

Consell General de les Valls

Acta Núm. 13/1992

**Sessió Ordinària del M.I. Consell General
- dia 27 d'octubre de 1992 -**

El dia 27 d'octubre de 1992, dimarts, es reuneix a la Casa de la Vall el M.I. Consell General de les Valls, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea, i amb l'ordre del dia següent:

- 1. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de modificació del Codi de la Nacionalitat Andorrana de l'11 de març de 1977, modificat per Llei del 8 de setembre de 1985.**
- 2. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de Decret en relació al recurs interposat per diverses entitats bancàries (Reg. Núm. 62.192) contra l'article 12 del Reglament Fiscal de 1992 de l'Hble. Comú de Sant Julià de Lòria.**
- 3. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de Decret en relació al recurs interposat per diverses entitats bancàries (Reg. Núm. 62.637) contra l'article 11 de l'Ordinació Tributària de l'Hble. Comú de Canillo de l'any 1992.**
- 4. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de Decret en relació al recurs interposat per varis ramaders (Reg. Núm. 63.826) contra l'Acord del M.I. Consell General de data 31 de juliol de 1992, relatiu a les subvencions a les mares de cria i animals de treball.**
- 5. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'Acord en relació al recurs interposat pel Sr. Francesc MOLNE ARMENGOL, actuant en nom de Nord Andorrà S.A. i Josep CASES BARO, actuant en nom de Mútua Elèctrica de Sant Julià de Lòria (Reg. Núm. 63.899) contra els articles 15 i 16 de la Llei de Pressupost per a 1992.**
- 6. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de Decret en relació al recurs interposat pel Sr. Antoni CORNELLA SERRA, actuant en nom i representació de la Unió Hotelera de les Valls d'Andorra (Reg. Núm. 63.920) contra l'Acord del M.I. Consell General de data 31 de juliol de 1992, en relació al Títol IV - "Normes Tributàries" -, Capítols I - Cànon sobre electricitat i telèfon i - II "Taxa sobre el Registre d'activitats comercials, mercantils i de serveis" -, de la Llei de Pressupost per a 1992.**

Presideixen la Sessió els M.I. Srs. Jordi Farràs Forné i Josep Marsal Riba, Síndic General i Sub-Síndic General, respectivament, assistits pel Sr. Carles Santacreu Coma, Secretari General. Hi són presents els membres següents:

- Per Canillo** Els M.I. Srs. Josep Areny Fité i Enric Casadevall Medrano, la M.I. Sra. Rosa Maria Mandicó Alcobé i el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal.
- Per Encamp** Els M.I. Srs. Gabriel Dalleres Codina i Jordi Torres Alís, la M.I. Sra. Maria Reig Moles i el M.I. Sr. Jordi Mas Torres.
- Per Ordino** Els M.I. Srs. Albert Pujal Trullà i Enric Dolsa Font, la M.I. Sra. Olga Adellach Coma i el M.I. Sr. Andreu Gaspà Picart.
- Per La Massana** Els M.I. Srs. Albert Gelabert Grau, Josep Garrallà Rossell, Daniel Armengol Mora i Guillem Areny Argelich.
- Per Andorra la Vella** Els M.I. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, Miquel Armengol Pons, Robert Cassany Vila i Antoni Armengol Vila.
- Per Sant Julià de Lòria** Els M.I. Srs. Joan Santamaria Tarré, Joan Pujal Areny, Ladislau Baró Solà i Pere Altimir Pintat.
- Per Escaldes-Engordany** El M.I. Sr. Miquel Aleix Areny, la M.I. Sra. Nàdia Aleix Tugas i els M.I. Srs. Ramon Canut Bové i Antoni Jordi Areny.

Assisteix, també, el M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, acompanyat dels M.I. Srs. Josep Casal Casal, Modest Baró Moles, Joan Albert Montané Teixé, Josep Dalleres Codina i Xavier Espot Miró, i la M.I. Sra. Bibiana Rossa Torres, Consellers Executius.

Després de l'oració es procedeix a comprovar els membres assistents a la reunió i el M.I. Sr. Síndic General declara oberta la sessió. Són les deu en punt del matí.

Seguidament el M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a l'ordre del dia.

1. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de modificació del Codi de la Nacionalitat Andorrana de l'11 de març de 1977, modificat per Llei del 8 de setembre de 1985.

El M.I. Sr. Síndic General:

“Obren en poder vostre tots els documents, tant la Proposta de Modificació original del M.I. Govern, com la Proposta de la Comissió Permanent i s'ha lliurat un document que són les Propostes que recull la Permanent de l'informe que li havia presentat el Govern, que és l'últim que se us ha lliurat.

Llavors, procediríem, en primer lloc, a llegir els tres primers punts de l'Informe de la Comissió Permanent, referent al tema de la modificació del Codi de la Nacionalitat. El Sr. Secretari us els llegirà i són els que recullen la marxa que s'ha seguit en aquest procés.”

El Sr. Secretari General:

“Aquests punts diuen:

- 1) En data 22 de maig de 1.992, el M.I. Govern s'adreçà al M.I. Sr. Síndic presentant una proposta de modificació del Codi de la Nacionalitat.
- 2) En data 7 d'octubre de 1.992, la Comissió Permanent feu arribar al M.I. Govern una esmena a la totalitat, substituint el text inicial del Govern per un altre en què es recollien, tant l'articulat original del Govern que la Comissió admetia sense canvi, com les esmenes de supressió, d'addició i de modificació.
- 3) En data 19 d'octubre de 1.992, el M.I. Govern adreçà a la Comissió Permanent un informe sobre les esmenes i text alternatiu referit en l'apartat anterior.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Procediríem, en un primer temps, a llegir l'informe que el Govern va presentar a la Comissió Permanent i, acte seguit, llegiríem l'Informe de la Comissió Permanent sobre la modificació del Codi de la Nacionalitat.

El Sr. Secretari té la paraula.”

El Sr. Secretari General:

“L'Informe diu:

Informe del Govern a les esmenes de la Comissió Permanent de la Proposta de modificació del Codi de la Nacionalitat Andorrana de 1'11 de març de 1977, modificat per Llei de 8 de setembre de 1985.

Article 1. La nacionalitat andorrana per filiació. Són andorrans els fills, legítims o no legítims, nascuts a Andorra, de pare o mare andorrans, o nascuts a l'estranger si el pare o mare andorrans són nascuts a Andorra.

Esmena Article 1: el redactat no varia.

Article 2. La nacionalitat andorrana per naixement a Andorra.

Esmena Article 2: el redactat no varia,

Article 2.1. Els fills, legítims o no legítims, nascuts a Andorra, si almenys un dels progenitors és també nascut a Andorra, i a condició que tant els pares com els fills tinguin domicili i residència permanent al Principat.

Esmena Article 2.1: el redactat comença per “Són andorrans els fills,...”; la resta no varia.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 2.2. Els nadons trobats a Andorra fins que la seva filiació s'estableixi; des d'aquest moment tindran la nacionalitat que els correspongui.

Esmena Article 2.2: Els infants trobats i els nascuts a Andorra de pares desconeguts, fins que s'estableixi llur filiació, tindran des d'aquest moment la nacionalitat que els correspongui. La possessió d'estat durant divuit anys els donarà dret, en el cas en què la nacionalitat que els correspongui no sigui l'andorrana, a conservar aquesta, sempre que renunciïn a la que els correspongui.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 3. Disposicions comunes a tots els casos d'adquisició de la nacionalitat andorrana. Ningú no pot adquirir la nacionalitat andorrana, si, prèviament, no ha establert el seu domicili i residència efectius al Principat.

Esmena Article 3: Disposicions comunes a tots els casos d'adquisició de la nacionalitat andorrana. Ningú no pot adquirir la nacionalitat andorrana, si, prèviament, no ha establert el seu domicili i residència efectius al Principat, demostra haver perdut la residència del país d'origen i continua residint a Andorra després d'adquirida de forma efectiva almenys durant els anys que es fixen en l'article 20.

Comentaris: S'accepta parcialment l'esmena.

- S'exclou del text el terme "efectius", donat que s'impossibilita que els estudiants a l'estranger adquireixin la nacionalitat andorrana.

- S'exclou del text: "i continua residint a Andorra després d'adquirida de forma efectiva almenys durant els anys que es fixen en l'article 20.", ja que aquest requisit donarà lloc a la creació de dues categories d'andorrans, els que puguin escollir el seu lloc de residència i els que venen obligats a residir en el Principat durant els 10 anys posteriors a l'adquisició de la nacionalitat andorrana.

Per tant, el text acceptat resta com segueix:

Disposicions comunes a tots els casos d'adquisició de la nacionalitat andorrana. Ningú no pot adquirir la nacionalitat andorrana, si, prèviament, no ha establert el seu domicili i residència al Principat i demostri haver perdut la residència del país d'origen.

Article 4. Casos d'Adquisició de la nacionalitat andorrana per naturalització.

Esmena Article 4: el redactat no varia.

Article 4.1. Pot esdevenir andorrà un menor d'edat adoptat per una persona de nacionalitat andorrana, si:

- l'adoptat resta sotmès a la pàtria potestat de l'adoptant fins a la majoria; el procés d'adopció ha estat incoat abans que el menor hagi arribat a l'edat de 14 anys.

Esmena Article 4.1: Pot esdevenir andorrà el menor de 14 anys adoptat amb adopció plena sempre que la Llei del país d'origen permeti la pèrdua de nacionalitat per adopció i que l'adopció hagi estat feta segons la Llei andorrana o, si ho és d'acord amb una Llei estrangera, que no sigui en frau de la Llei andorrana ni atempti a l'ordre públic intern i sempre que es compleixin simultàniament les tres condicions següents:

- Que l'adoptat resti sotmès a la pàtria potestat de l'adoptant fins a la majoria d'edat.
- Que el procés d'adopció hagi estat acabat abans que el menor hagi arribat a l'edat de 14 anys.
- Que es provi la pèrdua de la nacionalitat anterior.

Comentari: S'accepta part de l'esmena.

S'inclouen en el text els termes "amb adopció plena", així com dues de les tres condicions exigides:

"* Que l'adoptat resti sotmès a la pàtria potestat de l'adoptant fins a la majoria d'edat."

"* Que el procés d'adopció hagi estat acabat abans que el menor hagi arribat a l'edat de 14 anys."

No s'accepta la 3a. condició, doncs donaria lloc a un lapse de temps en què el menor esdevindria apàtrida.

Per tant el text acceptat resta com segueix:

Pot esdevenir andorrà un menor d'edat adoptat, amb adopció plena, per una persona de nacionalitat andorrana, si:

- L'adoptat resta sotmès a la pàtria potestat de l'adoptant fins a la majoria d'edat.
- Que el procés d'adopció hagi estat acabat abans que el menor hagi arribat a l'edat de 14 anys.

Article 4.2. Per derogació de l'article 4.1, en el cas que l'adoptant hagi nascut a l'estranger de pare o mare andorrans, nascuts a Andorra, l'adoptat no pot adquirir la nacionalitat andorrana en el moment de l'adopció, sinó que resta sotmès a les disposicions de l'article 5.

Esmena Article 4.2: Per derogació de l'article 4.1, en el cas que l'adoptant hagi nascut a l'estranger de pare o mare andorrans, nascuts a Andorra, l'adoptat no pot adquirir la nacionalitat andorrana en el moment de l'adopció, sinó que resta sotmès a les disposicions de l'article 5.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 4.3. Els interessats resten sotmesos al procediment previst en l'art. 27.

Comentari: S'anul·la el present article, a l'establir-se un procediment general per a tots els supòsits, d'acord amb l'article 26 de l'esmena.

Article 5. Pot esdevenir andorrà el fill, nascut a l'estranger, de pare o mare andorrans nascuts també a l'estranger, si estableix permanentment el seu domicili i la seva residència efectiva al Principat, i si declara la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana davant un Notari de les Valls. L'interessat resta sotmès al procediment previst en l'art. 27.

Esmena Article 5: Pot esdevenir andorrà el fill nascut a l'estranger, de pare o mare andorrans, nascuts també a l'estranger, si estableix i conserva el seu domicili i la seva residència efectiva al Principat, prova haver perdut la o les nacionalitats que ostenta i declara la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana per declaració escrita personal adreçada al Govern.

Comentari: No s'accepta l'esmena, atès que:

- S'estima que "Estableix permanentment" i "estableix i conserva", tenen el mateix significat, però la primera és morfològicament la més correcta.

- No s'accepta el requisit de "pèrdua de la nacionalitat" pels motius esmentats en l'article 4.1.

Respecte la proposta inicial de Govern:

- es modifica la "declaració davant de Notari" per la "declaració escrita adreçada al Govern", que apareix en l'esmena.

- s'exclou que "l'interessat resta sotmès al procediment previst a l'article 27", doncs s'accepta el procediment general previst en l'article 26 de l'esmena.

Article 6. Pot esdevenir andorrana l'estrangera que maridi un andorrà, si acredita tenir domicili i residència efectiva al Principat ininterrompudament durant tres anys, declara la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana davant un Notari de les Valls, prova la seva integració a Andorra i dins el termini d'un any a comptar de l'atorgament provisional de la nacionalitat andorrana aporta la documentació de renúncia de la seva nacionalitat d'origen. La interessada resta sotmesa al procediment previst en l'article 27.

Esmena Article 6: Pot esdevenir andorrana la persona estrangera que contregui matrimoni amb una persona andorrana, si acredita tenir domicili i residència efectiva al Principat, ininterrompudament durant els tres anys anteriors o posteriors a la celebració del matrimoni, declara la seva voluntat d'adquisició de la nacionalitat andorrana i, prova la seva integració a Andorra.

Comentari: S'accepta l'esmena parcialment.

- Respecte als tres anys de residència s'exclou els mots "anteriors o posteriors a la celebració del matrimoni atès que sense aquesta especificació ja s'entén que els tres anys de residència poden ser anteriors o posteriors.

- Es manté el redactat inicial: "dins el termini d'un any a comptar de l'atorgament provisional de la nacionalitat andorrana aporta la documentació de renúncia de la seva nacionalitat d'origen."

Per tant el redactat resta com segueix:

Pot esdevenir andorrana la persona estrangera que contregui matrimoni amb una persona andorrana, si acredita tenir domicili i residència efectiva al Principat, ininterrompudament durant tres anys, declara la seva voluntat d'adquisició de la nacionalitat andorrana, prova la seva integració a Andorra i dins el termini d'un any, a comptar de l'atorgament provisional de la nacionalitat andorrana, aporta la documentació de renúncia de la seva nacionalitat d'origen.

Article 7. Pot esdevenir andorrà l'estranger que maridi una andorrana, si acredita tenir domicili i residència efectiva al principat ininterrompudament durant tres anys, declara la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana davant un Notari de les Valls, prova la seva integració a Andorra i dins el termini d'un any a comptar de l'atorgament provisional de la nacionalitat andorrana aporta la documentació de renúncia de la seva nacionalitat d'origen. L'interessat resta sotmès al procediment previst en l'article 27.

Esmena: refós en l'art. 7

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 8.1. Els fills d'una persona estrangera esdevinguda andorrana per raó de matrimoni i que no siguin fruit d'aquest matrimoni, no podran adquirir la nacionalitat andorrana.

Esmena Article 7.1: el redactat no varia.

Article 8.2. En cas de nul.litat o de dissolució del vincle matrimonial seguit d'un nou matrimoni, el nou cònjuge de la persona esdevinguda andorrana per matrimoni anterior no pot adquirir la nacionalitat andorrana en virtut dels articles 6 i 7. Tampoc no podran adquirir-la els fills nascuts d'aquest nou matrimoni.

Esmena Article 7.2: En cas de nul.litat del vincle matrimonial i de dissolució per causa diferent de la mort, el cònjuge que hagués adquirit la nacionalitat andorrana en virtut de l'article 6 perd la nacionalitat andorrana des de la data d'efectivitat de la resolució judicial. Això no obstant per als casos de dissolució del vincle per causa diferent a la mort, sempre que s'hagués posseït la nacionalitat durant més de set anys, es conservarà salvada voluntat expressada en contra.

Comentari: S'accepta parcialment l'esmena:

- El redactat de l'esmena dóna lloc a què en el cas que el cònjuge hagués adquirit la nacionalitat per matrimoni la perdés abans dels set anys de la seva adquisició, aquests resta apàtrida, per quant ha perdut la seva nacionalitat d'origen.

S'afegeix al redactat de Govern "en cas de nul.litat o dissolució del vincle matrimonial, per causa diferent de mort".

S'exclou del redactat de Govern la menció a "l'article 7", a l'haver-se refós aquest en l'article 6 de l'esmena.

Per tant el redactat resta com segueix:

En cas de nul.litat o de dissolució del vincle matrimonial per causa diferent de mort, seguit d'un nou matrimoni, el nou cònjuge de la persona esdevinguda andorrana pel matrimoni anterior no pot adquirir la nacionalitat andorrana en virtut de l'article 6. Tampoc no podran adquirir-la els fills nascuts d'aquest nou matrimoni.

Article 9. Les persones nascudes a Andorra, fills de pare i mare estrangers, adquiriran la nacionalitat andorrana a condició que el pare o la mare tinguin residència i domicili efectius al Principat d'Andorra durant un període ininterromput de divuit anys, com a mínim, i que ells mateixos hi tinguin domicili i residència efectius, declarin la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana davant un Notari de les Valls i provin la seva integració a Andorra. L'interessat resta sotmès al procediment previst en l'article 28.

Esmena Article 8:

l) Les persones nascudes a Andorra, filles de pare i mare estrangers, podran adquirir la nacionalitat andorrana a condició que el pare o la mare tinguin residència i domicili efectius i exclusius a Andorra durant un període ininterromput de vint anys, com a mínim, i que ells mateixos hi tinguin residència i domicili efectius i exclusius, i provin la pèrdua de la o de les altres nacionalitats que ostentin.

Si en el moment de manifestar la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana són menors de setze anys i han estat representats per exercir tal opció, hauran de fer en el

moment d'arribar als divuit anys, una declaració personal expressa i escrita adreçada al Govern, confirmant la decisió d'adquirir la nacionalitat andorrana que en la seva representació els pares o tutors varen prendre en nom d'ells. L'absència de tal declaració comportarà la pèrdua de la nacionalitat andorrana.

2) Els consorts de les persones a les quals sigui aplicable el present article podran esdevenir andorrans al mateix temps que els nascuts a Andorra si al moment en què es faci efectiva l'adquisició de la nacionalitat, han transcorregut tres anys des de la celebració del matrimoni, i són residents a Andorra des de tres anys almenys. En aquest cas faran l'expedient previst a l'article 25 que serà presentat conjuntament amb el del consort nat a Andorra. Si al temps de l'adquisició de la nacionalitat per part del nat a Andorra, el seu consort no compleix les condicions de temps de residència i de matrimoni, esmentades, per a adquirir la nacionalitat andorrana es podrà acollir a allò previst a l'article 6.

Comentari: No s'accepta l'esmena atès que:

- a) S'afegeix a "residència i domicili efectius" el qualificatiu "exclusius" que comporta repercussions negatives respecte dels estudiants a l'estranger.
- b) No s'accepta el canvi introduït, augmentant en dos anys el període de residència ininterrompuda dels pares del menor, podent-se donar el cas que joves nascuts a Andorra no puguin adquirir la nacionalitat andorrana en el moment de la majoria d'edat havent, no obstant, viscut ininterrompudament al país.
- c) Requereix la pèrdua de la nacionalitat anterior (veure article 4.1 de la proposta).
- d) El fet que la manca de declaració confirmant la nacionalitat comporti la pèrdua de la nacionalitat andorrana, fa que aquesta persona esdevingui apàtrida, atès que anteriorment ha perdut la nacionalitat d'origen.
- e) No s'estima adient la tramitació conjunta en un sol expedient de l'adquisició de la nacionalitat andorrana, per part de l'interessat i la del seu consort.

Respecte la proposta de Govern es canvia "la declaració davant de Notari" per "declaració personal escrita adreçada a Govern" i s'exclou la referència al procediment, atès el procediment general establert en l'article 26, per a tots els supòsits.

Per tant el redactat definitiu resta com segueix:

Les persones nascudes a Andorra, fills de pare i mare estrangers, adquiriran la nacionalitat andorrana a condició que el pare o la mare tinguin residència i domicili efectius al Principat d'Andorra durant un període ininterromput de divuit anys, com a mínim, i que ells mateixos hi tinguin domicili i residència efectius, declarin la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana per declaració personal escrita adreçada a Govern i provin la seva integració a Andorra.

Article 10. Pot esdevenir andorrana la persona que acrediti tenir una residència efectiva i ininterrompuda al Principat des d'abans de l'1 de gener de 1960, declara la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana davant un Notari de les Valls, prova la seva integració a Andorra i dins el termini d'un any a comptar de l'atorgament provisional

de la nacionalitat andorrana aporta la documentació de renúncia de la seva nacionalitat d'origen.

L'interessat resta sotmès al procediment previst en l'article 29.

Esmena Article 9: Pot esdevenir andorrana per naturalització donada discrecionalment pel Govern, la persona que acrediti tenir domicili i residència efectius, ininterromputs i exclusius al Principat des d'abans de l'1 de gener de 1960, que ho demana, prova la seva integració a Andorra i perd la o les altres nacionalitats que ostenti.

El Govern elaborarà un Reglament fixant les condicions que han de reunir els candidats a la naturalització que tot i aplicant els criteris generals previstos en l'apartat anterior precisi les condicions que tindrà en compte en la presa de decisions, respectant els principis d'igualtat i equitat, i evitant l'arbitrarietat.

Comentari: No s'accepta l'esmena.

- La menció que la naturalització sigui "donada discrecionalment" es contradiu amb els principis d'igualtat, equitat i no arbitrarietat.
- No es fa menció ni a l'estat provisional ni als requisits establerts per la proposta, remetent llur regulació a un Reglament posterior.
- No s'accepta el qualificatiu "d'exclusiu", pel que fa al domicili i residència.

Respecte a la proposta de Govern es modifica la declaració de voluntat d'adquirir la nacionalitat davant de Notari per la declaració personal escrita adreçada al Govern, i s'exclou, novament, la referència al procediment.

Per tant el redactat resta com segueix:

Pot esdevenir andorrana la persona que acrediti tenir una residència efectiva i ininterrompuda al Principat, des d'abans de l'1 de gener de 1960, declara la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana per declaració personal escrita adreçada al Govern, prova la seva integració a Andorra i dins el termini d'un any, a comptar de l'atorgament provisional de la nacionalitat andorrana, aporta la documentació de renúncia de la seva nacionalitat d'origen.

Article 11. Efectes de l'adquisició de la nacionalitat andorrana. Les persones esdevingudes andorranes en virtut de les disposicions dels articles 4, 5, 6, 7, 9, 10 i 12 adquiriran els drets polítics d'acord amb les disposicions comunes en la matèria.

Esmena Article 10: el redactat no varia; tan sols canvien els núms. dels articles a què fa referència -4, 5, 6, 8, 9 i 11-.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 12. Per raó de pàtria potestat. El menor d'edat, solter, fill d'una persona que hagi adquirit la nacionalitat andorrana, esdevé andorrà de ple dret, salvat el cas previst en l'article 8.

Esmena Article 11: Per raó de pàtria potestat. El menor d'edat, solter, fill d'una persona que hagi adquirit la nacionalitat andorrana, esdevé andorrà de ple dret, salvat el previst a l'article 7, sempre que estigui sotmès a la pàtria potestat del progenitor i que tingui residència des d'almenys el mateix temps que el progenitor en raó del qual obté la

nacionalitat, i provi haver perdut la o les nacionalitats que ostenta. El seu expedient haurà d'ésser tramitat conjuntament amb el del seu progenitor.

Comentari: No s'accepta l'esmena.

- Es requereix novament la pèrdua de les nacionalitats anteriors, donant lloc a un lapse de temps en què el demandant esdevé apàtrida.
- Exigeix el requisit d'ostentar almenys el mateix període de residència que el progenitor en raó del qual obté la nacionalitat, supòsit que el fa totalment inoperant.

Es canvia en el redactat de Govern la menció a l'article 8 per la de l'article 7 Article 13. En virtut de les funcions que exerceixen: són andorrans:

- les Autoritats de SS.EE. els Coprínceps, segons costum;
- els Clergues amb ofici eclesiàstic al Principat.

Esmena Article 12: Afegeixen, mentre conservin les funcions i els oficis respectius. La nacionalitat adquirida en virtut d'aquest article no és transmissible per matrimoni i filiació, i no dóna accés als drets polítics.

Comentari: S'accepta l'esmena i el redactat resta com segueix:

Són andorrans:

- les Autoritats de SS.EE. els Coprínceps, segons costum;
- els Clergues amb ofici eclesiàstic al Principat, mentre conservin les funcions i els oficis respectius.

La nacionalitat adquirida en virtut d'aquest article no és transmissible per matrimoni i filiació, i no dóna accés als drets polítics.

Article 14. A títol honorífic. Excepcionalment, i a demanda del M.I. Consell General de les Valls, es podrà conferir el títol d'Andorrà d'Honor a les persones estrangeres que, pels seus mèrits i actes enfront del Principat se'n considerin mereixedores. L'expedient haurà d'ésser aprovat pel M.I. Consell General per vot dels 2/3, com a mínim, dels seus membres i sotmès a enregistrament de les M.I. Delegacions Permanents.

Esmena Article 13: A títol honorífic. El M.I. Consell General per majoria 2/3 podrà decidir conferir el títol d'Andorrà d'Honor a les persones estrangeres que consideri mereixedores, pels seus mèrits i actes envers el Principat.

Comentari: S'accepta l'esmena, però s'exclou la menció "decidir".

Article 15. Qualsevulla persona, major d'edat, de nacionalitat andorrana, pot renunciar-la voluntàriament, a condició que: - estableixi la seva residència a l'estranger; - tingui una altra nacionalitat; - aquesta renúncia no comporti un frau a la Llei, sobretot en el sentit de poder-se considerar com a expressió de la voluntat d'eludir el compliment d'una obligació o d'evadir-se d'un deure; - declari aquesta voluntat davant un Notari de les Valls.

Esmena Article 14: Tota persona que ostenti la nacionalitat andorrana pot renunciar a la mateixa voluntàriament, sempre que provi tenir una altra nacionalitat al moment en

què vol perdre-la, i la renúncia no comporti frau a la Llei andorrana. La renúncia s'haurà de presentar al Govern el qual verificarà el compliment de les dues condicions esmentades. Si el frau a la Llei es descobrís i es posés de manifest després d'haver-se fet efectiva la pèrdua, aquesta no tindrà efectivitat.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 16. Qualsevulla persona de nacionalitat andorrana perd aquesta nacionalitat, si adquireix voluntàriament una nacionalitat estrangera, des de la data d'aquesta adquisició.

Esmena Article 15: Qualsevulla persona de nacionalitat andorrana perd aquesta nacionalitat, si adquireix una nacionalitat estrangera, des de la data d'aquesta adquisició.

Comentari: No s'accepta l'esmena.

El Govern estima adient mantenir el requisit de la voluntarietat.

Article 17. En cas de matrimoni amb un estranger o amb una estrangera, l'espòs o l'esposa andorrans no perden la nacionalitat andorrana, si no hi renunciem expressament mitjançant declaració davant de Notari de les Valls. No poden renunciar a la nacionalitat andorrana, si no tenen la del seu cònjuge.

Esmena Article 16: En cas de matrimoni amb una persona estrangera, el cònjuge andorrà no perdrà la nacionalitat andorrana, si el matrimoni no li fa adquirir la nacionalitat de l'altre cònjuge en virtut de la Llei nacional d'aquest, o si no en té altra en el sentit de l'article 14.

Comentari: No s'accepta l'esmena.

En el redactat de la proposta de Govern es canvia, novament, "la declaració davant de Notari" per "declaració personal escrita adreçada al Govern" i si no tenen "la del seu cònjuge" per "una altra".

El redactat definitiu resta com segueix:

En cas de matrimoni amb un estranger o amb una estrangera, l'espòs o l'esposa andorrans no perden la nacionalitat andorrana, si no hi renunciem expressament mitjançant declaració personal escrita adreçada al Govern. No poden renunciar a la nacionalitat andorrana, si no en tenen una altra.

Article 18. Perd la nacionalitat andorrana el menor d'edat que esdevé sotmès a la pàtria potestat exclusiva d'un estranger, per causa d'adopció o de legitimació.

Esmena Article 17: el redactat no varia.

Article 19. Perd la nacionalitat andorrana la persona que s'enrola voluntàriament a un exèrcit d'un Estat estranger.

Esmena Article 18: Afegeix; o que essent enrolat de força no exerciti, encara que no prosperin, els recursos que la Llei del dit Estat estranger li ofereixin per eximir-se de l'enrolament.

Comentari: S'accepta l'esmena.

El redactat resta com segueix:

Perd la nacionalitat andorrana la persona que s'enrola voluntàriament a un exèrcit d'un Estat estranger o que, essent enrolat de força no exerciti, encara que no prosperin, els recursos que la Llei del dit Estat estranger li ofereixin per eximir-se de l'enrolament.

Article 20. Perd la nacionalitat andorrana la persona que exerceix un càrrec electiu o polític en un país estranger, malgrat la prohibició expressa de les Autoritats andorranes.

Esmena Article 20: Perd la nacionalitat andorrana la persona que exerceix un càrrec electiu o polític en un país estranger, sense haver obtingut prèviament l'autorització de les Autoritats andorranes.

Comentari: S'accepta l'esmena, canviant "les Autoritats andorranes" per "Govern". El redactat resta com segueix:

Perd la nacionalitat andorrana la persona que exerceix un càrrec electe o polític en un país estranger, sense haver obtingut prèviament l'autorització de Govern.

Article 21. Perd la nacionalitat andorrana la persona que l'hagi adquirit en virtut de l'article 5, en el cas que estableixi el seu domicili i residència permanents fora de les Valls durant els deu anys subsegüents a l'adquisició.

Esmena Article 20: Perd la nacionalitat andorrana el qui havent-la adquirit en virtut dels articles 5 en totes les redaccions del Codi dels anys 1977, 1985 i 1992 i els articles 8, 9 i 11 del present Codi, no conservi ni hagi conservat el domicili i la residència efectives, ininterrompudes i exclusives al Principat durant almenys deu anys, des del moment de l'adquisició conforme a l'article 3.

Comentari: No s'accepta l'esmena, doncs atempta contra els principis d'irretroactivitat de les Lleis i seguretat jurídica, establerts en l'article 1r. del Codi de l'Administració.

Article 22. Perd la nacionalitat andorrana la persona que l'hagi adquirit en virtut dels articles 9 i 10, en el cas que estableixi el seu domicili i residència fora de les Valls.

Esmena: veure Art. 20.

Comentari: S'anul·la el present article, atès que dóna lloc a diferents categories d'andorrans.

Esmena Article 21: El qui per adquirir, conservar, recuperar o veure's reconeguda la nacionalitat andorrana, hagués fet falses declaracions, inclosa l'omissió voluntària de fer conèixer les situacions jurídiques o fàctiques que li haguessin impedit d'adquirir, conservar, recuperar o veure's reconeguda la nacionalitat; perdrà la nacionalitat andorrana des del moment en què el Govern constati la falsa declaració o l'omissió, sense perjudici d'incórrer en el delicte tipificat en l'article 148 del Codi Penal.

Comentari: S'accepta parcialment l'esmena,

- es substitueix, "perdrà la nacionalitat andorrana des del moment en què el Govern constati la falsa declaració o l'omissió" per "perdrà la nacionalitat andorrana, amb efectes a comptar de la data en què s'efectuà la falsa declaració o l'omissió".

- s'exclou "sense perjudici d'incórrer en el delicte tipificat en l'article 148 del Codi Penal", que s'estima innecessari.

Per tant el redactat definitiu resta com segueix:

El qui per adquirir, conservar, recuperar o veure's reconeguda la nacionalitat andorrana, hagués fet falses declaracions, inclosa l'omissió voluntària de fer conèixer les situacions jurídiques o fàctiques que li haguessin impedit d'adquirir, conservar, recuperar o veure's reconeguda la nacionalitat; perdrà la nacionalitat andorrana, amb efectes a comptar de la data en què s'efectuà la falsa declaració o l'omissió.

Article 23. Roman absolutament prohibida la doble nacionalitat. Aquesta prohibició és aplicable a partir de l'entrada en vigor del present Codi, i, per tant, sense efectes retroactius; d'aquesta manera, en tots els casos, la persona que ostenti una altra o altres nacionalitats juntament amb l'andorrana, perdrà de forma automàtica aquesta darrera.

En els casos en què és necessària la renúncia a la nacionalitat d'origen si, després d'adquirida l'andorrana, es comprova que aquella renúncia no ha tingut efectes o ha estat retirada, es perd automàticament la nacionalitat andorrana.

Esmena Article 22:

- 1) La nacionalitat andorrana és exclouent de qualsevol altra, no admetent-se la doble o múltiple nacionalitat.
- 2) Ningú no podrà esdevenir andorrà si no perd la o les nacionalitats que tingui al moment de l'adquisició o del reconeixement de la nacionalitat andorrana en els termes del present Codi.
- 3) Tot andorrà ja sigui d'origen, ja sigui per adquisició, que obtingui una altra nacionalitat per haver-la demanat o per haver-la acceptat sense demanda prèvia, perd en el mateix moment de l'obtenció d'aquella la nacionalitat andorrana.
- 4) Tota persona que en mèrits de les successives disposicions legals en vigor en cada moment des de l'11 de març de 1977 hagin adquirit o readquirit la nacionalitat andorrana o els hagi estat reconeguda, i que segueixin ostentant altra o altres nacionalitats, hauran de provar haver perdut aquesta o aquestes. A tal efecte disposaran d'un termini de cinc anys a comptar de l'entrada en vigor del present Codi per prendre les disposicions que calguin, i en l'any següent al cinquè, és a dir dintre del sisè any a comptar de la data de publicació del Codi, hauran d'haver provat la pèrdua efectiva.
- 5) Passat el termini sense que els interessats hagin provat la pèrdua es considerarà que han efectuat una opció negativa de la nacionalitat andorrana i seran, automàticament i sense necessitat de cap acte administratiu ni jurisdiccional, desposseïts de la nacionalitat andorrana.
- 6) Els efectes de la pèrdua de la nacionalitat seran constatats pel Govern en l'expedient personal de cada interessat, en el Registre de Nacionalitat, en el de Passaports i en el Cens Nacional. El Govern comunicarà aquesta constatació als Comuns els quals suprimiran els interessats de les llistes electorals a comptar del moment de la notificació, tot i prenent nota de la notificació en els registres comunals i en el cens comunal. Els interessats hauran de retornar el passaport andorrà de manera immediata, havent d'ésser aquest requisat, per ésser tornat al Govern, per tot agent de l'autoritat que tingui constància de la pèrdua de

nacionalitat. S'encomana al Govern l'elaboració d'un reglament que precisi el procediment pràctic per donar compliment a allò previst en el present apartat.

Comentari: S'accepta parcialment l'esmena.

2) Pel motiu exposat en l'article 4.1., es canvia "si no perd" per "si no renúncia".

4) i 5) S'exclouen aquests apartats, pels motius esmentats en el comentari de l'article 20 esmenat.

6) S'exclouen les referències al Cens en virtut de l'article 3r. del capítol 1 de l'Acord institucional.

S'exclou la referència a l'elaboració d'un Reglament per part del Govern, vist la nova disposició final tercera.

Per tant el redactat resta com segueix:

1) La nacionalitat andorrana és excoent de qualsevol altra, no admetent-se la doble o múltiple nacionalitat.

2) Ningú no podrà esdevenir andorrà si no renuncia a la o les nacionalitats que tingui al moment de l'adquisició o del reconeixement de la nacionalitat andorrana, en els termes del present Codi.

3) Tot andorrà ja sigui d'origen, ja sigui per adquisició, que obtingui una altra nacionalitat per haver-la demanat o per haver-la acceptat sense demanda prèvia, perd, en el mateix moment de l'obtenció d'aquella, la nacionalitat andorrana.

4) Els efectes de la pèrdua de la nacionalitat seran constatats pel Govern en l'expedient personal de cada interessat, en el Registre de Nacionalitat i de Passaports. El Govern comunicarà aquesta constatació als Comuns els quals suprimiran els interessats de les llistes electorals, a comptar del moment de la notificació, tot i prenent nota de la notificació en els registres comunals. Els interessats hauran de retornar el passaport andorrà de manera immediata, devent ésser aquest requisat, per ésser tornat al Govern, per tot agent de l'autoritat que tingui constància de la pèrdua de nacionalitat.

Article 24. La persona que hagi perdut la nacionalitat andorrana per raó de matrimoni amb una persona estrangera, pot recuperar-la. A tal efecte, l'interessat deurà fer una sol.licitud; declarar davant un Notari de les Valls la seva voluntat de recuperar la nacionalitat andorrana i establir el seu domicili i residència permanents al Principat.

Esmena Article 23: Poden recuperar la nacionalitat andorrana: a) Les persones que l'hagin perdut per raó de matrimoni amb persona estrangera. b) Els menors d'edat que hagin perdut la nacionalitat andorrana, tal com està previst en l'article 17, dintre de l'any següent a majoria d'edat.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 25. El menor d'edat, previst en l'article 18, pot recuperar la nacionalitat andorrana, dintre l'any subsegüent a la seva majoria d'edat. A tal efecte, l'interessat haurà de: fer una sol.licitud; declarar la seva voluntat de recuperar la nacionalitat andorrana, davant un Notari de les Valls; establir el seu domicili i residència permanents al Principat.

Esmena: veure Art. 23

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 26. La recuperació de la nacionalitat andorrana no comporta efectes retroactius.

Esmena Article 24: La recuperació de la nacionalitat andorrana no comporta efectes retroactius i la nacionalitat recuperada no podrà ésser invocada en perjudici de tercers per obligacions concretes durant la possessió de la nacionalitat estrangera.

Comentari: No s'accepta l'esmena ja que l'afegit és innecessari.

Esmena Article 25: Per a l'adquisició de la nacionalitat andorrana en virtut dels articles 4,5,6,8,9 i 11 i, per obtenir el reconeixement de la nacionalitat en virtut dels articles 1 i 2 en els casos previstos en l'article 29, i recuperar-la en els casos de l'article 23, serà necessari formular un expedient sotmès prèviament al Govern i després als Delegats Permanents, comprensius dels extrems que es diran en els articles següents. Quan sigui favorable la resolució definitiva de l'expedient per part dels Delegats Permanents, continuarà la fórmula següent: "Resolent favorablement l'expedient de l'adquisició/reconeixement/readquisició de la nacionalitat andorrana, es declara que l'interessat adquirirà la nacionalitat andorrana si en un termini d'un any a comptar de la data de notificació, aporta, a satisfacció del Govern, la prova d'haver perdut les nacionalitats que ostenta fins ara i declara, baix jurament, per escrit adreçat al mateix Govern no haver fet cap acte destinat a buidar de contingut la pèrdua".

En el cas que la prova i declaració rebudes pel Govern siguin jutjades suficients, el Govern, per decret que tindrà la consideració d'acte administratiu als efectes de control jurisdiccional atorgarà la nacionalitat amb efectes a comptar des del dia en què es va produir la pèrdua de la nacionalitat anterior, o la darrera pèrdua de les eventuals múltiples nacionalitats perdudes. En el cas contrari, passat el termini d'un any, quedarà caducada la resolució favorable.

Comentari: No s'accepta l'esmena, doncs es considera més adient que es desenvolupi el seu contingut per via reglamentària.

Article 27. Les persones que adquireixin la nacionalitat andorrana en virtut dels articles 4, 5, 6 i 7 han de formular un expedient de reconeixement o adquisició adreçant una sol.licitud al Govern, segons la forma de costum. i acompanyat a la mateixa, almenys, els documents següents:

- a) Partida de naixement del sol.licitant.
- b) Partida de naixement del pare o de la mare o ascendents del sol.licitant.
- c) Certificats de residència consignants la data des de la qual el sol.licitant resideix al Principat.
- d) Si es tracta de persones majors de 16 anys: certificat lliurat per l'Honorable Batlle, ja sigui en el sentit que el sol.licitant no ha estat mai condemnat pels Tribunals andorrans, ja sigui en el sentit d'haver estat condemnat, indicant en aquest cas, la naturalesa de la condemna i si ha estat objecte d'alguna mesura de gràcia; certificat d'antecedents penals lliurat pel registre corresponent del país d'origen del sol.licitant o del darrer país on hagi residit; certificat del registre d'antecedents penals andorrà lliurat pels Honorables Batlles.

- e) Certificat escolar lliurat pel centre o centres d'ensenyament que corresponguin, si es tracta d'infants.
 - f) Còpia de la declaració davant de Notari de les Valls en els casos en què s'exigeixi.
 - g) Si es tracta de la hipòtesi de l'article 4, documents que acrediti l'acte d'adopció, indicant la data en què el procés hagi estat incoat.
 - h) Si es tracta de la hipòtesi dels articles 6 i 7, documents que acrediti la nacionalitat andorrana del cònjuge.
- i) Si es tracta de la hipòtesi dels articles 6 i 7, partida de matrimoni del sol.licitant.

Esmena Article 26: L'expedient a adreçar al Govern serà en tres exemplars i comprendrà:

- 1) En tots els casos:
 - a) Partida de naixement del sol.licitant.
 - b) Partida de naixement del pare i de la mare o ascendents del sol.licitant.
 - c) Certificats de residència consignant la data des de la qual el sol.licitant resideix al Principat, lliurat pels Comuns i pel Servei d'Immigració, en el seu cas.
 - d) Certificat de pèrdua del domicili i residència anteriors.
 - e) Certificat d'antecedents penals andorrà, del país qual nacionalitat s'ostenta i dels països de residència.
 - f) Certificat escolar dels centres docents andorrans especificant els anys que ha estat inscrit i ha cursat estudis a Andorra.
 - g) Declaració escrita i signada en full apart, adreçada al Govern, en la qual el sol.licitant manifesti la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana, declari la voluntat de defensar el bon ordre, benestar i independència d'Andorra, es compromet a complir fidelment el seu sistema constitucional, les seves Lleis, Usos i Costums, i els seus deures de ciutadà andorrà.
- 2) En el cas de l'article 4, la documentació acreditativa de l'adopció comprenent els actes administratius i jurisdiccionals que la continguin.
- 3) En els casos dels articles 6 i 8, documentació acreditativa de la nacionalitat del cònjuge i certificat d'estat civil recollint el matrimoni en virtut del que es demana l'adquisició.

Comentari: S'accepta l'esmena, tanmateix en l'apartat b) es substitueix la conjunció "i" per "o" i s'exclou de l'apartat c) "pel Servei d'Immigració en el seu cas" i s'exclou també la menció, en el punt 3, a l'article 8, considerant que aquest ha estat anul.lat.

Article 28. Les persones que adquireixin la nacionalitat andorrana en virtut de l'article 9 han de formular un expedient d'adquisició de la nacionalitat andorrana, adreçant una sol.licitud al Govern, segons la forma de costum, i acompanyant a la mateixa, almenys, els documents següents:

- a) Partida de naixement del sol.licitant.
- b) Certificats de residència del sol.licitant.

- c) Certificats de residència del pare o la mare del sol.licitant.
- d) Si es tracta de persones majors de 16 anys: certificat lliurat per l'Hble. Batlle, ja sigui en el sentit que el sol.licitant no ha estat mai condemnat pels Tribunals andorrans, ja sigui en el sentit d'haver estat condemnat i si ha estat objecte d'alguna mesura de gràcia; certificat d'antecedents penals lliurat pel registre corresponent del país d'origen del sol.licitant o del darrer país on hagi residit.
- e) Certificat escolar lliurat pel centre o centres d'ensenyament que correspongui, si es tracta d'infants.
- f) Còpia de la declaració davant de Notari.
- g) Escrit a mà, segons el que estableix l'article 41.
- h) Documentació relativa a la renúncia a la seva nacionalitat d'origen o certificació acreditativa de no ostentar la nacionalitat dels seus pares. L'interessat haurà d'acreditar el seu grau d'integració a Andorra d'acord amb el que es diu en els articles 38 i 39.

Esmena: veure Art. 26.

Comentari: Desapareix, a l'haver-se establert a l'article 26 de l'esmena un procediment general per a tots els supòsits.

Article 29. Les persones que adquireixen la nacionalitat andorrana en virtut de l'article 10 han de formular un expedient d'adquisició de la nacionalitat andorrana, adreçant una sol.licitud al Govern, segons la forma de costum i acompanyant a la mateixa, almenys, els documents següents:

- a) Partida de naixement.
- b) Certificats de residència.
- c) Certificat lliurat per l'Hble. Batlle acreditatiu que el sol.licitant no ha estat mai condemnat.
- d) Còpia de la declaració davant de Notari.
- e) Documentació relativa a la renúncia a la seva nacionalitat d'origen.
- f) Escrit a mà, segons el que estableix l'article 41. L'interessat haurà d'acreditar el seu grau d'integració a Andorra d'acord amb el que es diu en els articles 38 i 39. El Govern procedirà a sol.licitar del o dels Comuns corresponents informació confidencial, segons el que es diu en l'article 40, i podrà també realitzar enquestes per a completar informació segons el que es determina en l'article 35.

Esmena: veure Art. 26.

Comentari: Desapareix, a l'haver-se establert a l'article 26 de l'esmena un procediment general per a tots els supòsits.

Esmena Article 27: Una vegada rebut pel Govern serà instruït pels serveis adscrits al Cap de Govern els quals demanaran als Serveis d'Immigració un report sobre la situació del peticionari en matèria de domicili i residència efectius a Andorra. Per les necessitats de l'enquesta es tramitarà als Serveis d'Immigració còpia dels certificats aportats pel peticionari previstos en els punts 1c), 1d) i 1f), de l'article 26, i altres eventuais

relacionats amb el domicili i la residència, amb exclusió de tot altre document que figuri en l'expedient.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Esmena Article 28: Acabada la instrucció de l'expedient serà resolt pel Govern per Decret que haurà d'ésser motivat en cas de refús. En els casos de resolució favorable, el Govern guardarà en els seus arxius un exemplar de l'expedient i tramitarà a les Delegacions Permanents, als efectes de resolució definitiva, els altres dos exemplars addicionats de testimoni de la resolució favorable del Govern, sense que sigui necessari que el peticionari formuli altres súplices. Si la resolució és desfavorable el Govern guardarà pels seus arxius un exemplar de l'expedient i retornarà els altres dos al peticionari amb el testimoni de la resolució desfavorable als efectes que pugui, en el termini de tretze dies hàbils, presentar el seu expedient als Delegats Permanents. Passat el termini sense haver recorregut als Delegats Permanents la resolució denegatòria del Govern serà ferma. Contra la decisió del Govern en les peticions de naturalització de l'article 9, hi cabran els recursos administratius previstos pel Codi de l'Administració. La decisió favorable del Govern o la resolució administrativa o contenciosa administrativa recaiguda en el recurs, quan la decisió del Govern hagi estat negativa, haurà d'ésser confirmada pels Delegats Permanents.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 30. En la hipòtesi de l'article 1 no cal fer expedient, llevat el cas de fills, legítims o no legítims, nascuts a l'estranger, si la mare andorrana és nascuda a Andorra. El procediment per a reconèixer aquesta nacionalitat d'origen serà un procediment simplificat, el qual inclourà: una sol.licitud a tal fi; partida de naixement del sol.licitant; documents acreditatius que la mare del sol.licitant ha conservat la nacionalitat andorrana.

Esmena Article 29: En els casos dels nascuts a Andorra, fills de pare o mare andorrà, previstos en l'article 1, i els nascuts a Andorra amb almenys un progenitor andorrà, previstos en l'article 2.1, caldrà fer un expedient simplificat com es dirà en l'article següent.

En els demés casos previstos en els articles 1 i 2.2 no faran objecte d'expedient.

Comentari: S'accepta parcialment l'esmena i es modifica el text.

El redactat definitiu resta com segueix:

En els casos dels nascuts a l'estranger, fills de pare o mare andorrà, previstos en l'article 1, així com en els casos previstos en l'article 2.1, que al sol.licitant li pertanyi una altra nacionalitat en virtut d'una llei estrangera, caldrà fer un expedient simplificat.

En els demés casos previstos en els articles 1 i 2 no faran objecte d'expedient.

Article 31. Si es tracta de la hipòtesi de l'article 2.1 no cal fer expedient, llevat del cas que al sol.licitant li pertanyi una altra nacionalitat en virtut d'una llei estrangera. El procediment a seguir serà el simplificat previst en el número anterior.

Esmena: veure article 29.

Comentari: Vista la modificació efectuada en la proposta de l'article 30 de Govern, s'anul.la el present article.

Article 32. Els expedients, després de l'informe favorable del Govern, seran tramesos a les Delegacions Permanents, per a la seva resolució definitiva, acompanyats d'una súplica a tal efecte.

Esmena Article 30: L'expedient a què es refereix l'article anterior contindrà la petició, la partida de naixement del sol.licitant, documents que acredita la conservació de la nacionalitat andorrana per part del progenitor que l'ostenti. Serà donat a l'expedient el mateix tractament previst en l'article 27.

Comentari: S'accepta l'esmena, tanmateix s'inclou "simplificat" i s'exclou la menció "la conservació" de la nacionalitat.

El redactat resta com segueix:

L'expedient simplificat a què es refereix l'article anterior contindrà la petició, la partida de naixement del sol.licitant, documents que acreditin la nacionalitat andorrana per part del progenitor que l'ostenti. Serà donat a l'expedient el mateix tractament previst en l'article 27.

Article 33. En matèria de nacionalitat, l'opció del menor d'edat s'exercirà de la forma següent:

- abans dels 16 anys, per mitjà del representant legal del menor d'edat;
- entre els 16 i 18 anys, el menor d'edat exercirà personalment la seva opció amb l'autorització del seu representant legal;
- després dels 18 anys, exercirà ell sol l'opció.

Esmena Article 31: no varia el text, tan sols han suprimit el tercer paràgraf:

- després dels 18 anys, exercirà ell sol l'opció.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 34. Els fills nascuts accidentalment a l'estranger i que, si haguessin nascut a Andorra serien andorrans, s'assimilen als fills nascuts a Andorra.

Esmena Article 32: Els fills nascuts accidentalment a l'estranger i que, si haguessin nascut a Andorra serien andorrans, s'assimilen als fills nascuts a Andorra, sempre que la mare tingués en el moment del naixement residència i domicili efectius a Andorra. Només podrà ésser invocat el present article per fer valer les previsions del mateix, durant els 180 dies naturals a partir del naixement, per les persones que neixin a partir de la publicació de la present Llei i durant un any a partir de la data de publicació de la present Llei pels nascuts d'ençà l'1 de gener de 1975. Passats aquests terminis no podran adquirir ni demanar el reconeixement de la nacionalitat andorrana en mèrits del que es preveu en el present article, però podran demanar l'adquisició o el reconeixement en el cas de tenir-hi dret en virtut d'altres disposicions del Codi.

Comentari: S'accepta el paràgraf 1r.

El redactat definitiu resta com segueix:

Els fills nascuts accidentalment a l'estranger i que, si haguessin nascut a Andorra serien andorrans, s'assimilen als fills nascuts a Andorra, sempre que la mare tingués en el moment del naixement residència i domicili efectius a Andorra.

Article 35. La decisió d'atorgament de la nacionalitat andorrana per adquisició segons el que es preveu en l'article 10, és una facultat discrecional del Govern, que emetrà la seva decisió després d'haver analitzat l'expedient presentat per l'interessat amb la deguda documentació i el seu grau d'integració a Andorra.

En aquest sentit i a més dels requisits i informació confidencial determinats als articles 29 i 40, el Govern podrà també realitzar enquestes sobre el grau d'integració de l'interessat, a través dels organismes oficials i públics del Principat que estimi pertinents, en l'objecte d'incorporar a l'expedient una completa informació.

Esmena Article 33: La suficiència de la integració a Andorra, exigida en els articles 6, 8 i 9 serà apreciada pels serveis de l'Administració Central que fixarà el Govern, d'acord amb el Reglament que el mateix Govern elaborarà i publicarà.

Veure també art. 34 i 35.

Comentari: S'accepta l'esmena, però s'exclou "d'acord amb el Reglament que el mateix Govern elaborarà i publicarà", atès que la referència al Reglament de Govern es fa en la disposició final tercera.

Article 36. Contra la decisió del Govern denegatòria de l'informe favorable per a l'adquisició, recuperació o reconeixement de la nacionalitat andorrana hi cap recurs davant els Delegats Permanents dels Coprínceps. segons costum.

Esmena: veure l'article 28.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 37. En cas d'error manifest, l'interessat al que s'hagi denegat l'adquisició, recuperació o reconeixement de la nacionalitat andorrana, podrà formular un escrit de recurs davant el propi Govern per a què aquest subsani l'error i modifiqui la seva anterior resolució. Si la decisió a aquest recurs continua essent denegatòria, l'interessat podrà exercir la via de recurs determinada en l'art. 36.

Esmena: no es contempla l'error manifest.

Comentari: No s'accepta l'esmena i es manté l'error manifest. Es substitueix la menció a l'art. 36 per l'art. 38.

Article 38. Per a determinar el grau d'integració a Andorra de les persones que s'acullin als articles 9 i 10 es constitueix una Comissió de la Nacionalitat. La composició, funcionament i procediment d'aquesta Comissió serà determinada per llei apart. La Comissió estarà formada per representants del M.I. Consell General i per tècnics; aquests darrers seran els encarregats de formular als interessats les matèries per a establir la seva integració per insaculació; el grau d'integració serà determinat pels representants del M.I. Consell General que actuaran com a jurat. El resultat serà vinculant per la decisió definitiva només en cas de considerar la Comissió que el sol.licitant no està suficientment integrat al País.

Esmena Article 34: El Reglament preveurà els mecanismes necessaris a la constatació de l'existència o absència de suficient integració, de manera que aquests siguin el més objectius i tecnificats possibles, impossibilitin el quebrantament del principi d'igualtat, tot i evitant prendre en compte cap element discriminatori basat en el sexe, la raça, la religió, les opinions, la nacionalitat i la situació econòmica del peticionari però prenent

en compte el coneixement de la llengua catalana i de les Institucions com a element essencial. Mentre no s'hagi publicat el Reglament que pel present article s'encomana al Govern, continuarà decidint, amb una resposta simplement positiva o negativa sense apreciació de grau, l'actual Comissió de la Nacionalitat, tot i aplicant els principis suara esmentats.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 39. En els casos que s'hagi d'acreditar el grau d'integració dels sol.licitants de reconeixement, adquisició o recuperació de la nacionalitat andorrana, s'especificarà en la informació de l'expedient el grau d'assimilació a Andorra, tenint en compte el seu medi sòcio-professional el seu grau cultural. Els criteris d'assimilació són, sobretot, el coneixement del País, de les seves Institucions i de la seva llengua, actitud observada habitualment enfront del Principat i l'interès demostrat per als afers del País.

Esmena: veure Art. 34.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 40. Pels casos d'adquisició de la nacionalitat andorrana prevista en l'article 10, el Govern sol.licitarà del o dels Comuns de residència habitual de l'interessat un informe confidencial del grau d'integració del sol.licitant, que serà lliurat pel o pels Còsols corresponents i que el Govern incorporarà a l'expedient.

Esmena: veure Art. 27.

Comentari: S'accepta l'esmena.

Article 41. Els informes i documents resultants de les enquestes que es puguin practicar, segons el que es diu en l'article 35, apartat 2n., i de la informació dels Hbles. Comuns establerta en l'article 40, tindran el caràcter de confidencials, de manera que només podran estar a l'abast del Govern i, en el seu cas, de les Delegacions Permanents sense que mai es pugui desvetllar per cap mitjà, el seu contingut.

Esmena Article 35: Els documents amb què els peticionaris fonamentin el seu expedient, així com els informes i documents que el Govern obtingui dels Serveis d'Immigració, en aplicació dels articles 26 i 27 i de la Comissió de la Nacionalitat, en aplicació de l'article 33, tindran el caràcter de confidencials. Solament podran ésser comunicats al propi peticionari o a tercers que tinguin interès jurídic per impugnar la petició ella mateixa, la resolució recaiguda o en general l'estatut nacional del peticionari.

Comentari: S'accepta l'esmena, tanmateix s'exclou la referència a l'article 26, doncs en aquest article s'ha suprimit la referència als documents lliurats pel Servei d'Immigració i es substitueix la menció a "la Comissió de Nacionalitat" per "Serveis de l'Administració Central, fixats pel Govern", vist l'article 34 de l'esmena.

Per tant el redactat definitiu resta com segueix:

Els documents amb què els peticionaris fonamentin el seu expedient, així com els informes i documents que el Govern obtingui dels Serveis d'Immigració, en aplicació de l'article 27 i dels Serveis de l'Administració Central, fixats pel Govern, en aplicació de l'article 33, tindran el caràcter de confidencials. Solament podran ésser comunicats al propi peticionari o a tercers que tinguin interès jurídic per impugnar la petició ella mateixa, la resolució recaiguda o en general l'estatut nacional del peticionari.

Article 42.1. L'estranger casat amb una persona a la qual li sigui aplicable l'article 4 o l'article 9 podrà adquirir la nacionalitat andorrana pel mateix títol que el seu consort i al mateix temps, sempre que acreditï tenir domicili i residència efectiva al Principat ininterrompudament durant tres anys.

Comentari: S'anul·la aquest article, atès que el supòsit al qual es fa referència queda inclòs en l'article 6 esmenat.

Article 42.2. El procediment a seguir serà el previst als articles 27 i 28 respectivament.

Comentari: S'annul·la perquè els articles 27 i 28 han quedat anul·lats.

Article 42.3. L'expedient haurà d'incloure els documents enumerats en l'article 27, apartats a), b), c), d), f), g), h), i i) i a l'art. 28 apartats a), b), c), d), f) i g) als quals caldrà adjuntar: còpia del Decret de les Delegacions Permanents atorgant al consort la nacionalitat andorrana i els certificats de domicili i residència del consort.

Comentari: S'anul·la perquè els articles 27 i 28 han quedat anul·lats.

Article 43. Les decisions del Govern i les de les Delegacions Permanents atorgant la nacionalitat andorrana i la pèrdua de la mateixa, seran publicades al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra. Les decisions del Govern, a partir de la seva publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, i en el termini màxim de tretze dies, podran ésser objecte de recurs per terceres persones, en primer lloc, en reposició davant el mateix Govern i, posteriorment, en el seu cas, davant les Delegacions Permanents; en aquesta darrera circumstància es seguirà el procediment determinat en l'art. 36 de la present Llei. Tant en el recurs davant el Govern, com en el de les Delegacions Permanents el recurs només serà admès si està degudament argumentat.

Esmena Article 36: Seran publicades al Butlletí Oficial d'Andorra:

- a) Les resolucions definitives dels Delegats Permanents que reconeixin la nacionalitat andorrana o que estableixin el dret a adquirir-la.
- b) Els Decrets del Govern reconeixent o atribuint la nacionalitat andorrana a les persones que havent obtingut una resolució definitiva de les contemplades en l'apartat anterior del present article, han provat d'haver complert el que es disposa sobre la pèrdua de la o de les nacionalitats anteriors en l'article 22.
- c) Els Decrets del Govern constatant o pronunciant la pèrdua de la nacionalitat andorrana, quan siguin fermes, o les resolucions dels M.I. Delegats Permanents recaigudes contra els esmentats Decrets quan havent estat recorreguts siguin confirmats.

Comentari: Es proposa una refosa simplificada del text inicial i de l'esmena. Per tant el redactat definitiu resta com segueix:

Les Resolucions dels M.I. Srs. Delegats Permanents atorgant la nacionalitat andorrana, així com les constatacions de Govern de pèrdua de la mateixa, seran publicades, a instància d'aquest, en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Article 44. En tots els casos en què l'interessat hagi d'incloure en el seu expedient un escrit a mà, i a més d'aquells conceptes que l'interessat estimi oportuns, s'hi haurà de fer constar la consideració al bon ordre i benestar d'Andorra, al seus usos i costums i

la fidelitat al seu sistema constitucional i les seves lleis i el compromís de complir lleialment els seus deures de ciutadà andorrà.

Comentari: S'anul·la aquest article.

Article 45. La demanda d'adquisició de la nacionalitat andorrana segons el que preveuen els articles 9 i 10, i que hagi estat objecte de refús ferm, podrà ésser presentada novament transcorreguts cinc anys de la data de la decisió denegatòria definitiva, devent-se en aquest cas tornar a formular nou i total expedient.

Comentari: Es manté l'article 45.

Esmena Article 37: Ultra les accions civils que pertanyin a tercers a fer valer davant les jurisdiccions competents, tota persona que tingui interès jurídic podrà recórrer els actes publicats al Butlletí Oficial d'Andorra en virtut de l'article anterior en el termini de tretze dies hàbils a comptar des de la seva publicació. El recurs que haurà d'ésser motivat en fet i dret, serà de reposició davant del Govern i contra la resolució recaiguda podrà recórrer davant dels M.I. Delegats Permanents en el cas dels apartats a) i c) de l'article 36 i davant de la jurisdicció administrativa i fiscal en el cas de l'apartat b) del mateix article.

Comentari: S'accepta parcialment l'esmena.

El redactat resta com segueix:

Ultra les accions civils que pertanyin a tercers a fer valer davant les jurisdiccions competents, tota persona que tingui interès jurídic podrà recórrer els actes publicats al Butlletí Oficial d'Andorra en virtut de l'article anterior, en la forma següent:

- contra la Resolució dels M.I. Srs. Delegats Permanents, Recurs de Reposició davant els mateixos Delegats Permanents.
- contra la constatació de Govern de pèrdua de la nacionalitat andorrana, Recurs de Reposició davant el mateix i contra la Resolució recaiguda en el Recurs, es podrà recórrer per davant els M.I. Srs. Delegats Permanents.

El termini per a la interposició d'aquests Recursos, els quals hauran de ser motivats en fet i dret, és de tretze dies, a comptar de l'endemà de la publicació o de la notificació.

S'han suprimit les referències referents al desplegament reglamentari d'aquesta Llei, per englobar-les en una disposició final, que resta com segueix:

Disposició Final Tercera:

S'encomana al Govern el desenvolupament, per via reglamentària, dels preceptes d'aquesta Llei que així ho requereixin.

Així mateix, s'afegeix una disposició final que fa referència al lliurament de passaports provisionals, que resta com segueix:

Disposició Final Quarta:

Resta vigent, en tot el que no contradiu aquesta Llei, l'Edicte del M.I. Consell General, de data 16 de març de 1977, en referència al lliurament de passaports provisionals a les persones nascudes a Andorra que tinguin la possibilitat d'adquirir la nacionalitat andorrana, en virtut de l'article 8 d'aquesta Llei."

El M.I. Sr. Síndic General:

“Gràcies, Sr. Secretari, per la lectura que ha estat llarga. No obstant això, hem cregut que era convenient procedir a la lectura de l'Informe del Govern perquè aquest Informe ha servit a la Comissió Permanent per aportar una sèrie de millores al text definitiu, que és el que s'ha lliurat avui mateix a les Vostres Molt Il.lustres Senyories, i que serà l'objecte de la votació després del Debat que tindrà lloc sobre aquesta Proposta de modificació del Codi de la Nacionalitat.

Demana al Sr. Secretari un petit esforç suplementari -la lectura serà més breu que l'anterior- que consistirà en llegir l'Informe de la Comissió Permanent respecte a la modificació del Codi de la Nacionalitat. En síntesi, aquest Informe respon i clarifica la posició de la Comissió Permanent respecte als grans eixos que configuren el Codi de la Nacionalitat i també la posició de la Comissió Permanent referent a una sèrie de posicions que ha manifestat el Govern i el Cap de Govern. També passàrem a la lectura del text que la Comissió Permanent sotmetrà a votació en aquesta Cambra.”

El Sr. Secretari General:

“Exposició de motius.

Vuit han estat les grans línies que han generat la presa de decisions de la Comissió Permanent per presentar el text alternatiu que ha d'examinar el M.I. Consell General, i en els mateixos quatre camps s'han posat de relleu certes diferències de punt de vista amb el M.I. Govern les quals s'analitzaran i contestaran en cada un dels següents punts.

Primer. La introducció del “ius soli”.

1) El dret andorrà comprès en el Decret de 1.939 no admetia el “ius soli” fins a la tercera generació nascuda a Andorra, el Codi de 1.977 va ampliar l'aplicació d'aquest principi a tots els nats a Andorra abans del 1.975, baix certes condicions. La innovació que es proposa ara és adoptar definitivament l'accés a la nacionalitat per naixement a Andorra, no solament a partir d'ara sinó fent-ho aplicable als nascuts des del 1.975 fins ara.

Segueix essent condició essencial al costat del naixement a Andorra la residència dels progenitors i la del fill, de durada suficient perquè la residència hagi permès per ella mateixa i sigui signe d'assimilació, i perquè la població de fet, que s'ha de tendir a fer coincidir amb la població de dret, sigui una població de fet suficientment arrelada en el temps.

Aquesta innovació la comparteixen per igual el Govern i el Consell de la Vall, i correspon a una aspiració general.

2) La llarga durada de la residència dels progenitors estrangers a Andorra ha d'ésser suficient pels nats a Andorra per a accedir a la nacionalitat i això pot succeir en la seva baixa edat. Però la Comissió Permanent ha cregut que podria ésser beneficiós, per enfortir el caràcter voluntari de la nacionalització, que arribats a la majoria d'edat aquests confirmessin l'opció que els seus pares varen fer en el seu nom, entre la nacionalitat que ostentaven per filiació i la que per naixement a Andorra els oferí l'Estat andorrà.

L'absència de confirmació durant l'any següent a la majoria significaria opció voluntària de renúncia a la nacionalitat andorrana i consegüent voluntat de readquirir la nacionalitat que per filiació ostentaven i que fou renunciada pels seus pares.

El Govern ha cregut veure en tal requisit un perill d'apatrídia pel que refusés de confirmar l'opció i s'inclina per la supressió d'aquesta solemnització. Però la Comissió Permanent creu que no és raonable esperar apatrídia perquè forçosament aquell qui, amb absència de confirmació de la nacionalitat andorrana, la vulgui perdre, ho farà en profit d'altra nacionalitat que pretén adquirir o de la nacionalitat que per filiació tenia i a la que els seus pares renunciaren durant la seva minoria, la qual, segons les respectives lleis nacionals, pot en tot cas recuperar.

3) La redacció del Codi de 1.977 fixava a vint anys la residència dels pares per a poder el fill adquirir la nacionalitat andorrana. El Govern creu oportú rebaixar aquest termini a divuit anys però la Comissió Permanent creu que res justifica el canvi i, doncs, és millor seguir com fins ara.

4) La solució que ve aplicant-se des del 1.977 pel temps que mèdia entre el naixement a Andorra i el moment en què s'atribueix la nacionalitat es manté i, així, els nats a Andorra continuaran tenint el Passaport provisional andorrà.

Segon. Naturalització dels residents abans de l'any 1.960.

La reforma del Decret de la nacionalitat no solament consisteix en l'obertura al "ius soli", pels nats a Andorra des del 1.975 sinó que contempla també la naturalització d'aquells residents a Andorra que, per l'època en què varen començar a residir i per la durada de la residència, hom pot considerar que han pogut assimilar-se al país. En efecte, la immigració d'abans de l'any 1.960 té unes característiques ben diferenciades de la posterior, i la situació sociològica i econòmica de l'Andorra d'aquella època que els acollia, també era radicalment diferent que la que fou després. Des de llavors, aquella immigració ha tingut ocasió de decantar-se i la perseverança en la residència representa per a ells una opció, sovint sense retorn, per assimilar-se a aquest país. Tant el Govern com la Comissió Permanent coincideixen en obrir els hi la possibilitat de naturalitzar-se per aquestes precises raons que no es donen en altres categories de residents.

Malgrat sigui l'època d'inici de la residència i la durada de la mateixa les dues condicions de naturalització, la Comissió Permanent creu convenient que l'accés no sigui quelcom d'automàtic sinó que l'Estat andorrà, i per decisió en Decret de Govern, pugui decidir cas per cas, amb l'objecte de verificar que l'indici de l'assimilació donat per la presència de les dues condicions esmentades no és desvirtuat per altres connotacions, com les que ja eren preses en compte en el Decret de la Nova Reforma de 1.866, article 1r.; en el Decret del Consell General de 1.939 i en el Decret dels M.I. Delegats Permanents de 1.941 sobre la conducta i l'actitud davant del país.

Per aquesta raó la Comissió Permanent prefereix que l'atribució de la nacionalitat sigui un acte discrecional no de l'Administració sinó del Govern, el qual per Decret en Consell de Govern decidirà cas per cas l'atribució després d'haver constatat el compliment de les condicions objectives de residència i absència d'impediment basat en els altres criteris abans esmentats. Contràriament, el Govern per la seva part estima que hi ha d'haver un automatisme total en l'atribució.

En l'activitat política i administrativa, al costat dels actes de competència lligada o vinculada, existeixen els actes discrecionals, essent uns i altres sotmesos a les regles generals que deriven del principi d'igualtat. I, precisament per a limitar al màxim el risc que la discrecionalitat derivés en arbitrarietat, la Comissió Permanent creu útil que el propi Govern dicti el Reglament objectivant en el què es pugui les condicions que puguin ésser objectivables per a circumscriure al màxim els elements de discrecionalitat.

No es podrà tenir en compte el criteri de raça, sexe, religió, conviccions i opinions polítiques, però sí les de llengua, coneixements de les Institucions, la conducta i actitud davant del país.

Tercer. Doble nacionalitat.

Tant el Govern, com la Comissió Permanent, coincideixen en la necessitat absoluta que la nacionalitat andorrana sigui excloent de qualsevol altra i això per múltiples raons òbvies que són acceptades per tothom de manera general.

El criteri màxim que es vol erigir en principi és el de la voluntarietat.

Tot aquell a qui en mèrits de legislacions forànies i de l'andorrana, li corresponguin varies nacionalitats per "ius solis" i "ius sanguinis", hauran d'escollir i per escollir l'andorrana hauran de renunciar simultàniament a les demés. Aquest principi no és nou en la nostra legislació ja que és vigent des d'almenys el Decret de 1.939 i reafirmat en el Codi de 1.977.

Creu la Comissió Permanent que cal exigir a tots els qui esdevinguin andorrans aquesta manifestació de voluntat per a escollir la nacionalitat andorrana de preferència a altres, i a més exigir-ho de tots els que han esdevingut andorrans fins ara.

No es tracta de desposseir, des d'ara cap endarrera, a ningú de la nacionalitat andorrana ja adquirida, sinó de fer-los optar lliurement entre aquesta i les altres conservades.

Es respecten perfectament els drets adquirits de tothom de poder seguir tenint la nacionalitat andorrana adquirida en el seu dia, i el que es pretén és reduir la doble nacionalitat que és totalment legítim pels alts interessos de la nació i de l'estat andorrans.

No obstant això, la Comissió Permanent ha cregut oportú no anar més enllà del 1.977 en aquesta exigència car és en el Codi d'aquest any que la prohibició de la doble nacionalitat va trobar la seva formulació més explícita, i per altra part ha estimat bo instaurar un període de cinc anys per a reflexió i preparació de la decisió dels que l'hagin de prendre.

Quart. La residència.

La residència a Andorra és l'element essencial a tenir en compte en el reconeixement i atribució de la nacionalitat andorrana, i així s'ha vingut afirmant en el Codi de la Nacionalitat fins ara, exigint la prèvia residència com a requisit per a adquirir, recuperar, etc...

És, també, la residència la que ha de completar el naixement a Andorra perquè s'apliqui el "ius soli" als nats a partir de l'any 1.975. I és precisament en contemplació de la residència que es proposa la naturalització dels residents d'abans de l'any 1.960.

És la necessitat i exigència de tendir a fer coincidir la població de fet amb la de dret que dóna aquesta importància a la residència, cosa per altra part no exclusiva i peculiar d'Andorra. I una vegada posat aquest principi cap al qual tendir, es pot extreure la conseqüència que si és la residència que fa adquirir o és necessària a l'adquisició, l'absència de residència ha de fer perdre la nacionalitat.

La Comissió Permanent proposa d'estendre a tots els casos d'adquisició de la nacionalitat andorrana en què el concepte de residència ha estat tingut en compte per la decisió, allò que fins ara el Codi de la Nacionalitat en l'article 19 a) i b), disposava pels qui adquiriren en virtut de l'article 5 (segona generació andorrana nascuda a l'estranger).

El Govern diu veure infracció al principi d'igualtat i creació de dues categories d'andorrans puix, diu el Govern, mentre uns andorrans podrien fixar la residència on volessin, altres no ho podrien fer sense perdre la nacionalitat.

Però és que en realitat no hi ha dues categories d'andorrans, sinó que hi ha dues o varies maneres d'esdevenir andorrans, com arreu del món hi ha varies maneres d'esdevenir nacionals dels respectius països amb condicions diferents unes i altres, sense que per això hi hagi categories de nacionals.

Els andorrans que ho són a la vegada per "ius soli" i "ius sanguinis" no cal que compleixin cap condició, els que no són andorrans i volen adquirir la nacionalitat estan en situació diferent dels altres i, per consegüent, és perfectament lícit i legítim que hagin de complir uns requisits diferents que aquells que no adquireixin la nacionalitat sinó que ja la tenen.

L'adquisició de la nacionalitat andorrana és un acte voluntari i lliure, no s'obliga, doncs, a ningú sinó que s'extreuen conseqüències dels fets lliurement decidits. Es vol que l'"adquisició" de la nacionalitat andorrana sigui reservada als que realment volen viure al país. I, per això, es fixa un mínim de temps de residència que provi si la voluntat de residència al país és real. No s'obliga a ningú a res, simplement es treuen les conclusions d'un fet: si està present a Andorra un mínim de temps vol dir que el qui ha adquirit ha passat a formar part per voluntat pròpia de la població efectiva andorrana i, doncs, s'extreu la condició que adquireix definitivament. Pel qui no resideix aquest mínim de temps, la conclusió és inversa i simplement es constata que no té voluntat de formar part de la població de fet d'Andorra.

La Comissió Permanent manté el text que és un dels punts fonamentals de la nova redacció, i una de les més fortes maneres per a impedir l'adquisició de la nacionalitat andorrana a efectes altres que el de la protecció del principi de fer coincidir la població de dret amb la de fet. El que es necessita per a equilibrar la població d'Andorra és que a Andorra hi hagi més andorrans, no que n'hi hagi més fora d'Andorra.

Cinquè. Procediment a seguir per les peticions.

La Comissió Permanent ha cregut convenient modificar substancialment el procediment a seguir pels interessats per l'atribució, reconeixement, etc... de la nacionalitat. D'una part es simplifica el procediment fent que sigui el Govern qui trameti directament als M.I. Delegats Permanents les peticions per decisió definitiva mentre no s'alteri el sistema vigent en virtut de la Constitució. D'altra banda s'estableix dos temps o etapes. En un primer pas el peticionari s'adreça al Govern per a que es constati que compleix els requisits per obtenir la solució favorable a la seva petició; el Govern després de

decidir ho transmet als M.I. Delegats Permanents els quals emeten la seva decisió final en el sentit de constatar que el peticionari pot obtenir allò que demana: la nacionalitat andorrana.

En un segon temps, el peticionari, emparat en la decisió obtinguda, tramita en el respectiu país la pèrdua de la o les nacionalitats que en aquell moment ostenta i una vegada obtinguda la pèrdua, adreça la prova d'aquesta al Govern el qual li confereix la nacionalitat andorrana amb efectes a partir del mateix moment en què perdi aquella o aquelles.

D'aquesta manera s'evita a la vegada la doble nacionalitat i l'apatridia, i s'evita d'haver d'atribuir la nacionalitat provisional cosa que no solament no és bona solució sinó que és contrari als principis de seguretat jurídica i oposat a la pràctica habitual dels Estats.

El Govern, sense oposar-se a aquest nou procediment, creu millor que sigui deixat a la seva decisió per via reglamentària. Però la Comissió Permanent segueix creient que la fixació d'un nou procediment modificatori de l'existent és quelcom essencial i per consegüent és matèria de Llei i no de Reglament.

Sisè. Remissions reglamentàries.

És preferible encomanar al Govern puntualment el desenvolupament reglamentari dels punts que el Consell General vulgui, i no donar-li per la via de la disposició final 3a. una delegació en blanc per a desenvolupar els preceptes que ho requereixin (çò que és deixar tot a l'abast de la Llei al Govern, ja que ell seria el sol jutge del que requereix desenvolupament i del que no ho requereix). Exceptuat això s'ha provat, en parlar de l'article 25, que constitueix una innovació important del Codi de la Nacionalitat tal com redactat fins ara, i que quedaria, si prospera la disposició final 3a., que el Govern proposa a total arbitri del Govern de mantenir o no aquesta innovació, tornar endarrera o establir qualsevol altre procediment i sistema.

Setè. Adquisició per part de generacions nascudes fora d'Andorra.

Tant el Govern com la Comissió Permanent estan d'acord en què l'experiència viscuda des de l'any 1.985 quan la reforma del Codi va introduir en l'article 5 el dret d'esdevenir andorrans els estrangers nascuts fora d'Andorra de tercera o ulterior generació andorrana, no ha estat positiva i no ha anat en el sentit de fer més andorrans dintre d'Andorra ans al contrari de crear una diàspora a fora, tot contra el principi que gira el sentit general de tendir a fer coincidir la població de fet amb la de dret.

Per això es suprimeix l'addició que a l'article 5 feu el text de 1.985 limitant-lo a la segona generació.

Vuitè. Passaport provisional i nacionalitat provisional.

La Comissió Permanent creu oportú no donar lloc a la nacionalitat provisional però per contra mantenir el passaport provisional i incorpora al text del codi el que fins ara es practica en mèrits de disposicions complementàries que no formen part del propi codi.

Proposta de votació.

La Comissió Permanent proposa al M.I. Consell que es deliberi sobre si s'accepta el següent text elaborat per la Comissió Permanent a partir de la proposta del M.I. Govern

de data 22 de maig de 1.992, i havent tingut present l'informe del M.I. Govern de data 19 d'octubre de 1.992.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Ara passariem, doncs, a la lectura del text definitiu amb les millores que hem incorporat de l'Informe de Govern, i que presentaria la Permanent al Ple de la Cambra. Acte seguit, proposariem un debat sobre els punts filosòfics que contempla aquest text i, en darrera instància, demanariem una votació global del text de la Comissió Permanent.

Passaria doncs la paraula al Sr. Secretari perquè llegís el text.”

El Sr. Secretari General:

“Exposició de motius.

El M.I. Consell General, en la seva sessió del 31 de juliol de 1.985, va adoptar la Proposta de Modificació del Codi de la Nacionalitat Andorrana de l'11 de març de 1.977.

Recollint aquella proposta, les M.I. Delegacions Permanents de S.E. els Coprínceps van promulgar en data 7 de setembre de 1985 la corresponent Llei de Modificació del Codi de la Nacionalitat Andorrana.

L'aplicació pràctica dels nous preceptes introduïts en aquella modificació han posat de manifest diferents llacunes que amb la present proposta s'intenten resoldre.

D'altra banda, els criteris d'interpretació formulats pels M.I. Delegats Permanents en el preàmbul de la Llei de 1.985, assenyalaven ja en aquell moment que la posició del M.I. Consell General de les Valls hauria d'evolucionar, fent-se ressò de situacions noves, atès l'interès comú, els sentiments profunds del país i la realitat dels fets.

La realització de diferents estudis demogràfics en el decurs dels dos darrers anys, ha tornat a plantejar la necessitat acuintant d'establir un nou equilibri entre la comunitat andorrana i la no andorrana.

Es tracta d'una qüestió de cabdal importància per a la defensa de la identitat nacional andorrana.

La moderna legislació andorrana des del decret del 17 de juny de 1.939, addicionat pel del 26 de desembre de 1.941, ha tingut sempre com a Nord la preservació de la identitat nacional andorrana, substrat humà necessari a l'existència jurídica del país.

El canvi de les estructures demogràfiques, passant d'una situació estàtica durant segles a una forta immigració en els darrers decennis, ha dut com a conseqüència una desproporció entre la població nacional i la forana percebuda com un element que calia corregir per no comprometre les bases mateixes de l'Estat.

L'esperada afirmació d'Andorra com a Estat en Dret Internacional podrà ésser assolida millor, una vegada el poble s'hagi donat la Constitució, si l'element humà de l'Estat, la població, és cada vegada més homogènia seguint progressivament la tendència de fer coincidir la població de fet amb la població de dret.

En aquesta línia, la legislació ha anat ampliant-se progressivament i ara es proposa una obertura important donant el dret a la nacionalitat per naixement a Andorra, a la vegada que es pretén oferir-la a una part considerable de la població que es pot considerar integrada pel nombre d'anys de residència i l'època en què començaren a residir.

La tendència a fer coincidir la població de fet amb la de dret no juga solament en el sentit de l'adquisició de la ciutadania andorrana pels que neixen i viuen al país, sinó que, de manera simètrica, exigeix la pèrdua de la nacionalitat en cas contrari, i la prohibició de la doble nacionalitat. Normes, aquestes darreres, que han estat presents, amb força, en la legislació andorrana, des del Decret mencionat de l'any 1.939 fins a l'actualitat. Correlativament a l'obertura per a l'adquisició, la present modificació reforça la prohibició de la doble nacionalitat imposant una obligació d'optar lliurement entre l'andorrana i les demés nacionalitats. Opció fàcil d'exercitar i que serà facilitada encara més en el futur quan Andorra pugui signar les convencions adequades amb els països interessats.

La finalitat de la present modificació s'inscriu en l'evolució del dret de la nacionalitat des de l'any 1.939: fer que cada vegada la població real d'Andorra sigui composta de més andorrans per dret de sang i per naixement al país, tot i no admetent més que una sola classe o categoria d'andorrans que no siguin a la vegada nacionals d'un altre país.

Article 1. La nacionalitat andorrana per filiació.

Són andorrans els fills, legítims o no legítims, nascuts a Andorra, de pare o mare andorrans, o nascuts a l'estranger, si el pare o mare andorrans són nascuts a Andorra.

Article 2. La nacionalitat andorrana per naixement a Andorra.

2.1. Són andorrans els fills, legítims o no legítims, nascuts a Andorra, si almenys un dels progenitors és també nascut a Andorra, i a condició que tant els pares com els fills tinguin domicili i residència permanent al Principat.

2.2. Els infants trobats i els nascuts a Andorra de pares desconeguts fins que s'estableixi llur filiació, tindran des d'aquest moment la nacionalitat que els correspongui. La possessió d'estat durant divuit anys els donarà dret, en el cas en què la nacionalitat que els correspongui no sigui l'andorrana, a conservar aquesta, sempre que renunciïn a la que els correspongui.

Article 3. Disposicions comunes a tots els casos d'adquisició de la nacionalitat andorrana.

Ningú no pot adquirir la nacionalitat andorrana si, prèviament, no ha establert el seu domicili i residència efectius al Principat, demostrï haver perdut la residència del país d'origen i continuï residint a Andorra després d'adquirida de forma efectiva almenys durant els anys que es fixen en l'article 20.

Article 4. Casos d'adquisició de la nacionalitat andorrana per naturalització.

4.1. Pot esdevenir andorrà el menor de 14 anys adoptat amb adopció plena sempre que la Llei del país d'origen permeti la pèrdua de nacionalitat per adopció i que l'adopció hagi estat feta segons la Llei andorrana o, si ho és d'acord amb una Llei estrangera, que no sigui en frau de la Llei andorrana ni atempti a l'ordre públic intern i sempre que es compleixin simultàniament les tres condicions següents:

- Que l'adoptat resti sotmès a la pàtria potestat de l'adoptant fins a la majoria d'edat.
- Que el procés d'adopció hagi estat acabat abans que el menor hagi arribat a l'edat de 14 anys.

- Que es provi la pèrdua de la nacionalitat anterior.

4.2. Per derogació de l'article 4.1., en el cas que l'adoptant hagi nascut a l'estranger de pare o mare andorrans, nascuts a Andorra, l'adoptat no pot adquirir la nacionalitat andorrana en el moment de l'adopció, sinó que resta sotmès a les disposicions de l'article 5.

Article 5.

Pot esdevenir andorrà el fill nascut a l'estranger, de pare o mare andorrans, nascuts també a l'estranger, si estableix i conserva el seu domicili i la seva residència efectiva al Principat, prova haver perdut la o les nacionalitats que ostenta i declara la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana per declaració escrita personal adreçada al Govern.

Article 6.

Pot esdevenir andorrana la persona estrangera que contregui matrimoni amb una persona andorrana, si acredita tenir domicili i residència efectiva al Principat, ininterrompudament durant els tres anys anteriors o posteriors a la celebració del matrimoni, declari la seva voluntat d'adquisició de la nacionalitat andorrana i provi la seva integració a Andorra.

Article 7.

7.1. Els fills d'una persona estrangera esdevinguda andorrana per raó de matrimoni, i que no siguin fruit d'aquest matrimoni, no podran adquirir la nacionalitat andorrana.

7.2. En cas de nul.litat del vincle matrimonial i de dissolució per causa diferent de la mort, el cònjuge que hagués adquirit la nacionalitat andorrana en virtut de l'article 6 perd la nacionalitat andorrana des de la data d'efectivitat de la resolució judicial. Això, no obstant, per als casos de dissolució del vincle per causa diferent a la mort, sempre que s'hagués posseït la nacionalitat durant més de set anys, es conservarà, salvada voluntat expressada en contra.

Article 8.

8.1. Les persones nascudes a Andorra, filles de pare i mare estrangers, podran adquirir la nacionalitat andorrana a condició que el pare o la mare tinguin residència i domicili efectius i exclusius a Andorra durant un període ininterromput de vint anys, com a mínim, i que ells mateixos hi tinguin residència i domicili efectius i exclusius, i provin la pèrdua de la o de les altres nacionalitats que ostentin.

Si en el moment de manifestar la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana són menors de setze anys i han estat representats per exercir tal opció, hauran de fer, en el moment d'arribar als divuit anys, una declaració personal expressa i escrita adreçada al Govern confirmant la decisió d'adquirir la nacionalitat andorrana que en la seva representació els pares o tutors varen prendre en nom d'ells. L'absència de tal declaració comportarà la pèrdua de la nacionalitat andorrana.

8.2. Els consorts de les persones a les quals sigui aplicable el present article podran esdevenir andorrans al mateix temps que els nascuts a Andorra si en el moment en què es faci efectiva l'adquisició de la nacionalitat han transcorregut tres anys des de la celebració del matrimoni i són residents a Andorra des de tres anys almenys. En aquest

cas faran l'expedient previst a l'article 25 que serà presentat conjuntament amb el del consort nat a Andorra.

Si al temps de l'adquisició de la nacionalitat per part del nat a Andorra, el seu consort no compleix les condicions de temps de residència i de matrimoni esmentades per adquirir la nacionalitat andorrana, es podrà acollir a allò previst a l'article 6.

Article 9.

Pot esdevenir andorrana per naturalització donada discrecionalment pel Govern, la persona que acrediti tenir domicili i residència efectius, ininterromputs i exclusius al Principat des d'abans de l'1 de gener de 1.960, que ho demana, prova la seva integració a Andorra i perd la o les altres nacionalitats que ostenta.

El Govern elaborarà un Reglament fixant les condicions que han de reunir els candidats a la naturalització que tot i aplicant els criteris generals previstos en l'apartat anterior precisi les condicions que tindrà en compte en la presa de decisions, respectant els principis d'igualtat i equitat, i evitant l'arbitrarietat.

Article 10. Efectes de l'adquisició de la nacionalitat andorrana.

Les persones esdevingudes andorranes en virtut de les disposicions dels articles 4, 5, 6, 8, 9 i 11 adquiriran els drets polítics d'acord amb les disposicions comunes en la matèria.

Article 11. Per raó de pàtria potestat.

El menor d'edat, solter, fill d'una persona que hagi adquirit la nacionalitat andorrana, esdevé andorrà de ple dret, salvat el previst a l'article 7, sempre que estigui sotmès a la pàtria potestat del progenitor i que tingui residència des d'almenys el mateix temps que el progenitor en raó del qual obté la nacionalitat, i provi haver perdut la o les nacionalitats que ostenta.

El seu expedient haurà d'ésser tramitat conjuntament amb el del seu progenitor.

Article 12. En virtut de les funcions que exerceixen:

Són andorrans, mentre conservin les funcions i els oficis respectius:

- les Autoritats de S.E. els Coprínceps, segons costum, i
- els Clergues amb ofici eclesiàstic al Principat.

La nacionalitat adquirida en virtut d'aquest article no és transmissible per matrimoni i filiació, i no dóna accés als drets polítics.

Article 13. A títol honorífic.

El M.I. Consell General, per majoria de 2/3, podrà conferir el títol d'Andorrà d'Honor a les persones estrangeres que consideri mereixedores, pels seus mèrits i actes envers el Principat.

Article 14.

Tota persona que ostenti la nacionalitat andorrana pot renunciar a la mateixa voluntàriament, sempre que provi tenir una altra nacionalitat en el moment en què vol perdre-la i la renúncia no comporti frau a la Llei andorrana. La renúncia s'haurà de presentar al

Govern el qual verificarà el compliment de les dues condicions esmentades. Si el frau a la Llei es descobrís i es posés de manifest després d'haver-se fet efectiva la pèrdua, aquesta no tindrà efectivitat.

Article 15.

Qualsevol persona de nacionalitat andorrana perd aquesta nacionalitat, si adquireix una nacionalitat estrangera, des de la data d'aquesta adquisició.

Article 16.

En cas de matrimoni amb una persona estrangera, el cònjuge andorrà no perdre la nacionalitat andorrana, si el matrimoni no li fa adquirir la nacionalitat de l'altre cònjuge en virtut de la Llei nacional d'aquest, o si no en té una altra en el sentit de l'article 14.

Article 17.

Perd la nacionalitat andorrana el menor d'edat que esdevé sotmès a la pàtria potestat exclusiva d'un estranger, per causa d'adopció o de legitimació.

Article 18.

Perd la nacionalitat andorrana la persona que s'enrola voluntàriament a un exèrcit d'un Estat estranger o que essent enrolat de força no exerciti, encara que no prosperin, els recursos que la Llei del dit Estat estranger li ofereix per eximir-se de l'enrolament.

Article 19.

Perd la nacionalitat andorrana la persona que exerceix un càrrec electiu o polític en un país estranger, sense haver obtingut prèviament l'autorització del Govern.

Article 20.

Perd la nacionalitat andorrana el qui havent-la adquirit en virtut dels articles 5 en totes les redaccions del Codi dels anys 1.977, 1.985 i 1.992 i els articles 8, 9 i 11 del present Codi, no conservi ni hagi conservat el domicili i la residència efectives, ininterrompudes i exclusives al Principat durant almenys deu anys, des del moment de l'adquisició, conforme a l'article 3.

Article 21.

El qui per adquirir, conservar, recuperar o veure's reconeguda la nacionalitat andorrana, hagués fet falses declaracions, inclosa l'omissió voluntària de fer conèixer les situacions jurídiques o fàctiques que li haguessin impedit d'adquirir, conservar, recuperar o veure's reconeguda la nacionalitat, perdre la nacionalitat andorrana des del moment en què el Govern constati la falsa declaració o l'omissió, salvats els drets de tercers, sense perjudici d'incórrer en el delictes tipificats en l'article 148 del Codi Penal.

Article 22.

1) La nacionalitat andorrana és exclouent de qualsevol altra, no admetent-se la doble o múltiple nacionalitat.

2) Ningú no podrà esdevenir andorrà si no perd la o les nacionalitats que tingui en el moment de l'adquisició o del reconeixement de la nacionalitat andorrana en els termes del present Codi.

3) Tot andorrà ja sigui d'origen, ja sigui per adquisició que obtingui una altra nacionalitat per haver-la demanat o per haver-la acceptat sense demanda prèvia, perd en el mateix moment de l'obtenció d'aquella la nacionalitat andorrana.

4) Tota persona que en mèrits de les successives disposicions legals en vigor en cada moment des de l'11 de març de 1.977, hagin adquirit o readquirit la nacionalitat andorrana o els hagi estat reconeguda, i que segueixin ostentant altra o altres nacionalitats, hauran de provar haver perdut aquesta o aquestes. A tal efecte disposaran d'un termini de cinc anys a comptar de l'entrada en vigor del present Codi per prendre les disposicions que calguin, i en l'any següent al cinquè, és a dir, dintre del sisè any a comptar de la data de publicació del Codi, hauran d'haver provat la pèrdua efectiva.

5) Passat el termini sense que els interessats hagin provat la pèrdua es considerarà que han efectuat una opció negativa de la nacionalitat andorrana i seran, automàticament i sense necessitat de cap acte administratiu ni jurisdiccional, desposseïts de la nacionalitat andorrana.

6) Els efectes de la pèrdua de la nacionalitat seran constatats pel Govern en l'expedient personal de cada interessat, en el Registre de Nacionalitat, en el de Passaports i en el Cens Nacional. El Govern comunicarà aquesta constatació als Comuns els quals suprimiran els interessats de les llistes electorals a comptar del moment de la notificació, tot i prenent nota de la notificació en els registres comunals i en el cens comunal.

Els interessats hauran de retornar el passaport andorrà de manera immediata, devent ésser aquest requisat, per ésser tornat al Govern, per tot agent de l'autoritat que tingui constància de la pèrdua de nacionalitat.

S'encomana al Govern l'elaboració d'un reglament que precisi el procediment pràctic per donar compliment a allò previst en el present apartat.

Article 23.

Poden recuperar la nacionalitat andorrana:

- a) Les persones que l'hagin perdut per raó de matrimoni amb una persona estrangera.
- b) Els menors d'edat que hagin perdut la nacionalitat andorrana tal com està previst en l'article 17, dintre de l'any següent a la seva majoria d'edat.

Article 24.

La recuperació de la nacionalitat andorrana no comporta efectes retroactius i la nacionalitat recuperada no podrà ésser invocada en perjudici de tercers per obligacions concretes durant la possessió de la nacionalitat estrangera.

Article 25.

Per a l'adquisició de la nacionalitat andorrana en virtut dels articles 4, 5, 6, 8, 9 i 11 i, per obtenir el reconeixement de la nacionalitat en virtut dels articles 1 i 2 en els casos previstos en l'article 29, i recuperar-la en els casos de l'article 23, serà necessari formular un expedient sotmès prèviament al Govern i després als Delegats Permanents, comprensius dels extrems que es diran en els articles següents.

Quan sigui favorable la resolució definitiva de l'expedient per part dels Delegats Permanents, contindrà la fórmula següent:

“Resolent favorablement l'expedient de l'adquisició/reconeixement/readquisició de la nacionalitat andorrana, es declara que l'interessat adquirirà la nacionalitat andorrana si en un termini d'un any a comptar de la data de la notificació aporta, a satisfacció del Govern, la prova d'haver perdut la o les nacionalitats que ostenta fins ara i declara, baix jurament, per escrit adreçat al mateix Govern no haver fet cap acte destinat a buidar de contingut la pèrdua”.

Cas que la prova i declaració rebudes pel Govern siguin jutjades suficients, el Govern, per decret que tindrà la consideració d'acte administratiu als efectes de control jurisdiccional, atorgarà la nacionalitat amb efectes a comptar des del dia en què es va produir la pèrdua de la nacionalitat anterior, o la darrera pèrdua de les eventuais múltiples nacionalitats perdudes. En el cas contrari, passat el termini d'un any, quedarà caducada la resolució favorable.

Article 26.

L'expedient a adreçar al Govern serà en tres exemplars i comprendrà:

- 1) En tots els casos:
 - a) Partida de naixement del sol.licitant
 - b) Partida de naixement del pare i de la mare o ascendents del sol.licitant.
 - c) Certificats de residència consignant la data des de la qual el sol.licitant resideix al Principat, lliurat pels Comuns i pel Servei d'Immigració, en el seu cas.
 - d) Certificat de pèrdua del domicili i residència anteriors.
 - e) Certificat d'antecedents penals andorrà, del país del qual s'ostenta nacionalitat i dels països de residència.
 - f) Certificat escolar dels centres docents andorrans especificant els anys que ha estat inscrit i ha cursat estudis a Andorra.
 - g) Declaració escrita i signada en full apart, adreçada al Govern, en la qual el sol.licitant manifesti la seva voluntat d'adquirir la nacionalitat andorrana, declari la voluntat de defensar el bon ordre i benestar i independència d'Andorra, es comprometi a complir fidelment el seu sistema constitucional, les seves Lleis, Usos i Costums, i els seus deures de ciutadà andorrà.
- 2) En el cas de l'article 4, la documentació acreditativa de l'adopció comprenent els actes administratius i jurisdiccionals que la continguin.
- 3) En els casos dels articles 6 i 8, documentació acreditativa de la nacionalitat del cònjuge i certificat d'estat civil recollint el matrimoni en virtut del que es demana a l'adquisició.

Article 27.

Una vegada rebut pel Govern serà instruït pels serveis adscrits al Cap de Govern els quals demanaran als Serveis d'immigració un report sobre la situació del peticionari en matèria de domicili i residència efectius a Andorra. Per a les necessitats de l'enquesta

es tramitarà als Serveis d'Immigració còpia dels certificats aportats pel peticionari, previstos en els punts 1c), 1d) i 1f), de l'article 26, i altres eventuais relacionats amb el domicili i la residència, amb exclusió de tot altre document que figuri en l'expedient.

Article 28.

Acabada la instrucció de l'expedient serà resolt pel Govern per Decret que haurà d'ésser motivat en cas de refús.

En els casos de resolució favorable, el Govern guardarà en els seus arxius un exemplar de l'expedient i tramitarà a les Delegacions Permanents, als efectes de resolució definitiva, els altres dos exemplars addicionats de testimoni de la resolució favorable del Govern, sense que sigui necessari que el peticionari formuli altres súpliques.

Si la resolució és desfavorable el Govern guardarà per als seus arxius un exemplar de l'expedient i retornarà els altres dos al peticionari amb el testimoni de la resolució desfavorable als efectes que pugui, en el termini de tretze dies hàbils, presentar el seu expedient als Delegats Permanents. Passat el termini sense haver recorregut als Delegats Permanents la resolució denegatòria del Govern serà ferma.

Contra la decisió del Govern en les peticions de naturalització de l'article 9, hi cabran els recursos administratius previstos pel Codi de l'Administració. La decisió favorable del Govern o la resolució administrativa o contenciosa administrativa recaiguda en el recurs, quan la decisió del Govern hagi estat negativa, haurà d'ésser confirmada pels Delegats Permanents.

Article 29.

En els casos dels nascuts a Andorra, fills de pare o mare andorrà, previstos en l'article 1, i els nascuts a Andorra amb almenys un progenitor andorrà, previstos en l'article 2.1, no caldrà que facin expedient.

Els demés casos previstos en els articles 1 i 2.2 caldrà que facin un expedient simplificat com es dirà en l'article següent.

Article 30.

L'expedient a què es refereix l'article anterior contindrà la petició, la partida de naixement del sol.licitant i els documents que acreditin la conservació de la nacionalitat andorrana per part del progenitor que l'ostenti.

Serà donat a l'expedient el mateix tractament previst en l'article 27.

Article 31.

En matèria de nacionalitat, l'opció del menor d'edat s'exercirà de la forma següent:

- abans dels 16 anys, per mitjà del representant legal del menor d'edat,
- entre els 16 i els 18 anys, el menor d'edat exercirà personalment la seva opció amb l'autorització del seu representant legal.

Article 32.

Els fills nascuts accidentalment a l'estranger i que, si haguessin nascut a Andorra serien andorrans, s'assimilen als fills nascuts a Andorra, sempre que la mare tingués en el moment del naixement residència i domicili efectius a Andorra.

Només podrà ésser invocat el present article per fer valer les previsions del mateix, durant els 180 dies naturals a partir del naixement, per les persones que neixin a partir de la publicació de la present Llei i durant un any a partir de la data de publicació de la present Llei pels nascuts dençà l'1 de gener de 1.975.

Passats aquests terminis no podran adquirir ni demanar el reconeixement de la nacionalitat andorrana en mèrits del que es preveu en el present article, però podran demanar l'adquisició o el reconeixement en el cas de tenir-hi dret en virtut d'altres disposicions del present Codi.

Article 33.

La suficiència de la integració a Andorra, exigida en els articles 6, 8 i 9, serà apreciada pels serveis de l'Administració Central que fixarà el Govern, d'acord amb el Reglament que el mateix Govern elaborarà i publicarà.

Article 34.

El Reglament preveurà els mecanismes necessaris per a la constatació de l'existència o absència de suficient integració, de manera que aquests siguin el més objectius i tecnificats possibles, impossibilitin el quebrament del principi d'igualtat, tot i evitant prendre en compte cap element discriminatori basat en el sexe, la raça, la religió, les opinions, la nacionalitat i la situació econòmica del peticionari, però prenent en compte el coneixement de la llengua catalana i de les Institucions com a element essencial.

Mentre no s'hagi publicat el Reglament que pel present article s'encomana al Govern, continuarà decidint, amb una resposta simplement positiva o negativa sense apreciació de grau, l'actual Comissió de la Nacionalitat, tot i aplicant els principis suara esmentats.

Article 35.

Els documents amb què els peticionaris fonamentin el seu expedient, així com els informes i documents que el Govern obtingui dels Serveis d'Immigració, en aplicació dels articles 26 i 27, i de la Comissió de la Nacionalitat, en aplicació de l'article 33, tindran el caràcter de confidencials. Solament podran ésser comunicats al propi peticionari o a tercers que tinguin interès jurídic per impugnar la petició ella mateixa, la resolució recaiguda o en general l'estatut nacional del peticionari.

Article 36.

Seran publicades en el Butlletí Oficial d'Andorra:

- a) Les resolucions definitives dels Delegats Permanents que reconeguin la nacionalitat andorrana o que estableixin el dret a adquirir-la.
- b) Els Decrets del Govern reconeixent o atribuint la nacionalitat andorrana a les persones que havent obtingut una resolució definitiva de les contemplades en l'apartat anterior del present article, han provat haver complert el que es disposa sobre la pèrdua de la o de les nacionalitats anteriors en l'article 22.
- c) Els Decrets del Govern constatant o pronunciant la pèrdua de la nacionalitat andorrana, quan siguin fermes, o les resolucions dels M.I. Delegats Permanents recaigudes contra els esmentats Decrets quan havent estat recorreguts siguin confirmats.

Article 37.

Ultra les accions civils que pertanyin a tercers a fer valer davant les jurisdiccions competents, tota persona que tingui interès jurídic podrà recórrer els actes publicats en el Butlletí Oficial d'Andorra en virtut de l'article anterior en el termini de tretze dies hàbils a comptar de la seva publicació.

El recurs que haurà d'ésser motivat en fet i dret serà de reposició davant del Govern i contra la resolució recaiguda podrà recórrer davant dels M.I. Delegats Permanents en el cas dels apartats a) i c) de l'article 36 i davant de la jurisdicció administrativa i fiscal en el cas de l'apartat b) del mateix article.

Disposicions Finals.

Primera.

Les persones a qui es refereix l'article 8.1 es podran beneficiar d'un passaport andorrà provisional fins al moment en què, complides les previsions que es fixen en dit article, adquireixin la nacionalitat andorrana, o fins que optin per una altra nacionalitat.

La primera pàgina, després del número, portarà la menció "Passaport Provisional". L'esment de la rúbrica "nacionalitat" no implica cap dret adquirint respecte a la futura sol.licitud de nacionalitat andorrana.

Per obtenir el passaport provisional haurà d'adreçar una súplica al Govern demostrant, amb els documents administratius pertinents la data en la qual, en principi, el seu pare o la seva mare tindran vint anys de domicili o residència efectius en el Principat, i acompanyat dels documents previstos en els apartats a), b), c), f) i g) de l'article 26 del present Codi.

En tot cas, la data de validesa del passaport lliurat a aquestes persones no excedirà de tres mesos a comptar de la data en què el pare o la mare del sol.licitant portin vint anys de domicili i residència efectius al Principat. Des d'aquest moment no es podrà continuar gaudint del passaport andorrà, si no és en mèrits d'atribució de la nacionalitat andorrana, segons el que es preveu en l'article 8 i després d'haver seguit el procediment fixat en aquest Codi.

Quan l'interessat i els seus progenitors interrompin la residència a Andorra, traslladant-la a l'exterior, hauran de retornar el passaport provisional. Igualment, l'hauran de retornar si adquireixen una documentació d'identitat o títols de viatge dels països d'on són nacionals els pares o de països tercers.

Segona.

El present Codi de la Nacionalitat Andorrana entra en vigor als quinze dies de la seva ratificació per les M.I. Delegacions Permanents.

Tercera.

Queden derogades totes les disposicions anteriors contràries al present Codi."

El M.I. Sr. Síndic General:

"En la lectura que se us ha fet del Codi de la Nacionalitat, hi ha hagut, respecte al text que se us havia presentat anteriorment, una petita modificació purament gramatical i sintètica,

de sintaxi més ben dit, que és a l'article 12. Suposo que tots ho heu pogut constatar. En essència, és el mateix contingut però disposat de forma diferent perquè no deixi lloc a dubte.

Mencionat això, i tenint en compte que el Codi de la Nacionalitat té un caràcter legislatiu una mica especial, és a dir, que no és un text legislatiu normal sinó que es una Proposta de modificació del Codi de la Nacionalitat que es sotmet després a l'aprovació dels Coprínceps, voldria esmentar que, no obstant, se seguirà el procediment legislatiu normal d'aprovació de les lleis que preveu el Reglament del Consell General.

L'altra observació que volia fer ja a l'iniciar el debat és que vista la complexitat, com tots heu pogut valorar i tots en sou coneixedors, d'aquest text, la Comissió Permanent ha optat per una votació final i global del text. Òbviament, prèviament a la votació final i global del text, que ho requereix, com he dit abans, la complexitat tècnica d'aquest Codi de la Nacionalitat, d'aquesta proposta de modificació del Codi de la Nacionalitat, i proposaria, perquè fos més acurat i més aprofundit, resumir-lo en els grans punts que configuren la modificació del nou Codi de la Nacionalitat que, com hem esmentat en l'Informe de la Permanent, els hem sintetitzat en vuit punts. Si voleu, començaríem pel primer que és el "ius soli", és a dir, la possibilitat pels nats a Andorra de pares estrangers d'optar a la nacionalitat andorrana.

Si algun Conseller vol intervenir sobre aquest punt, té la paraula."

El M.I. Sr. Jordi Mas:

"Sr. Síndic, voldria fer una intervenció abans d'entrar ben bé al detall del Projecte de Llei. És una inquietud i és una pregunta que penso posar a Sindicatura, si em permet, sobre l'oportunitat o no de presentar en aquests moments aquest Projecte de Llei, i no em refereixo dins del context de la Llei en si, que tots sabem que s'ha de modificar i que hi ha greus problemes, sinó en el moment actual que està vivint el país.

És a dir, que de la manera en què s'ha presentat, i és una opinió molt personal, sembla que algú vulgui fer passar o vulgui pressionar al M.I. Consell General perquè aprovi un nou Codi de la Nacionalitat.

També sembla que no és el moment oportú, ja que s'està elaborant una Constitució, i el país adquirirà o serà realment major d'edat, serà un Estat de Dret; per tant, tindrà la capacitat legal de legislar. I, en tercer lloc, aquest era un dels punts en que una part, una de les tres parts, havia posat una reserva en l'antic avantprojecte de Constitució. Penso que per a la Comissió Constituent podria ser realment un argument important de negociació en front d'altres reserves que hi ha dins del mateix text constitucional.

En la meva opinió, crec que podria ser vàlid que la Comissió Constituent tingués això com a negociació d'altres punts i, per tant, demano quina ha estat la motivació, o si hi ha hagut d'altres motivacions per presentar-ho amb aquesta urgència a la Cambra."

El M.I. Sr. Síndic General:

"Aquest punt ha estat llargament debatut en el si de la Comissió Permanent. El primer problema que va tenir en consideració la Comissió Permanent és el desfàs que hi havia, amb l'anterior Codi de la Nacionalitat, amb l'actualment vigent, amb la realitat andorrana d'avui. És a dir que, com bé debatrem posteriorment, hi ha el tema de les padrines, ben conegut de tothom, i hi ha el dels nats a Andorra l'any 75 que arriben a l'any 93, és a dir ja hi som a les portes.

Quant al tema constitucional, no hem d'amagar que és desig d'alguna de les parts incloure els preceptes del Codi de la Nacionalitat dins del text de la Constitució. Òbviament, això la part andorrana ho rebutja amb tota la seva voluntat i amb tota la seva energia i creiem que realment no serà així.

En tot cas, l'altre punt és aquest bàsicament: el desfasament actual del Codi de la Nacionalitat. Per altra part, vam creure que, tot i que estàvem en un procés constituent, la capacitat legislativa del Consell no està minvada en absolut i ha de fer front a les necessitats legislatives que cregui que el país necessita en un moment donat, independentment de què estem en una fase de procés constituent.

Això, en síntesi, és el que respondria al Sr. Jordi Mas i crec que ha estat el parer pràcticament unànime de la Comissió Permanent. En tot cas, si algun altre membre de la Comissió Permanent volgués afegir algun considerat més als quins he manifestat, en nom de la mateixa Comissió, té la paraula.

Abans tenia la paraula el Sr. Cassany, passaria doncs la paraula al Sr. Aleix i després al Sr. Jaume Bartumeu.”

El M.I. Sr. Miquel Aleix:

“Mercès, Sr. Síndic. Com a membre de la Comissió Permanent crec que, per respondre al Sr. Jordi Mas, hi ha, per part de la Comissió Permanent, una voluntat política de modificació del Codi de la Nacionalitat necessari pel que Vostè acaba de dir, Sr. Síndic, per la integració dels nats a Andorra després del 75 que, alguns d'ells, no tots, però alguns, arribaran a la majoria d'edat l'any vinent i és necessari i és evident que nosaltres, legisladors, hem de fer necessària a través d'una llei, la integració d'aquestes persones que l'any vinent portaran divuit anys residint a Andorra, perquè hi van néixer i és totalment just i necessari que aquesta gent, aquests ciutadans, quedin inclosos en la modificació d'aquest Codi.

Un altre dels aspectes és anar cap a una integració de la població de fet que hi ha actualment al país i que està en situació de residència, però no en situació de poder adquirir la nacionalitat andorrana malgrat que hi visquin o que hi resideixin des de fa molts anys. El darrer aspecte és el fet de treure la nacionalitat a les persones que portin més de dues generacions residint a l'estranger i no hagin reclamat la nacionalitat andorrana.

Crec que això és una voluntat política de la Comissió Permanent i com dic, Sr. Jordi Mas, penso que els moments són tots oportuns i són tots inoportuns, però el que és cert és que el Consell General ha de mostrar la voluntat política d'avançar amb la intenció de fer veritablement d'Andorra un país que, amb les seves Lleis, aculli al màxim i integri al màxim aquests residents i aquests nascuts a Andorra als quins avui, crec jo, el nostre Codi discrimina i permeti, d'una vegada per totes, corregir la greu deficiència que té la modificació del Codi des de l'any 85, que és la de preveure la doble nacionalitat.

Aquesta proposta fa excloent qualsevol nacionalitat amb l'andorrana. Farem, doncs, una sola classe d'andorrans i penso que, i me'n felicito com a membre de la Comissió Permanent, que a partir d'ara, quan s'hagi aprovat aquest Codi, només hi hagi una classe d'andorrans i no n'hi hagi dues. I aquesta és una voluntat de la Comissió i una voluntat clarament política, i crec que el moment és tan oportú ara com després de la Constitució. Aquesta és la meva manifestació.”

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

“Gràcies, Sr. Síndic. M’adhereixo al que acaba de dir el Conseller Sr. Miquel Aleix i afegiria, com a resposta a la pregunta que posava el Sr. Jordi Mas, dues coses; una, en relació a la voluntat política i l’altra, en relació a les eventuais incidències exteriors en la negociació del text constitucional.

Pel que fa la voluntat política, evidentment, en funció del prisma polític amb què abordem la qüestió de la nacionalitat, podem pensar que hi ha urgència o que, pel contrari, hi ha precipitació. Urgència en la necessitat de prendre una mesura o urgència en la necessitat de no prendre-la. Precipitació perquè ara estem prenent uns textos o falta de voluntat si tenim en compte que, des del mes de febrer de l’any 91 fins al gener d’aquest any en què es va dissoldre l’anterior legislatura, hi havia una proposició que havia formulat el Govern damunt la taula d’aquesta Il.lustre Assemblea i sense discutir, perquè em consta i ho he pogut comprovar que alguna actuació s’havia fet sobre aquest text i alguns estudis i algunes reunions de la Comissió Permanent s’hi havien esmerçat, he de constatar que no hi havia pressa excessiva en adoptar aquesta decisió.

Per a mi no és qüestió d’urgència o de precipitació és qüestió de voluntat política. L’actual Comissió Permanent ha tingut la clara voluntat política, que ja ve d’un mandat que vàrem rebre dels electors, de reparar una injustícia en el tema dels nats a Andorra, d’anar a consolidar una comunitat nacional més gran, més forta i menys esberlada per diferents classes d’andorrans. Aquesta és la voluntat política que ens ha mogut a la Comissió Permanent; no hi ha urgència excessiva. Primera resposta.

Segona resposta, incidència exterior. Si hem de debatre, doncs, parlem-ne clarament. Tots sabem, hem estat en l’anterior legislatura en una o altra cadira d’aquesta Sala i alguns dels quins avui formem part del Consell General sabem, que el tema de la nacionalitat, primer, és un tema de competència compartida fins avui. Sabem que damunt la taula de negociació de la tripartida se’ns ha dit, a un i a l’altre costat de la taula, és a dir, tant un Copríncep com l’altre ens ha fet sentir, que hem d’ampliar la comunitat nacional andorrana. Això és una altra opció política.

A mi m’ha semblat entendre que el Sr. Jordi Mas ens deia: “anem treballant i tinguem això com a eina de negociació en el Debat Constitucional”. És una opció que nosaltres no compartim i li direm perquè: si tenim la voluntat política d’integrar i de forçar la identitat nacional andorrana, això és massa seriós perquè ho utilitzem com a moneda de canvi en una negociació.

Nosaltres marquem voluntat tenint en compte que, a més a més, la decisió serà dels Delegats Permanents dels Coprínceps i ja veurem quina és la seva voluntat. La nostra, és molt important que els andorrans la vegin i que la vegin ja, perquè aquest és un tema que tots sabem que és difícil d’abordar, que a tots ens planteja problemes de consciència i, d’alguna manera, d’interpel.lació de la nostra situació d’andorrans, del nostre sentiment d’andorranitat. Pot ser dolorós per a alguns prendre algunes opcions, però és hora que les prenguem i, per això, a la Permanent ens ha semblat que ja havíem esperat prou. Gràcies.”

El M.I. Sr. Robert Cassany:

“Jo, una mica en el sentit del Sr. Jordi Mas, voldria que se m’expliqués perquè aquesta llei entra en un procediment legislatiu extraordinari.

Després, el que voldria que se'm confirmes és que en aquest tema de la nacionalitat tenim competència compartida amb els Coprínceps i que aquests poden rebutjar, modificar i transformar aquest text de llei tal com ells vulguin i el dia que els sembli. Això, vull també que quedi clar perquè em servirà després per justificar algunes coses que diré.

Una cosa que també m'ha dolgut una mica és que considero que no hi hagut prou diàleg en el moment de fer aquesta Llei. La Comissió Permanent, crec jo, ha treballat una mica al seu aire i no hem tingut masses possibilitats de discutir aquest text de llei i avui veig que aquí tampoc el tenim. Només podrem parlar, però haurem de votar sí o no i, això, aquesta prepotència de la Comissió Permanent a mi em dol molt perquè em sembla que no diu a favor de la democràcia.

Un altre tema que em preocupa molt és que votant la globalitat del text, moltes persones que som aquí haurem de votar alguns punts d'aquest text que no veiem clars i que no veiem bé, per mantenir el que realment creiem. És a dir, donar opció a tots els nats des del 75 a ser andorrans, això no ho podem negar de cap manera, inclús per part meva als residents vinguts aquí abans del 60. I hauré de votar aquesta Llei realment a contracor per alguns altres punts que hi ha, ja que l'hem de votar en tota la seva globalitat. Això considero que tampoc és massa democràtic i no em sento massa a gust de votar-ho d'aquesta manera.

Això ens portarà al problema que una llei com aquesta, que hauria de ser votada per una gran majoria d'aquest Consell, serà votada per una petita majoria i no crec que això sigui bo ni pel moment constituent en què ens trobem, ni que sigui bo per la imatge que donarem cara al país. Res més.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Només faré una observació a allò que ha dit el Sr. Robert Cassany. Com he dit anteriorment, no és un projecte de llei normal i això ja ho posa de manifest el mateix títol, sinó de modificació, Proposta de modificació del Codi de la Nacionalitat. No és un projecte de llei de nacionalitat perquè, efectivament, és una competència compartida i, aquesta sí, institucionalitzada, necessita, per ser vigent, un acte positiu dels Coprínceps, que és l'aprovació per part de les Delegacions Permanents, la qual cosa no esdevé, o no esdevé almenys en un acte positiu per part de les Delegacions Permanents, en la resta, i sinó en la resta, en la quasi totalitat dels projectes legislatius que es presenten en aquesta Cambra.

Quant al tema d'informació, si el Sr. Conseller d'Andorra la Vella membre de la Permanent li vol respondre, li podrà respondre. Alguna altra intervenció?”

El M.I. Sr. Josep Garrallà:

“Jo no voldria entrar en si és el moment oportú o no és el moment oportú de votar aquesta Llei. A mi hi ha una altra cosa que em preocupa, que és una altra llei que va íntimament lligada amb la Llei de Nacionalitat: la Llei d'Immigració. Aquí sempre hem estat discutint que aquesta Llei també té competències compartides. De la mateixa manera que avui estem aquí per votar una Llei de Nacionalitat amb competències compartides, també demanaria a la Comissió de Sanitat i Benestar que ens presentés ben aviat un projecte de Llei d'Immigració, i llavors veurem també si hi ha la voluntat política o no hi ha la voluntat política de poder-la aprovar. I, sobretot, vull que la Sra. Presidenta em pugui contestar per veure com el tenen aquest tema.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Per al.lusió, la Sra. Maria Reig i després passaria la paraula al Sr. Dolsa i al Sr. Miquel Armengol, que també l’han sol.licitada.”

La M.I. Sra. Maria Reig:

“Com Vostè ha dit, en aquesta Llei d’Immigració Andorra ha de ser sobirana per poder dir i fer el que vulgui, sense haver de compartir aquesta sobirania.

Si voleu que us informi, penso que teniu gent dins de la Comissió que us poden informar millor o igual que jo. La Llei d’Immigració s’ha encomanat i estarà a punt per al dia després que s’aprovi la Constitució. Bé, després ja em manifestaré.”

El M.I. Sr. Enric Dolsa:

“Gràcies, Sr. Síndic. Bé, comparteixo plenament el que deia abans el Sr. Aleix, d’Escaldes, que és necessari i urgent integrar els nats després del 75, perquè a partir de l’any vinent tindran la majoria d’edat. Però estic molt més d’acord amb el que explicava abans el Sr. Jordi Mas i crec que la possibilitat que apuntava el Sr. Aleix era molt fàcil salvar-la amb una disposició transitòria, que digués que els nats després del 75 haguessin pogut entrar a formar part ràpidament de la nacionalitat andorrana.

Jo crec que estem fent un mal favor votant sí o no o abstenint-nos avui en dia, perquè crec que una llei fonamental com és la nacionalitat, crec que havia d’anar inclosa en la votació del Referèndum que haurà de votar la Constitució.

Jo, Sr. Síndic, li voldria demanar, perquè lògicament n’estic assabentat, d’una sol.licitud que hi ha hagut, amb unes firmes d’andorrans, que en un dels punts comparteixo plenament, tal com estic exposant, que és sobre el tema de nacionalitat.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Sí, només dos comentaris sobre el que acaba de dir el Sr. Enric Dolsa. El primer, sobre l’oportunitat. Per l’oportunitat, ja ho hem dit repetides vegades aquí, el 93 està a les portes, i es tracta de manifestar una voluntat política.

Sobre el fet de si es pot presentar una proposta aïllada de modificació del Codi de la Nacionalitat, òbviament també es podria presentar, però segueix el mateix tràmit legislatiu especial; en aquest cas, ha d’estar després ratificada pels Delegats Permanents perquè entri en vigència. No pot ser un simple Decret de Govern. És per això que li volia precisar si la paraula Decret feia referència a un Decret de Govern o a un Decret dels Delegats Permanents.”

El M.I. Sr. Enric Dolsa:

“Bé, no estic totalment d’acord perquè, lògicament, si avui s’apliqués la llei i, ja li he dit, en el seu contingut en un gran percentatge hi estic plenament d’acord, però el que proposaria és que entrés en vigor una cop votada la Constitució. És a dir, que el poble andorrà es pugui manifestar a través del seu vot i quan diu sí a la Constitució diu sí a la nacionalitat.

Hi ha una pregunta que no m’ha quedat clarificada. És la que feia referència a la sol.licitud en què hi ha més de dues-centes firmes, i en la qual hi ha un punt en què comparteixen plenament aquesta postura i que m’agradaria que se li donés lectura.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Perdó, crec que això no forma part de l'ordre el dia. La proposta que s'està discutint aquí és el Codi de la Nacionalitat que ha presentat la Comissió Permanent. Per altra banda, aquesta sol.licitud a la qual fa esment el Sr. Dolsa, obra en poder nostre a partir del dilluns al matí i no ha estat analitzada per la Comissió Permanent. Doncs, no procedeix la seva lectura en aquest moment.”

El M.I. Sr. Miquel Armengol:

“Bé, en principi em volia adherir al que ha dit el company Cassany i, simplement, quant a l'article 8.1, el qual parla de les persones nascudes a Andorra filles de pares i mares estrangers que podran adquirir la nacionalitat andorrana als vint anys, per les preguntes que he tingut pel carrer, voldria fer un aclariment, voldria que quedés clar, per ells.

Estem parlant que tindran la nacionalitat andorrana quan tinguin vint anys de residència efectiva a Andorra. Ara, per altra banda, estem dient que qualsevol estranger que tingui la residència, al cap de sis mesos, un any, un mes de tenir la residència, els seus fills poden tenir el passaport andorrà provisional. Queda clar? Només volia fer aquest aclariment perquè sembla que molta gent de fora no ho ha entès. És això, no?”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Sí, el passaport provisional no és una nacionalitat, és un títol de viatge.”

El M.I. Sr. Miquel Armengol:

“D'acord.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Alguna altra paraula més? Si no hi hagués més intervencions sobre aquest tema passaríem al següent.

El següent és la naturalització dels residents abans de l'any 60. Si algun Conseller vol intervenir sobre aquest capítol? Bé, si no hi hagués...”

El M.I. Sr. Josep Garrallà:

“Jo voldria saber, encara que el Conseller de la Massana m'hagi informat, realment per quins motius han posat els residents d'abans del 60. Per què s'ha posat una data en concret i no vint anys, trenta anys o quaranta? Demanaria al Sr. Síndic si ho pogués explicar aquí.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Bé, crec que el millor seria tornar a llegir l'apartat que en fa referència, que ho explicarà molt millor del que ho podré fer jo. Demanaré, doncs, al Sr. Secretari que ho faci, com que és un apartat curtet, i crec que quedarà bastant recollida l'opinió de la Comissió Permanent.”

El Sr. Secretari General:

“Aquest apartat diu:

Naturalització dels residents abans de l'any 1.960.

La reforma del Decret de la nacionalitat no solament consisteix en l'obertura al “ius soli”, pels nats a Andorra des del 1.975 sinó que contempla també la naturalització d'aquells residents a Andorra que, per l'època en què varen començar a residir i per la

durada de la residència, hom pot considerar que han pogut assimilar-se al país. En efecte, la immigració d'abans de l'any 1.960 té unes característiques ben diferenciades de la posterior, i la situació sociològica i econòmica de l'Andorra d'aquella època que els acollia, també era radicalment diferent de la que fou després. Des de llavors, aquella immigració ha tingut ocasió de decantar-se i la perseverança en la residència representa per a ells una opció, sovint sense retorn, per assimilar-se a aquest país. Tant el Govern com la Comissió Permanent coincideixen en obrir els hi la possibilitat de naturalitzar-se per aquestes precises raons que no es donen en altres categories de residents.

Malgrat sigui l'època d'inici de la residència i la durada de la mateixa les dues condicions de naturalització, la Comissió Permanent creu convenient que l'accés no sigui quelcom d'automàtic sinó que l'Estat andorrà, i per decisió en Decret de Govern, pugui decidir cas per cas, amb l'objecte de verificar que l'indici de l'assimilació donat per la presència de les dues condicions esmentades no és desvirtuat per altres connotacions, com les que ja eren preses en compte en el Decret de la Nova Reforma de 1.866, article 1r., en el Decret del Consell General de 1.939 i en el Decret dels MM.II. Delegats Permanents de 1.941 sobre la conducta i l'actitud davant del país.

Per aquesta raó la Comissió Permanent prefereix que l'atribució de la nacionalitat sigui un acte discrecional no de l'Administració sinó del Govern, el qual per Decret en Consell de Govern decidirà cas per cas l'atribució després d'haver constatat el compliment de les condicions objectives de residència i l'absència d'impediment basat en els altres criteris abans esmentats. Contràriament, el Govern per la seva part estima que hi ha d'haver un automatisme total en l'atribució.

En l'activitat política i administrativa, al costat dels actes de competència lligada o vinculada, existeixen els actes discrecionals, essent uns i altres sotmesos a les regles generals que deriven del principi d'igualtat. I, precisament per a limitar al màxim el risc que la discrecionalitat derivés en arbitrarietat, la Comissió Permanent creu útil que el propi Govern dicti el Reglament objectivant en el que es pugui les condicions que puguin ésser objectivables per a circumscriure al màxim els elements de discrecionalitat.

No es podrà tenir en compte el criteri de raça, sexe, religió, conviccions i opinions polítiques, però sí les de llengua, coneixements de les Institucions, la conducta i actitud davant del país.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“En síntesi, en la qüestió de residència, es fa una obertura prudent, limitada, i creiem que s'haurà de valorar molt, posteriorment, sobretot després de l'adopció de la Constitució, l'obertura en aquest camp.

Som un país petit i amb el problema de la identitat nacional. Per això hem estat dràstics i rígids amb la doble nacionalitat, perquè així ho exigeix un petit país, on posaria en entredit la seva supervivència com a estat una gran majoria de dobles nacionals, sobretot si la gran majoria d'aquests dobles nacionals fossin nacionals alhora d'un altre país. Hem cregut que, si bé hi hauria d'haver una obertura, hauria d'haver estat mesurada i prudent.

Això és el tema andorrà de sempre i per això hem optat més aviat per la solució d'abans de l'any 60, per veure els seus efectes, que per la solució de fer córrer en un espai de, per exemple, trenta anys com el que s'havia proposat, la possibilitat d'adquirir la nacionalitat andorrana per residència. Al mateix temps, aquí també s'ha respost al tema de la discrecio-

nalitat que feia objecte de debat, com bé tots sabeu, i crec que es una decisió prou important, la nacionalitat, perquè requereixi una decisió del Govern i no només de la pròpia Administració del Govern.

Això no sé si respon a la pregunta que ens havia formulat el Sr. Garrallà. En tot cas, si algun altre company de la Comissió Permanent vol afegir sobre aquest particular alguna observació més també tindria la paraula. Endavant.”

El M.I. Sr. Josep Garrallà.

“Jo, el que no voldria és que s’assentés un precedent i que al cap de quinze anys ens trobéssim amb els mateixos problemes amb què ens hem trobat avui amb els nats després del 75, que s’hagués de modificar la Llei per regularitzar unes situacions que potser no serien massa lògiques en aquells moments.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“En principi, després de l’adopció de la Constitució, la part andorrana es fa forta i es mantindrà forta, amb el fet que el text constitucional únicament inclogui el que inclouen totes les Constitucions de tots els països sobre la nacionalitat. És a dir, que una llei feta, evidentment, pel poder legislatiu -en aquest cas pel Consell General- dictaminarà qui perd, qui adquireix i qui conserva la nacionalitat andorrana, sense cap altra clàusula constitucional que no sigui una prohibició a la doble nacionalitat, que sí que hem tingut a cor de posar-l’hi. Això sí que ho fem constar dins del text constitucional i això crec que ja respon en part. És a dir, serà, a partir de l’adopció de la Constitució, únicament el Consell General qui determinarà qui pot ser, qui pot conservar i qui pot prendre la nacionalitat, tal com es produeix en qualsevol altre país. No és en aquest cas atípic d’un procediment legislatiu especial, com ja he dit abans, que únicament pot entrar en vigor si hi ha un acte positiu dels Coprínceps a través dels seus Delegats Permanents que ratifiquin la proposta que fa el M.I. Consell General.

Sobre el punt tercer, el de la doble nacionalitat, hi ha alguna observació o algun comentari?”

El M.I. Sr. Jordi Mas:

“Bé, sobre la doble nacionalitat, em fa l’efecte que això és una garantia o vol ser una garantia per salvaguardar la futura identitat nacional, la identitat nacional de sempre, però amb les persones que s’integraran a continuació.

De totes maneres, el que no veig i demanaria que m’ho expliqués, és de quina manera o de quin mecanisme se servirà o serà utilitzat perquè l’Estat Andorrà pugui garantir o pugui tenir coneixement de la doble nacionalitat de les persones. Si no és a través de convenis, no veig com pot ser; fins i tot em fa l’efecte que pot ser difícil, perquè hi ha països veïns on la Constitució preveu la doble nacionalitat. No veig la manera precisa i exacta amb què es pugui controlar això.”

El M.I. Sr. Robert Cassany:

“Jo, amb el mateix caire que el Sr. Jordi Mas, tinc la preocupació que, respecte a la doble nacionalitat, tindrem molta dificultat per controlar la gent de fora que la tinguin. La llei que farem aquí nosaltres valdrà des del Pas de la Casa fins a la Farga de Moles, però fora d’aquí veig difícil com ho controlarem.

Actualment, s'està negociant un conveni amb Espanya perquè els andorrans que han seguit cursos universitaris puguin exercir en les mateixes condicions a Espanya que un espanyol. Fa molt de temps que hi estem negociant i encara crec que no n'hem sortit o que estem en via de sortir-ne, però després d'una negociació molt llarga. Veig molt difícil que haguem de passar convenis amb Espanya o França en uns temes que perjudiquin els seus nacionals, com és aquest de dir que tot senyor que serà andorrà perdrà automàticament i per sempre la nacionalitat francesa o espanyola. Veig difícil que puguem arribar a aquest punt; penso que hem de fer tot el possible per controlar-ho i per fer-ho, però veig molt difícil que hi puguem arribar.

Pel que fa el problema de la doble nacionalitat, de la gent que van adquirir aquesta doble nacionalitat al 85, per llei, aquesta llei els autoritzava a ser andorrans sense renunciar a la seva nacionalitat. A aquests senyors, si avui dia fem una llei retroactiva, penso que els podem perjudicar de gran manera.

El que em preocupa també és que a nivell de credibilitat del nostre país, a nivell de serietat del nostre país, si fem lleis retroactives, quina confiança podrà tenir la gent amb Andorra si avui fem una llei que permet una cosa i uns anys després fem una llei que la contradia completament i que obliguem a aquella gent, perjudicant-los, a fer una altra cosa?

Aquí hi ha una cosa que trobo bastant incoherent en aquest tema, i és que el Projecte de Constitució que estem elaborant, aquest Projecte de Constitució l'estan elaborant, penso, majoritàriament les mateixes persones que estan a la Permanent i que han fet aquest text. Al Títol 1, article 3, paràgraf 2 diu: "la Constitució garanteix els principis de legalitat, de jerarquia, de publicitat de les normes jurídiques, de no retroactivitat de les disposicions restrictives de drets individuals que comportin un efecte desfavorable i estableixin una sanció de seguretat jurídica, de responsabilitat dels poders públics, etc."

Tinc por que quan haguem acordat aquest Codi de la Nacionalitat se'ns ataqüi per inconstitucionalitat pel tema de la llei del 85. Això és una cosa que realment em preocupa. Res més."

El M.I. Sr. Síndic General:

"Sí, bé, si el Sr. Aleix vol, en nom de la Permanent... Òbviament, és un dels punts que s'ha debatut, i s'ha debatut llargament. Nosaltres més que disposició retroactiva en diem regularització de la situació de doble nacionalitat.

El que és una anomalia, és que en el Codi de la Nacionalitat vigent del 77 es contemplava i, malauradament, el Codi de la Nacionalitat del 85 va obviar aquesta qüestió, sinó no ens trobaríem avui davant d'aquesta situació, però en tot cas, era una constant des de l'any 39 que els Codis de la Nacionalitat fets pel Consell estipulessin que només podia haver-hi una nacionalitat, la qual cosa es va obviar a l'any 85 i per això avui estem davant d'aquesta situació. El que sí he de dir és que no és un dret, no és un dret fonamental de la persona el dret a la doble nacionalitat. La mateixa Declaració Universal dels Drets Humans diu que "tota persona té dret a una nacionalitat", però cap Declaració Universal de Drets Humans, ni cap conveni o Convenció Europea de Drets Humans estipula que la gent té dret a dues, tres o quatre nacionalitats.

Aquí topem amb dos problemes. Un, que és un problema d'estat, com pot ser el fet que l'Estat Andorrà és de dimensions reduïdes i això, suposo que no escapa a ningú, fa que, si la doble nacionalitat fos llargament estesa en el si de la població, posaria en entredit la

supervivència d'Andorra com a Estat, amb la facilitat que tot individu vol tenir de poder tenir el màxim de nacionalitats possibles. Òbviament, és un gran avantatge el poder tenir cinc o sis nacionalitats, perquè pots anar exhibint, en funció d'allà on vulguis desplaçar-te, el passaport que et convingui millor. Però bé, aquí topa, diguéssim, la necessitat per als estats de regular aquest tema i, en tot cas, a nivell de declaració de drets humans l'única cosa que estipula és que cap situació d'apatrídia pot estar admesa i tolerada.

Nosaltres, en aquest cas concret, el que diem és que es tracta d'una situació de regularització de doble nacionalitat. Què entenem per això? Entenem que, òbviament, hi ha persones, i no solament des de l'any 85 fins al 92, sinó que hi pot haver persones andorranes de soca-rel que han optat, perquè tenen un progenitor d'una altra nacionalitat, per una segona nacionalitat, és a dir, que probablement no únicament són aquestes persones les concernides.

El que diem és que de nacionalitat andorrana només n'hi pot haver una, pel famós principi d'igualtat i perquè creiem que sent un petit estat i podent tenir un problema de nacionals amb doble nacionalitat molt important, hem d'ésser dràstics en aquest tema, i per això proposem aquesta mesura.

Nosaltres, el que demanem a la gent que ha optat per la nacionalitat andorrana dic bé, que ha optat per la nacionalitat andorrana quan n'ostentava una d'origen, li demanem que esculli. No li retirem la nacionalitat andorrana, li demanem que triï, perquè nosaltres preveurem en el Codi, preveurem en la Constitució, que d'andorrans només n'hi poden haver d'una sola classe i només n'hi poden haver que ostentin una sola nacionalitat. Això, en síntesi, és el sentiment de la Permanent sobre aquesta qüestió.

Quant al tema al qual feia referència el Sr. Jordi Mas anteriorment -i el Sr. Cassany potser també ho ha esmentat- que, si m'ha semblat entendre bé, era el problema de la dificultat de renúncia i de la dificultat que tindria el poder, el Govern en aquest cas, de controlar aquesta renúncia, he de dir que, en tot cas, el que preveu el Codi Civil espanyol és que tota persona té dret a renunciar a la seva nacionalitat. Això ho preveu el Codi Civil espanyol, i el Registre Civil espanyol preveu les disposicions procedimentals per accedir a la pèrdua, a la renúncia de la nacionalitat espanyola en cas d'adquisició d'una altra nacionalitat, si és voluntat de l'interessat.

El mateix preveu el Codi de la Nacionalitat francès. No són mesures administratives fàcils, això també s'ha de reconèixer, però existeixen i existeixen nombrosos antecedents en casos d'andorrans en què s'ha utilitzat aquest procediment; és a dir, que hi és, existeix. El que passa, evidentment, és que ha d'haver-hi una voluntat per part de l'interessat. Nosaltres partim del principi que, òbviament, el fet de voler adquirir la nacionalitat andorrana ha d'ésser en base a uns considerants, que poden ésser la residència al país tan per als nats després del 75 com per als residents d'abans de l'any 60, però ha d'ésser un acte voluntari d'ells, tenint coneixement de causa. Amb això, no volem enganyar a ningú, els-hi demanarem una renúncia efectiva a la seva nacionalitat d'origen, i aquesta és la condició "sine qua non" perquè puguin optar per la nacionalitat andorrana."

El M.I. Sr. Miquel Aleix:

"Jo solament volia dir que el que sí és veritat és que el Codi, amb la seva modificació de l'any 85, va crear dues classes d'andorrans, i aquell Codi, que és el vigent, sí que és discriminatori per als propis andorrans. Llavors, tornar a regular aquesta situació sense prendre res a ningú, aprovant que la persona, d'una manera lliure i en un marge de temps

de cinc anys, pugui tornar a decidir si vol ser andorrà o no, penso que el que no estem fent és un greuge a ningú sinó que estem corregint una situació que, malauradament, es va donar l'any 85 i que ha fet que s'hagi creat aquesta situació perjudicial per als propis andorrans i que avui tendim a corregir amb aquest nou Codi.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Sí, el Sr. Bartumeu suposo que respondrà sobre els drets adquirits. Té la paraula.”

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

“Sí, gràcies Sr. Síndic. Sí, efectivament, vull parlar dels drets adquirits, però abans voldria parlar del per què la Permanent, tot i que el Sr. Síndic ja ho ha explicat bastant, s'ha adoptat aquesta opció política d'una sola nacionalitat.

Com abans s'ha dit aquí, estem en un procés constituent que ha de permetre, i això és una reivindicació del conjunt dels andorrans més enllà de fronteres polítiques, de tendències i de guanyadors o perdedors circumstancials d'eleccions, el conjunt o la gran majoria dels andorrans volem que Andorra sigui un estat, un estat de dret i un estat reconegut intencionalment.

Als andorrans que ens ha tocat, des de diferents Institucions, la responsabilitat d'anar a defensar els interessos d'Andorra i representar Andorra a Europa, sabem quant n'és d'important que quan nosaltres amb orgull volem explicar que Andorra és un estat, que ja ho és, perquè considerem que ho és, i que tenim un territori, que tenim una sobirania, unes autoritats, una legislació, unes lleis que només ens les donem els andorrans amb l'estructura de Coprincipat, però que no són les lleis dels països veïns sinó les nostres, també com a element, com a requisit indispensable de l'existència d'estat, hem de parlar de població i la població comporta una nacionalitat.

Aleshores, la nostra opció política quina és? La que hem d'entendre que Andorra no és Estats Units, no és França, no és Brasil, no és un país que reculli immigració que la pugui assimilar perquè és un estat consolidat. Andorra és un estat que estem fent perquè era un estat en què vivíem tancats dins les nostres fronteres i ara no podem viure aïllats d'Europa. És un estat que necessitem però, com el pa que ens mengem, tenim una sola nacionalitat i no ens podem permetre, ni a Estrasburg ni a Brussel·les, que ningú ens digui: “sí, molt bé, Vostè m'ho ha explicat molt bé, Vostè té molta expressió de paraula, m'ho ha venut molt bé tot això, però resulta que la nacionalitat, la població aquesta, quina nacionalitat té? Resulta que són andorrans però també són X o X”.

Això és el que no volem i per això hem fet un Codi que se'n diu “restrictiu”. Evidentment, ara hi haurà qui ens donarà lliçons de democràcia i de dret i de saber aplicar els principis jurídics; molt bé, alguns hem tingut la sort que ens han pagat una carrera i hem pogut anar a determinades facultats, d'altres no hi han anat. Som tots iguals de bons andorrans, tots estem defensant el mateix plantejament i és una opció política; nosaltres, d'andorrans de dos passaports no en volem. Aquesta és la primera constatació i per això hem fet el que hem fet a la Permanent.

La segona, l'opció tàcita de renúncia o la retroactivitat. Aquí també juguem amb les paraules i hem de saber de què parlem. Si fos una operació estrictament retroactiva no l'hauríem presentat, perquè si estem defensant, com molt bé deia un company aquí, deter-

minades normes del Projecte de Constitució, no cauríem en la incoherència, en la inconsciència, diria, en la ceguesa de pretendre fer unes normes que siguin retroactives i restrictives.

Per tant, la norma que s'ha fet, i ho explicava el Sr. Miquel Aleix, estableix el principi d'intentar reparar un error polític que hi va haver l'any 85, que va ser no preveure la circumstància de mantenir la doble nacionalitat. Per tant, les persones que del 85 fins al dia en què s'apliqui aquest Codi, si després el Consell General el vota, hagin adquirit la nacionalitat andorrana per la via de naturalització o d'ascendència, aquestes persones, amb tota legalitat, sense amagar-se de res ni de ningú, respectant la llei andorrana, poden tenir, i la majoria tenen, però és que no tenien perquè deixar-ho de tenir, un altre passaport de la nacionalitat que tenien en aquells moments, adquirida com l'haguessin adquirit.

Bé, a aquestes persones, i només a aquestes, són a les quals, entenem nosaltres, hem de respectar tots els drets adquirits econòmics i socials, tots. I és aquí on haurà de vigilar i on haurà d'ésser molt escrupolós. En la mesura en què no féssim això, en la mesura en què apliquéssim amb caràcter retroactiu una anul.lació de totes les conseqüències de l'adquisició de la nacionalitat andorrana, estariem fent una llei restrictiva de drets i això aniria en contra dels principis bàsics de l'estat de dret. Però això no està dins del text ni està, encara menys, en la voluntat del Consell General ni de la Permanent, que és qui l'ha preparat.

La voluntat està en eliminar la doble nacionalitat, aconseguir que només hi hagi andorrans d'una sola classe. Que quedi clar que no anem a desposseir a ningú d'una nacionalitat perquè, com molt bé ha dit el Sr. Síndic, la gent que es vegi afectada per aquesta mesura, de fet, en té dues o més, i tampoc ha de fer cap acte positiu, té X anys i es pot convertir això en una tàcita renúncia. Aquesta és la situació. Que en un estat normal, que en un país normal no perjudica que els ciutadans tinguin dues nacionalitats? Nosaltres, políticament, entenem que a Andorra, avui, en aquest període de consolidació de l'estat, ens perjudica i molt. D'aquí a cinc anys, probablement quan ja estarem totalment reconeguts dins de l'esfera internacional, la situació serà una altra, per això es fan les lleis i per això el poble vota uns representants al Parlament i per això els pot canviar, perquè quan canvien les orientacions del poble es puguin canviar les lleis. Res més."

El M.I. Sr. Gabriel Dalleres:

"Gràcies, Sr. Síndic. S'han referit varies vegades, en les locucions successives que hi han hagut, a què la llei el que proposa és que hi hagi un sol tipus d'andorrans. Evidentment, comparteixo aquesta inquietud quant a la doble nacionalitat. Hi poden haver diferents tipus d'andorrans, no pel que fa a l'adquisició de la nacionalitat andorrana, fet molt important per si mateix, o sigui, que s'ha de ser molt conscient en el moment de donar-la, però també hi poden haver diferents tipus d'andorrans en el moment de perdre aquesta nacionalitat cosa que, a grans trets, em sembla que no queda definit en el plantejament de la discussió.

Llavors, si realment volem anar cap a un tipus d'andorrans, hi han andorrans que poden perdre més fàcilment la nacionalitat que d'altres andorrans definits per aquest mateix Codi que estem elaborant avui. És a dir, que quan un senyor agafa la nacionalitat andorrana entenc que té el passaport andorrà i la nacionalitat andorrana i, per tant, hauria de ser unànime la manera de perdre la nacionalitat. Quan hi ha, per segons quins articles, que es perd amb set anys, per segons quins articles es perd amb deu anys de residència i per segons quins articles no es perd pel problema de pèrdua de residència.

Per tant, si volem evitar tenir varis tipus d'andorrans diferents, el primer que hem d'incloure en el Codi que estem intentant aprovar és que faci andorrans iguals, que és el que vaig sentint aquí que es va dient i del que m'adono que sí que els fem iguals, els passaports tots seran del mateix color, però al darrera hi haurà una fitxa que dirà que els uns són diferents dels altres perquè la pèrdua de la nacionalitat és diferent en funció a com s'ha adquirit; per tant, no fem andorrans iguals. Si algú de la Permanent em pot contestar?.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Crec que es podria tornar a llegir l'informe de la Permanent, que també és curtet en aquest aspecte o fer un simple comentari. És a dir, es parteix de la base que hi ha dues situacions: uns que tenen la nacionalitat d'origen perquè són nascuts a Andorra i/o són fills de pares andorrans i uns altres que, en virtut de matrimoni o en virtut d'uns certs anys de residència al país, poden optar a la nacionalitat andorrana però en tenen, i això que no se'ns escapi, en tenen una d'origen.

Tampoc ens hem d'amagar que moltes vegades s'ha comentat que hi havia una situació d'apatrídia. De situació d'apatrídia aquí a Andorra no dic que no n'hi hagi, potser un cas concret que es pugui donar un dia perquè els codis de la nacionalitat són molt diversos arreu dels països del món i aquí a Andorra tenim molts tipus de nacionalitats de diferents països del món. Però en la gran majoria dels casos o, en tot cas, en els codis de la nacionalitat tant francès, com espanyol i portuguès s'és respectivament francès, espanyol i portuguès al ser fill de pare o de mare francès, espanyol i portuguès. És a dir, que de situació d'apatrídia, en aquests casos concrets que són les nacionalitats estrangeres més habituals i més freqüents a Andorra, no hi ha situació d'apatrídia, no hi ha situació de manca de nacionalitat, per exemple, per un nat a Andorra.

En el tema aquest de la residència, nosaltres hem partit de la base que la persona que l'adquireix ha de saber d'entrada que el fet d'adquirir la nacionalitat andorrana comporta una sèrie d'obligacions i que, en tot cas, s'ha d'encabir una mica dins la coincidència entre la població de fet i la població de dret, i aquesta és una norma filosòfica que ens hem imposat.

A Andorra no li interessa tenir molts andorrans fora d'Andorra; a Andorra el que li interessa és tenir andorrans que participin a la vida del país, que se sentin motivats i que estimulin el creixement d'Andorra i se sentin plenament integrats. Llavors, partim del fet que no ens serveix de res de fer andorrans pel criteri de residència si aquesta gent després no resideix a Andorra després d'haver obtingut la residència andorrana. És per això que aquí ho separem molt bé de l'altre tema, que són els andorrans que tenen una sola nacionalitat pel fet que són fills de pares andorrans i nats a Andorra. Estan en una situació diferent de la dels altres, que poden tornar a optar a la nacionalitat d'origen perquè en aquest cas els tres codis de nacionalitat que tenen els hi permet i hi poden tornar a optar, i d'això en són plenament conscients, l'endemà mateix que hi han renunciat. Tampoc és tan fàcil com això, però hi poden tornar a optar. És a dir, que si òbviament tornen a marxar d'Andorra potser el seu interès, i crec que això tothom ho entendreà, no és el de mantenir la nacionalitat andorrana i l'interès de l'estat andorrà no és de mantenir-los nacionals andorrans si fixen la seva activitat professional i la seva vida familiar en un altre país del món. El més lògic és que tornin a optar per la nacionalitat del país al qual van a residir o a la del país d'origen que, en aquests casos concrets, ja he dit que la poden recuperar i la poden recuperar perfectament.

Això, en síntesi, és una mica l'opinió que ha tingut la Comissió Permanent al respecte.”

El M.I. Sr. Gabriel Dalleres:

“Jo, amb tot el que Vostè m’ha contestat, hi estic totalment d’acord. El que passa és que no em referia als andorrans que, pel que sigui, tornen a tenir la nacionalitat estrangera. Estic d’acord que només pot haver-hi una nacionalitat i, per tant, al senyor que és andorrà això el descarta de qualsevol altra. Donant per assentat que la llei que intentem aprovar ja protegeix aquest supòsit, el senyor que marxa d’aquí i torna a agafar una altra nacionalitat, estic totalment d’acord amb què ha de renunciar a la nacionalitat andorrana.

Vostè m’explica que marxaran i agafaran una altra nacionalitat. Ja he dit que aquest supòsit està contemplat i, per tant, ja no em preocupa perquè està regulat per la llei. El que sí que em preocupa, i aquest sí que no me l’ha contestat, i és una opció política també, però el que no és una opció política és dir que dins d’un mateix passaport tenim categories d’andorrans que perden la seva nacionalitat per motius diferents, perquè llavors alguna diferència deuen tenir uns passaports amb uns altres passaports i tots han adquirit la nacionalitat andorrana per aquest decret. Si un senyor té un passaport i un altre senyor té un passaport amb la nacionalitat andorrana darrera, l’un la perd per uns fets que no la perd l’altre. Estic d’acord que els dos l’han de perdre en el moment en què adquireixen una altra nacionalitat estrangera, però entenc que el Codi que estem a punt d’aprovar farà andorrans de dos tipus.

Ho dic perquè la població que entra nova possiblement, per raons de feina, no pugui tenir aquests deu anys de residència, o aquest set anys de residència ininterrompuda, potser per motius perfectament justificats de treball, i ens trobarem amb problemes reals que farà difícil l’aplicació d’aquest Codi si no volem, una vegada més, fer-li trampa. Dic això abans que s’aprovi perquè se sàpiga que això pot passar i quan diem que hi ha andorrans d’una sola categoria em sembla que en fem de dues categories.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Bé, potser que anem recollint els comentaris sobre aquesta qüestió. Primer el Sr. Ladislau Baró i després, sinó Sindicatura, el propis Consellers de la Permanent també tenen la paraula perquè hi han contribuït, i molt, a l’elaboració d’aquest text.”

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

“Gràcies, Sr. Síndic. Penso que del contingut de les diferents intervencions que hem pogut escoltar avui, queda clar que el tema de la nacionalitat és un tema complex, que té importants implicacions en qualsevol estat i més en un estat petit com és l’Estat Andorrà. Aquest sempre ha estat un tema, diguem-ne, poc pacífic. Recordo que en cada votació que hi ha hagut al Consell General sobre el tema de la nacionalitat hi ha hagut un important component de debat, un important component de discussió. Penso que, en el text que la Comissió Permanent ens ha proposat, hi ha, certament, molts elements de debat.

És un text molt ric, i dic ric entès en el sentit de variat, en què hi han propostes molt diferents. Inclusiu, de vegades, és un text una mica desigual, és com si fos una mena de “collage” de parts diferenciades i això fa que la seva discussió hagi d’ésser molt complexa i que, a la vegada, el seu procés de consensuament, o de que assoleixi un consens, és a la vegada complex.

Crec que és aquí on ha faltat una mica una certa tàctica a l’hora d’assolir aquest consens global en el si del Consell General, tot i que reconec la dificultat tècnica per a vertebrar aquest

consens. D'altra banda, reconec també el fet que aquest és un tema que, en bona part, s'ha de votar en funció de la consciència de cadascú, potser més que no pas en funció de les directrius polítiques que puguin donar els diferents grups.

Penso que el debat que estem tenint aquí es podria allargar extensament, perquè hi ha moltes coses a discutir, però, d'altra banda, el que cal valorar per damunt de tot -i amb això em solidaritzo amb el què han dit abans alguns companys- és el fet que aquest text ens permet que els nois nats a Andorra després de l'any 75 puguin adquirir la nacionalitat andorrana. Al meu parer, només per aquest sol fet, ja no cal entrar a discutir de forma detallada l'oportunitat política de plantejar la votació del text en aquests moments.

Un recel especial que tinc amb el text -i aquí discrepo de les afirmacions que ha fet abans el Sr. Bartumeu- és en aquella part que fa referència al tema de la possible aplicació de la retroactivitat o els efectes retroactius, que poden derivar en restrictius, sobre els drets adquirits prèviament i que es pugui plantejar aquí. Penso que trobem, com a mínim, dubtes seriosos, indicis seriosos que hi pugui haver realment una restricció de drets adquirits amb anterioritat a l'aprovació d'aquest text que avui sotmetrem a votació; per tant, com a mínim, cal ser escrupolós a l'hora de reconèixer que hi ha aquests dubtes seriosos.

D'altra banda, ja he dit abans, que l'oportunitat política de la votació ve donada per d'altres factors."

La M.I. Sra. Maria Reig:

"M'ha agafat una mica la paraula el Sr. Ladislau Baró i també abans el company Cassany. Em sembla que han fet una mica la síntesi del que és l'esperit, avui almenys, de bastants membres d'aquesta Cambra. Creiem que aquesta Llei s'ha presentat una mica precipitadament, que s'hauria d'haver afinat més i s'hauria d'haver coordinat alguns dels seus articles i potser avui estem abocats, pel procediment que s'ha emprat de votació, a votar una llei pel corró, global, sense poder-nos pronunciar individualment per veure el que ens agrada i el que no ens agrada.

Sí, el fons del legislador o del redactor d'aquesta Llei ha estat bo. Ha volgut fer justícia amb aquests residents antics, o amb els nats el 75 que tenen un dret, crec, legal de demanar, de poder demanar, ja sigui per dret o per opció, la nacionalitat, i també la filosofia emprada pel redactor de voler pal.liar el problema que podria comportar la doble nacionalitat.

Aquí s'ha parlat molt de les relacions de l'individu amb l'estat, però penso que la nacionalitat és una cosa massa important, no solament regula les relacions de l'individu amb l'estat i no sols és un passaport o un dret de vot, sinó que condiona l'estatut personal d'un individu, determina els seus drets civils, patrimonials, successoris, testamentaris.

Llavors, aquesta Llei, analitzant-la a fons, sembla una llei -i perdoneu el castellanisme- de "quita y pon": la nacionalitat, una vegada te la dóna, una altra vegada te la treu, la pots recuperar, ... Penso que a les portes d'una Constitució potser hauríem hagut d'esperar; també és veritat que ja n'hi ha prou de tants anys de remenar el mateix i de no tenir clares les idees sobre la integració dels residents i la dels nats a Andorra. Però, penso també que després de la Constitució caldria agafar el Codi i revisar-lo i potser pal.liar una mica aquestes injustícies que potser farà l'aplicació d'aquesta Llei."

El M.I. Sr. Miquel Aleix:

“Voldria contestar a la Sra. Maria Reig dient-li que, al meu entendre, crec que val la pena que avui es voti aquest Codi de la Nacionalitat i que no és el redactor el qui ha fet el Codi de la Nacionalitat sinó que és la voluntat política dels components de la Comissió Permanent i que si s’ha arribat a aquest Codi és per un consens dels Membres de la Permanent i, com ha dit el Sr. Ladislau Baró, és un tema molt sensible i cadascú tenim, dins del tema de la nacionalitat, les nostres pròpies conviccions.

Si s’ha arribat a un text que és difícil, perquè és un text on hi ha una articulació molt tècnica i on a vegades pot semblar que el text no és coherent, cregui’m que per les hores que hem passat a la Comissió Permanent i pel debat que hem tingut els membres de la Comissió Permanent, polític i després per l’assessorament tècnic que hem cercat, hem buscat que el text tingui una coherència a nivell jurídic i a nivell d’articulat.

Ara, el que sí és evident, és que en el fons té uns principis polítics que són clars: atorgar la nacionalitat als nats després del 75; donar la possibilitat als residents a Andorra d’abans de l’any 60 d’optar a la nacionalitat andorrana a nivell de la discrecionalitat que tindrà Govern d’atorgar-los-hi; i, a posteriori, prohibir la doble nacionalitat i fer impossible que les persones nascudes a l’estranger després de dues generacions, i que no ho hagin reclamat, puguin continuar donant la possibilitat als seus descendents d’adquirir la nacionalitat andorrana. I és a través d’aquesta voluntat política com veritablement s’ha articulat aquest Codi. Els eixos principals els hem donat els polítics i hi hem treballat a posteriori, i cadascú de nosaltres tenia veritablement, en el fons seu, plantejaments, no dic oposats, però molt distants els uns dels altres i els membres de la Permanent els hem anat apropant per intentar fer possible aquest Codi.

Creo que és per aquest motiu que no s’ha de pretendre que aquest Codi ha estat elaborat precipitadament, ni que no és el moment oportú de votar-lo. Opino que s’hauria pogut fer molt abans perquè si es va fer l’altre l’any 85 i poc temps després els mateixos legisladors que l’havien aprovat es van adonar que aquell Codi del 85 tenia una dificultat important, que era la d’haver-se oblidat o omés voluntàriament el fet que s’hagués de renunciar a la nacionalitat d’origen per obtenir l’andorrana, i no hi va haver posteriorment voluntat política de corregir-ho, almenys, aquesta Permanent i aquest Consell avui té aquesta voluntat política de corregir aquest error. Per això, penso que val la pena que s’aprovi aquest Codi i, una vegada feta la Constitució, el Consell General en aquell moment establert podrà i tindrà tota la potestat necessària per poder-lo modificar.

Creo que un Codi no és un punt determinant. És evolutiu i podrà evolucionar si es creu necessari que evolucioni i si no es creu necessari que evolucioni es podrà deixar aquest però, com a mínim, aquest treu moltes de les injustícies que va comportar el de l’any 85.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Sra. Maria Reig, per al.lusions potser? Però procurem ser breus.

La M.I. Sra. Maria Reig:

“Sí, perquè és molt tard. Penso que m’ha contestat a mitges perquè, si bé m’ha contestat la filosofia, amb la qual em sembla que tothom hi estem d’acord, no m’ha contestat els problemes que portarà quant a l’estatut personal de l’individu que també queda marcat per la nacionalitat i els seus drets civils, patrimonials, successoris, testamentaris. Com s’ho farà

aquest senyor que un dia té la nacionalitat i un altre dia li treuen? Pregunto el cas pràctic només.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Prèviament, faré una petita observació: la regulació de la doble nacionalitat per als qui l’han adquirida entre el 77 i el 92 -han adquirit la nacionalitat andorrana i continuen ostentant la nacionalitat d’origen-, no oblidem que es dóna un termini de cinc anys. Aquest termini de cinc anys permetrà, efectivament, que no es lesionin una sèrie de drets adquirits que legítimament aquestes persones poden i han d’invocar.

No és una mesura immediata, perquè els afectats tindran temps de valorar on és el seu interès i on és el seu sentiment. Perquè crec que amb aquestes persones, com amb qualsevol altra que ostenti la nacionalitat andorrana, els dos factors hi juguen i crec que hi juga per a la totalitat dels qui ostentem la nacionalitat andorrana; a alguns més un factor, i als altres menys, però els dos hi juguen. Tindran, doncs, aquest temps de reflexió prudencial de cinc anys -jo crec que és més que suficient per poder fer una valoració- i, en tot cas, el legislador també haurà de tenir en compte que té cinc anys per adaptar la legislació perquè no es lesionin els drets que aquestes persones havien adquirit. I això sí que la Permanent ho té ben previst i ben acordat d’aquesta manera; és a dir, que no es podrà, òbviament, lesionar cap dret adquirit d’aquestes persones i això ha de quedar ben clar.”

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

“Gràcies, Sr. Síndic. És per contestar el cas pràctic que diu la Consellera Maria Reig. Estem parlant de persones que tenen dues nacionalitats i tots sabem que la gran majoria d’aquestes persones que es poden veure afectades per aquesta opció tàcita de renúncia a la nacionalitat no resideixen efectivament a Andorra, perquè han vingut a Andorra per ascendència.

Bé, aquestes persones tenen una nacionalitat que és la seva d’origen, que és la d’allí on van néixer, i el seu estatut personal per a tots els temes de dret civil que esmentava la Consellera Maria Reig es regulen no per la nostra nacionalitat, que també és la seva, sinó per la del país on van néixer. I això per al 99% dels casos pràctics que podem estudiar. En algun cas concret, hi poden haver altres problemes; estic totalment d’acord amb la Sra. Maria Reig, hem de treballar per solventar-los. Però aquestes qüestions d’estatut personal sí que per a mi estan resoltes perquè no estem fent apàtrides, que llavors sí que hi han problemes d’estatut personal, sinó que són persones que ja tenen un estatut personal. Dit d’una altra manera: l’estatut personal de la persona que visqui a Béziers o a Terrassa i que hagi adquirit la nacionalitat andorrana amb tot el dret, però que hagi mantingut la nacionalitat que tenia, no és, si està casada, el de la separació de béns perquè sigui el règim comú a Andorra; serà, si de cas, el règim de separació de béns perquè també serà el règim comú català i, si a França, a Béziers, és la “communauté réduite aux acquêts”, el seu estatut personal de matrimoni es regularà per allò, no per la nostra llei andorrana.

El M.I. Sr. Síndic General:

“Bé, seguint una mica la recomanació que feia el Sr. Ladislau Baró que potser acabéssim de centrar la discussió en els temes polítics, tot i que crec que ja hem tingut en compte en el nostre debat tots els temes polítics que estaven damunt de la taula, perquè si de la llista que havíem redactat quedava el tema reglamentari, que això crec que no és matèria de discussió política, i quedava també l’adquisició de la nacionalitat per part de les generacions nascudes

fora d'Andorra, respecte el qual em sembla que hi ha un ampli consens perquè es limiti a la segona generació. És a dir, que per l'opció dels nats a l'estranger que tenen una filiació de més de tres, quatre o cinc generacions i que reivindiquen la nacionalitat andorrana, sí que hi ha un ampli consens perquè se suprimeixi, ja que és una de les injustícies que es feia en el Codi de la Nacionalitat que es va adoptar l'any 85.

Per tant, no quedaran més temes de fons polític per tractar. Demanaria abans de passar a la votació si hi ha alguna altra manifestació i, en tot cas, tenir ben present que després de la votació tothom podrà fer una explicació de vot i la constància en acta que cregui més adient.

Llavors, si no hi ha cap més comentari, passariem a la votació del text presentat per la Comissió Permanent, que s'ha llegit aquí per part del Sr. Secretari abans de començar el debat, que obra en el vostre poder i que és un text que recull els grans principis del text inicial que ens havia presentat el M.I. Govern i en el qual també hem introduït una sèrie de millores que el mateix Govern ha tingut a bé facilitar-nos en el seu Informe.

Llavors, posariem, doncs, a votació el text. Començaríem la votació que s'efectuarà en els termes següents: sí, no o abstenció a la modificació del Codi de la Nacionalitat, presentat per la Comissió Permanent i que obra en poder de les V.M.I. Senyories.”

Voten afirmativament el M.I. Sr. Jordi Torres, la M.I. Sra. Maria Reig, els M.I. Srs. Jordi Mas, Gabriel Dalleres, Albert Pujal, Albert Gelabert, Josep Garrallà, Daniel Armengol, Jaume Bartumeu, Robert Cassany, Antoni Armengol, Joan Santamaria, Joan Pujal, Ladislau Baró, Pere Altimir i Miquel Aleix, la M.I. Sra. Nàdia Aleix i els M.I. Srs. Ramon Canut i Antoni Jordi.

Voten negativament els M.I. Srs. Josep Areny i Enric Casadevall. la M.I. Sra. Rosa Maria Mandicó, i els M.I. Srs. Miquel Naudí i Guillem Areny.

S'abstenen el M.I. Sr. Enric Dolsa, la M.I. Sra. Olga Adellach, i els M.I. Srs. Andreu Gaspà i Miquel Armengol.

El Sr. Secretari General:

“El resultat de la votació és: 19 vots a favor de la proposta de modificació, 5 vots en contra i 4 abstencions.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Bé, si hi ha constàncies en acta o explicacions de vot aniríem seguint l'ordre protocol·lari. Voldria que no es fes al·lusions entre Consellers; suposo que això tothom ho té assumit. Les constàncies en acta no donen lloc a debat, sinó que reflecteixen l'explicació de vot i el sentiment dels Consellers respectius que les formularan.”

El M.I. Sr. Josep Areny:

“La nostra constància en acta no és res més que una justificació de vot:

En nom dels quatre Consellers de la Parròquia de Canillo, vull manifestar que som favorables, d'una manera general, a l'ampliació de la nacionalitat andorrana, si bé creiem que aquesta Llei no té caràcter d'urgència i deuria posposar-se per a després de l'aprovació de la Constitució, acompanyada, ben entès, d'una Llei d'Immigració.

Avui per avui les autoritats andorranes electes no podem legislar lliurement sobre matèria d'immigració.

Creiem que cal prohibir la doble nacionalitat.

Som partidaris de donar la nacionalitat als nascuts a Andorra després de l'any 1.975.

Estem a favor que els fills nascuts a l'estranger de pare o mare andorrans, nascuts també a l'estranger, estableixin i conservin el seu domicili i la seva residència efectiva al Principat per poder adquirir la nacionalitat andorrana.

Tot i que volem que tots els andorrans tinguin una sola nacionalitat, tenim seriosos dubtes que l'article 22 de la present Llei de Nacionalitat, es pugui aplicar amb facilitat.

No estem d'acord amb l'article 9, que integra els residents arribats al Principat abans de l'any 1.960, fins i tant no disposem de la Llei d'Immigració.

Per tot l'exposat, els Consellers Generals de la parròquia de Canillo, és per aquests motius que hem votat no a aquesta Llei de Nacionalitat.

Gràcies, Sr. Síndic.”

La M.I. Sra. Maria Reig.

“Bé, em toca a mi la constància en acta en nom dels companys d'Encamp i tot i que no estem d'acord amb la forma en que s'ha plantejat el tràmit d'aquesta Llei l'hem votat i hem donat vot útil perquè passés aquesta proposició per les següents raons:

Estem totalment d'acord amb l'esperit que ha animat als redactors del projecte pel que fa a la necessitat de fer més andorrans, a la solidaritat deguda als residents de llarga durada i a la voluntat de fer justícia amb els nats a Andorra després de l'any 75, per fi.

Segon. També estem d'acord amb la decisió de prohibir la doble nacionalitat. Tot i això, si bé ens sembla oportú limitar aquesta possibilitat a partir d'ara, hem trobat inacceptable que una llei votada per aquesta Cambra doni a la prohibició caràcter retroactiu, pràctica que està vedada en qualsevol estat democràtic de dret com el que Andorra aspira a ser amb l'elaboració de la Constitució, només d'aquí a pocs mesos.

Tercer. Igualment compartim la preocupació d'acabar amb els abusos que permeten algunes disposicions de l'actual Codi però, per evitar això, no n'hi ha prou amb la promulgació d'una llei, sinó que cal més rigor en la instrucció dels expedients i en la certificació de les dades.

Quart. Pel que fa la integració dels residents, l'establiment d'una data fixa per procedir a la integració constitueix una mesura discriminatòria que crea greuges comparatius en no donar les mateixes possibilitats als qui han de tenir els mateixos drets. Una llei justa i durable sobre la nacionalitat haurà de contemplar les formes d'integració, fixant-se els requisits indispensables i donant perspectives igualitàries a tots els residents.

Cinquè. La nostra disconformitat absoluta amb la forma com s'ha plantejat el tràmit d'aquesta Llei, i volem denunciar-ne la inoportunitat. En vigílies d'aprovar una Constitució que ha de donar al Consell la majoria d'edat per a legislar, semblaria lògic, propi d'una actuació fruit d'una maduresa política com és un tema com la nacionalitat, que s'hagués deixat per al moment en què el Consell pogués legislar de forma sobirana.

Això no obstant, com ha estat voluntat d'aquesta Cambra mantenir la proposta de llei i de votació de forma única, els signants d'aquesta declaració li hem donat suport com a vot útil, solament per pal·liar unes injustícies existents des de fa temps en la qüestió de la nacionalitat, tot i fent constar en acta la nostra disconformitat en els punts més amunt exposats i sol·licitant a tota aquesta Cambra un acord sobre les mesures següents:

- Primer: que el M.I. Consell General encomani la confecció d'un estudi i avaluï, a partir de dades fiables, les diferents possibilitats d'integració dels residents i la projecció de futur de cadascuna d'elles.

- Segon: que un cop assolida la Constitució i amb plena sobirania, aquest M.I. Consell General aprovi una Llei d'Immigració responsable amb el país i solidària també amb les joves generacions d'andorrans i residents.

- Tercer: que un cop elaborat aquest estudi i també aquesta Llei, es porti a terme una nova reforma d'aquest Codi on la integració de residents es basi en uns mecanismes regulars, equitatius i equilibrats, amb la certesa que les formes d'integració no vindran a alterar o condicionar la peculiaritat i identitat del nostre petit país."

El M.I. Sr. Jordi Torres:

"Voldria fer constar que és una declaració a la qual no m'he adherit."

La M.I. Sra. Olga Adellach:

"Els Consellers Generals de la Parròquia d'Ordino, Sr. Enric Dolsa, Sr. Andreu Gaspà i jo mateixa, que formulem la present constància en acta, volem manifestar, amb motiu de l'examen i deliberació sobre la proposta de modificació del vigent Codi de la Nacionalitat Andorrana, les següents consideracions:

Tot i estar d'acord d'una manera parcial amb el projecte sotmès a l'aprovació d'aquesta M.I. Assemblea, especialment pel que fa als conceptes i criteris que inspiren la filosofia global de la modificació a la vigent legislació sobre la nacionalitat, entenem que aquest no és el moment més adequat per a la promulgació dels canvis que comporta aquesta modificació.

Fonamenta aquest criteri el fet -cabdal per la història del nostre Principat- de trobar-nos en un procés constituent i que l'actual legislatura d'aquesta Cambra s'ha declarat, per iniciativa pròpia, com a Assemblea Constituent. D'aquesta manera, l'aprovació prèvia de lleis fonamentals -i la de la nacionalitat n'és una d'elles- significa alterar els elements configuradors de la futura Carta Magna nacional que ha d'ésser aprovada per referèndum per la població andorrana. En aquest sentit, l'aprovació de qualsevol modificació de la legalitat vigent pel que fa als aspectes essencials que defineixen les peculiaritats inherents de la identitat andorrana, implica avançar-se a la manifestació de la voluntat popular que s'haurà d'expressar pel dit referèndum.

A més, l'aprovació de qualsevol projecte de modificació de la regulació de qualsevol norma fonamental, estableix una evident contradicció amb les declaracions de principis efectuades per aquest M.I. Consell General, quan, en determinar la seva voluntat decidida d'ésser Cambra Constituent, ha reafirmat, en tot moment i sense cap dubte la seva clara reivindicació de que les conclusions i noves estructures i sistemes que derivaran de la Constitució, han d'ésser ratificades per la població andorrana; aprovant, en el seu cas, la modificació del Codi de la Nacionalitat s'exclou una part important de la decisió de la voluntat popular, que quedarà mermada pel que fa a una aspecte molt sensible, de sempre, en el nostre País.

La voluntat de progrés, la clara intenció d'adaptar Andorra, en tots els aspectes, a les necessitats dels temps actuals i la precisa acomodació als nous plantejaments i fórmules que es programen i s'estableixen en una Europa de la qual Andorra no en pot quedar aïllada de cap manera, no significa ni exigeix que s'hagin d'anteposar els temes. Els nostres esforços

actuals s'han de dirigir i concentrar essencialment en els principis que han d'ordenar la futura Constitució i a través dels quals es marcarà i especificarà l'evolució nacional que tots desitgem.

No es tracta d'eludir responsabilitats ni d'impedir la formulació de nous conceptes; és, en tot cas, una consciència de coherència en el sentit que el que és absolutament essencial és la Constitució, devent-se denunciar tots els eventuais canvis que s'hagin de produir a partir dels dictats d'aquesta norma bàsica, de la que s'han de derivar necessàriament totes les condicions que han d'estructurar el nostre País en el futur.

En definitiva, una norma fonamental com és la Llei sobre nacionalitat hauria d'ésser aprovada, al nostre entendre, després que hagi entrat en vigència la Constitució Nacional, a l'objecte que aquella s'adapti a aquesta no l'inrevés i mereixi, també, la sanció de la població andorrana.

Per totes les raons exposades, i atès que la nostra visió no ha merescut -com esperàvem- la comprensió de la majoria d'aquesta Cambra Parlamentària i Constituent, i perquè el que entenem com a arguments sòlids, com els que acabem d'exposar, no puguin ésser utilitzats de forma obstaculitzadora -el que, evidentment no és la nostra intenció ni objectiu- hem optat per abstenir-nos en la votació."

El M.I. Sr. Albert Pujal:

"He votat sí a aquesta Llei per íntima convicció. Íntima convicció perquè diu tot el que he repetit al llarg de tota la meua vida política: que s'havien d'integrar els nats a Andorra, que s'havien d'integrar els residents permanents.

Altres aspectes de la Llei que potser no m'agradaven tant els hem consensuat en el si de la Permanent i la meua responsabilitat política està en manifestar-me en el moment en què se'm pregunta. En aquest moment, sóc Conseller General; la Llei, globalment, diu el que íntimament sento; l'he votada i penso que serà bona per Andorra."

El M.I. Sr. Guillem Areny:

"Gràcies, Sr. Síndic. En base als raonaments que diré, vull explicar perquè el meu vot ha estat negatiu al text d'aquesta Llei i en aquest moment actual.

Manifesto el meu vot en pro i en contra dels següents exposats:

Primer: He de dir que estic d'acord amb l'esperit d'aquest Codi, pensant amb una obertura moderada, equilibrada i no traumàtica necessària pel país; d'aquí la importància de la Llei d'Immigració.

Segon: Respecte a l'article 9, discrepo pel precedent que creem a l'obrir la nacionalitat andorrana en aquest sentit. Considero l'obertura precipitada basant-me en la situació de reflexió constitucional que estem vivint. Penso que el dia que tinguem la Constitució aprovada pel poble, tindrem una clara visió d'on volem anar; a partir d'aquí, és quan ens podíem plantejar altres maneres d'adquirir la nacionalitat andorrana.

Bé, no em voldria estendre més en la polèmica d'aquest Codi. Suposo que he deixat clara la meua postura d'una obertura perquè els nats al país la puguin adquirir. També amb una Llei d'Immigració prou definida d'acord amb el marc econòmic que vulguem donar al país.

Vull que aquestes manifestacions constin en l'acta de la Sessió d'avui."

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

“Gràcies, Sr. Síndic. La manifestació que faré no és únicament meva sinó també dels Consellers Robert Cassany i Antoni Armengol que han votat, positivament aquest projecte.

Nosaltres hem donat suport al conjunt d'aquesta proposta de llei, davant l'aplicació del Reglament d'aquesta Cambra -que ha comportat un vot global de la totalitat del projecte del Codi de la Nacionalitat Andorrana- perquè considerem que globalment suposa un avenç en la via d'aconseguir dos objectius prioritaris:

El primer, refermar i reforçar la comunitat nacional andorrana, evitant la consolidació d'un sector d'habitants nascuts a les Valls però mantinguts en una injusta situació de desarrelament per l'aplicació de la barrera del primer de gener del 1.975 als infants nascuts a Andorra, fills de pares residents estrangers.

El segon, assentar el principi, bàsic i fonamental per a la consolidació de l'Estat Andorrà en l'àmbit internacional, que els andorrans només hem de tenir una sola, única, exclusiva i exclouent nacionalitat: l'andorrana. La nostra, en definitiva.

Però més enllà d'aquestes dues qüestions cabdals, que han fet decidir el nostre vot positiu a la globalitat del text, hem de dir que en una votació parcial o per grans conceptes o blocs, no hauriem pogut votar favorablement la disposició que podria interpretar-se com una norma restrictiva de drets per a aquells ciutadans esdevinguts andorrans a l'empara del codi adoptat el setembre del 1.985.

No havent pogut, per les motivacions polítiques i reglamentàries que acabem d'explicar, matisar o modificar amb el nostre vot aquella disposició, manifestem ja des d'ara que, en tots els casos, caldrà que quedin sempre salvats i respectats tots els drets econòmics i socials adquirits a Andorra per aquelles persones que puguin veure's afectades per l'aplicació de les disposicions establertes al darrer paràgraf de l'article 22.

En ple període constituent no podem deixar el més mínim dubte quant a la voluntat política de respectar escrupolosament els principis inspiradors de tot estat de dret modern, entre els quals figura la no retroactivitat de les normes restrictives de drets.”

El M.I. Sr. Miquel Armengol:

“Gràcies, Sr. Síndic. Fa aproximadament un mes que en una reunió de treball que vàrem tenir el ple d'aquesta Cambra, vaig manifestar la meua inquietud en el fet que una llei tan important com el Codi de la Nacionalitat, abans d'ésser sotmesa a votació final creia convenient que s'havia de debatre més àmpliament amb la totalitat dels Consellers.

Per raons que desconec no ha pogut ésser així i ens trobem avui amb una votació molt important per a Andorra sense, al meu entendre, haver pogut aprofundir el suficient en el contingut de la mateixa.

Personalment, vull fer constar que estic d'acord en la quasi totalitat del contingut, però no en el sistema i apressament amb què ha estat portat avui en aquesta Cambra.

Solament voldria remarcar, i que quedés ben clar, que estic d'acord amb el principi de l'article número 8, el qual diu que les persones nascudes a Andorra, filles de pares estrangers, podran adquirir la nacionalitat andorrana.

No obstant això, considero que si bé optem per donar un passaport provisional a tots els nats a Andorra, a l'espera que ells o els seus pares portin vint anys de residència, d'una

part estem creant dos tipus d'andorrans i, de l'altra, si aquest article no va acompanyat o presidit d'una Llei d'Immigració ben definida i adaptada als principis del país que volem, crec que correm un greu risc d'identitat nacional.

Per aquests motius i sense cap desig de bloquejar aquesta Llei, em veig en l'obligació d'abstenir-me en aquesta votació, i demano que tot el que he expressat consti en acta.”

El M.I. Sr. Robert Cassany:

“Moltes gràcies. Després d'haver-me adherit a la constància en acta que ha fet el Jaume Bartumeu sobre la retroactivitat per la gent que han adquirit la nacionalitat per llei al 85, he votat aquesta Llei perquè he cregut que havíem de fer justícia als andorrans nats a partir del 75, i donar la possibilitat a aquests andorrans, a aquests residents que fa tants anys que estan a Andorra, i que molts tenen els seus fills andorrans, puguin accedir a la nacionalitat andorrana.

El que lamento és que, actualment en un Consell en el qual no tenim ni majoria ni minoria, sembla que s'ha establert un sistema nou que seria el de la dictadura de les Comissions i lamento, que en una llei tan important com aquesta, no hi hagi hagut el diàleg, el consens i la concertació necessària. Espero que per a les que vindran en el futur, aquest problema no el tindrem.

Considerant també que Andorra està immersa dins d'Europa i que no estem fora de tots els problemes d'immigració que tenen els altres països, voldria fer aquí la constància en acta en el sentit que lamento, i lamentant-ho no vol dir que no ho haguem de fer, però hem de treballar tots ràpidament, d'una manera molt seriosa, per la confecció d'una Llei d'Immigració que contraresti una mica l'obertura que hem fet ara amb aquest Codi de la Nacionalitat.

La història dels moviments migratoris es confon amb la història de la humanitat i al llarg de la història aquests moviments han format i transformat pobles i nacions, i encara avui tenen una gran importància dins de l'economia i la demografia dels estats moderns. Només cal mirar les invasions que hi ha actualment al sud d'Europa de mà d'obra magrebina, de Búlgars cap a Itàlia i de tots els països de l'Est, dels quals també haurem de suportar la seva immigració.

La regulació dels fluxos d'immigració és conseqüència directa de la voluntat d'un estat d'encoratjar o limitar la seva població en funció d'una política establerta.

La regulació d'aquests fluxos es també fruit d'una política econòmica i social de reclutar braços per a la seva economia o, al contrari, de limitar-los per protegir la mà d'obra nacional contra la competència de la mà d'obra estrangera.

En ambdós casos la regulació de la immigració és fruit d'una política preestablerta per l'estat del país d'acolliment.

Andorra no ha tingut mai una política d'immigració clara i coherent fruit d'una competència compartida. Un laxisme voluntari de les autoritats competents amb la falsa excusa de facilitar el creixement del país (sovint més a benefici d'empreses foranes més que nacionals); s'ha, doncs, creat una greu problemàtica de futur que tota la comunitat, sobretot l'autòctona, haurà a la llarga de sufragar econòmicament i socialment.

No hem d'oblidar que l'immigrant trasllada la seva residència únicament per motius econòmics. No emigra per anar al país que més li agrada sinó que és un acte forçat per la

precària condició econòmica i busca el país que li proporciona un treball, i les condicions de vida més interessants per a ell.

Hem de ser conscients que un país com el nostre on la qualitat de vida i les àmplies prestacions socials, escolarització obligatòria general i gratuïta, transport escolar subvencionat en un 70%, i una cobertura sanitària social de nivell europeu, activitats culturals i esportives per al jovent subvencionades àmpliament per l'Estat i els Comuns, cura per a la 3a edat, i afegint a aquests avantatges un alt nivell de convivència i seguretat ciutadana, sumat a uns avantatges fiscals evidents, Andorra representa un alt atractiu per als immigrants.

Aquesta immigració, normalment, es divideix en dues generacions: la primera, composta de les persones que han decidit individualment d'immigrar i la segona generació composta, pels fills d'aquesta 1a.

Avui, la integració d'aquesta segona generació no ens crea cap problema. Hem solventat una situació injusta, i hem complert amb el que la moral, la justícia i el dret esperava de nosaltres, integrant els nascuts a Andorra després del 1.975. Hem fet també obra de justícia permetent després la naturalització de les persones arribades a Andorra abans del 1.960; hem reconegut uns drets a unes persones que han participat àmpliament a construir Andorra.

Però no hem de ser il·lusos de creure que el que hem fet avui sense cap problema es podria reproduir en el futur amb les mateixes condicions.

- Si volem continuar a viure segons la nostra cultura i tradició.
- Si volem que tots els nostres fills puguin viure i treballar a Andorra, que és casa nostra.
- Si volem que tots els andorrans gaudeixin d'un nivell de vida suficientment elevat per viure dignament.
- Si volem un país habitable, amb una bona qualitat de vida.
- Si no volem que Andorra es converteixi en un país exportador de mà d'obra, i que els nostres fills no s'hagin d'expatriar per trobar feina.
- Si no volem que Andorra pateixi de sobrepoblació.
- Si no volem crear uns ghettos de marginalitat focus de delinqüència, alcoholisme, prostitució drogaaddicció, malalties, amb tots els problemes socials, sanitaris, econòmics que això comporta.

Hem de definir una política d'immigració clara. Aquesta política d'immigració ha d'anar íntimament lligada amb una política demogràfica. Quina població volem per a Andorra, 50.000, 100.000, 500.000 habitants?

Per no sobrepassar la capacitat d'acolliment suportable, la política d'immigració ha d'anar íntimament lligada amb el projecte econòmic de país.

La nostra voluntat integradora d'avui ha d'estar obligatòriament contrapesada per la ferma voluntat de protegir-se pel futur contra el perill que representa una immigració no controlada.

Hem de definir sobiranament quina és la nostra voluntat vis a vis de la immigració.

Hem de definir una política d'immigració i interès de l'estat en aquesta. És concepte d'ordre públic de definir les condicions d'acceptació de la immigració.

Demano a aquesta Cambra de prendre avui el ferm compromís d'elaborar i votar en els més breus terminis una llei d'immigració estricta que protegeixi, per al futur, Andorra i els andorrans.”

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

“Gràcies, Sr. Síndic. Els Consellers de Sant Julià farem també una constància en acta.

Els Consellers Generals de Sant Julià de Lòria considerem que la Proposta de Modificació del Codi de la Nacionalitat Andorrana, avui sotmès a votació, incorpora importants principis que afavoriran els mecanismes d'integració i de cohesió social del nostre país. Cal recordar que aquesta Proposta recull, en allò essencial, els plantejaments polítics del Projecte de Llei presentat pel Govern presidit pel Sr. Oscar Ribas el febrer de l'any passat.

El present text legal modifica de forma important els criteris d'accés a la nacionalitat andorrana. En primer lloc, planteja una obertura de la nacionalitat als nascuts a Andorra després de l'1 de gener de 1.975, posant fi així a una de les situacions d'injustícia més flagrants que patia el nostre país. Unicament per aquesta important qüestió es feia inajornable la votació de la modificació del Codi de la Nacionalitat. Hi ha, a més, altres elements rellevants i positius a remarcar, com ara, el fet que s'introdueixi la possibilitat de naturalització dels residents estrangers, així com la no menys significativa prohibició de la doble nacionalitat, element clau, aquest darrer, per protegir la identitat i la sobirania nacionals en un estat de petites dimensions com el nostre.

A la vegada, però, hem de remarcar alguns aspectes del text que resulten una mica aspres i poc convincents. Ens preocupen, sobretot, les disposicions dels articles 20 i 22 que donen a la Llei caràcter retroactiu i restringeixen els drets adquirits sota l'anterior Codi de la Nacionalitat. En un modern estat de dret normes com aquesta difícilment hi tindran cabuda.

Fet el balanç d'elements a favor i d'elements en contra, els Consellers Generals de Sant Julià de Lòria hem optat pel vot favorable per la present Llei. No podia ser d'altra manera. Els principis d'integració que conté el nou Codi són tan importants que no justifiquen dilacions de cap mena. I hem optat pel vot favorable tot i ser conscients que alguns aspectes de la nova llei són millorables. Perquè no ens trobem instal·lats en la confortable torre d'ivori d'alguns fins analistes de la nostra vida política. Perquè no podem tampoc fer únicament un exercici retòric sobre quin és el dibuix formal ideal d'un principi jurídic. Legislar és una de les més importants expressions de l'activitat política. I la política és negociar, pactar, crear un sistema de compromisos i saber valorar, alhora, l'oportunitat del moment i la projecció de futur de determinades decisions.

En aquest sentit, els Consellers Generals de Sant Julià de Lòria volem fer finalment una doble consideració. Per un costat, estem fermament convençuts que els principis d'integració i de progrés que el present Codi incorpora formaran part a partir d'avui del contingut essencial de la futura vida cívica del nostre país. A la vegada, aquelles disposicions que no siguin del tot ajustades als principis generals del dret quedaran probablement excloses de l'ordenament jurídic dibuixat i vertebral en base a la Constitució. A partir d'aquesta doble reflexió i considerant molt especialment el compromís polític assolit, la valoració global -i dic bé, global- de l'esmentat text legislatiu ha de ser forçosament positiva.”

El M.I. Sr. Ramon Canut:

“Gràcies, Sr. Síndic. Els Consellers Generals d’Andorra elegits a Escaldes, hem votat aquesta modificació del Codi de la Nacionalitat per íntima convicció política. Per íntima convicció política nostra, del nostre grup polític, ratificat a les eleccions, perquè en el programa ja ho explicitàvem així.

Els Consellers Generals, tots, avui hem exercit la responsabilitat de tots els andorrans. La primera responsabilitat: la defensa de la identitat d’Andorra i dels andorrans.

El nou Codi de la Nacionalitat que hem aprovat avui, està centrat en la major coincidència possible entre la població de fet amb la de dret. En el fet que la població d’Andorra sigui pròpia i a l’ensem diferent i diferenciada de la dels demés estats veïns. El nou Codi facilita l’adquisició de la nacionalitat amb la integració de més població.

Prohibeix la doble nacionalitat i afirma, per aquest fet, a Andorra com a estat de dret internacional en aquest àmbit.

Complementa l’obertura de la nacionalitat als que viuen a Andorra, amb un progressiu tancament als que no hi viuen.

A l’igual que els altres microestats, avui hem establert clarament aquí, amb aquesta voluntat, el criteri d’una sola nacionalitat: la nostra, la nacionalitat andorrana, que és exclusiva i excloent.

El nou Codi de la Nacionalitat aprovat avui, fa absoluta justícia, avui, en tots els sentits. En el sentit de la via de la sang, que ordena, i en el sentit de la via de la terra que indexa a la residència a Andorra.

La naturalització discrecional dels residents d’abans de l’any 60, també és inclosa i basada en el concepte de residència que aquest Codi prima.

L’interès dels nacionals andorrans, al nostre concepte, ha primat avui per sobre de tot. Avui, tot el Consell General, al nostre entendre, ha demostrat -i diem tot, sense excloure a ningú- la seva maduresa política i ha assumit la seva responsabilitat d’estat que li pertoca dins de la construcció d’estat que tots tenim encomanada.

Estem convençuts que amb aquestes demostracions de responsabilitat com avui, podrem manejar els afers d’estat més enllà dels interessos dels partits i més enllà dels interessos sectorials.

Gràcies, Sr. Síndic.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Gràcies a Vostè, Sr. Canut. Bé, suspendrem la Sessió uns deu minuts i reprendrem l’Ordre del Dia. Gràcies a tothom.”

Se suspèn la sessió a tres quarts de vuit del vespre.

Es reprèn la sessió a les vuit del vespre.

El M.I. Sr. Síndic General:

“Reprenem la Sessió amb el següent punt de l’ordre del dia, el punt número dos. Ja obra en poder de tots els membres del Consell la informació sobre tots els recursos presentats, passariem doncs a llegir la Proposta de Decret que fa la Comissió Permanent sobre el recurs

interposat per diverses entitats bancàries contra l'article 12 del Reglament Fiscal del 1.992, de l'Honorable Comú de Sant Julià de Lòria.”

2. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de Decret en relació al recurs interposat per diverses entitats bancàries (Reg. Núm. 62.192) contra l'article 12 del Reglament Fiscal de 1992 de l'Hble. Comú de Sant Julià de Lòria.

El Sr. Secretari General:

“La Comissió Permanent del M.I. Consell General, en la seva reunió del dia 29 de setembre de 1992, ha acordat, per unanimitat, sotmetre al Ple de la Cambra la següent,

Proposta de Decret:

Vista la sol.licitud Núm. 62.192,

Considerant que no és admissible la compareixença de persones que, afirmant actuar en nom de societats mercantils o altres entitats financeres, no acrediten disposar dels apoderaments mercantils escaients i legalment inscrits en el Registre de Societats,

Considerant que, a més a més, quan als compareixents Srs. Josep Montañés Also, Cristià Domercq, Manuel Domingo Narvarte, Josep Ma. Pallerola Segon, Joan Puigcercos Moliné, Antoni Serrano Pueyo i Pere Campistol Sirera manca l'acreditament de l'apoderament específic per a aquest acte requerit per l'article 9.2 del vigent Reglament de Societats Mercantils, en tractar-se de persones que no ostentant la nacionalitat andorrana tampoc no acrediten disposar de vint anys de residència a les Valls,

Considerant, però, que, per mor de l'economia procedimental, no és voluntat del Consell General el retardar una tramitació per vicis de forma quan hi ha indicis raonables que es podran subsanar,

Vist l'informe trames per l'Hble. Comú de Sant Julià de Lòria,

Considerant que aquesta actuació ha estat feta conforme a dret i dins de l'àmbit de competències d'aquella Hble. Corporació, el M.I. Consell General,

Decreta:

Que s'acorda desestimar el present recurs i es confirma l'article 12 del Reglament Fiscal de 1992 de l'Hble. Comú de Sant Julià de Lòria.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Si no hi ha cap més intervenció, donariem per aprovat per assentiment la Proposta de Decret que presenta la Comissió Permanent.

Donem doncs per aprovada la Proposta de Decret presentada per la Permanent.

Passariem a la lectura del punt 3 de l'ordre del dia.”

3. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de Decret en relació al recurs interposat per diverses entitats bancàries (Reg. Núm. 62.637) contra l'article 11 de l'Ordinació Tributària de l'Hble. Comú de Canillo de l'any 1992.

El Sr. Secretari General:

“La Comissió Permanent del M.I. Consell General, en la seva reunió del dia 29 de setembre de 1992, ha acordat, per unanimitat, sotmetre al Ple de la Cambra la següent,

Proposta de Decret:

El Consell General de les Valls d'Andorra,

Vista la sol.licitud Núm. 62.637,

Considerant que no és admissible la compareixença de persones que, afirmant actuar en nom de societats mercantils o altres entitats financeres, no acrediten disposar dels apoderaments mercantils escaients i legalment inscrits en el Registre de Societats,

Considerant que, a més a més, quant als compareixents Srs. Manuel Domingo Narvarte i Pere Campistol Sirera manca l'acreditament de l'apoderament específic per a aquest acte requerit per l'article 9.2 del vigent Reglament de Societats Mercantils, en tractar-se de persones que, no ostentant la nacionalitat andorrana, tampoc no acrediten disposar de vint anys de residència a les Valls,

Considerant, però, que, per mor de l'economia procedimental, no és voluntat del Consell General el retardar una tramitació per vicis de forma quan hi ha indicis raonables que es podran subsanar,

Vist l'informe tramès per l'Hble. Comú de Canillo,

Considerant que l'actuació de l'Hble. Comú de Canillo s'ha limitat a modificar l'import d'una taxa ja prevista per una Ordinació vigent,

Considerant que aquesta actuació ha estat feta conforme a dret i dins de àmbit de competències d'aquella Hble. Corporació, el M.I. Consell General,

Decreta:

Que s'acorda desestimar el present recurs i es confirma l'article 11 de l'Ordinació Tributària de l'Hble. Comú de Canillo de 1.992.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Bé, si no hi hagués cap observació per part de cap Il.lustre Conseller d'aquesta Cambra, donaríem també acceptada per assentiment la Proposta de Decret que ha formulat la Comissió Permanent.

Donem doncs per acceptada la Proposta de Decret que ha formulat la Comissió Permanent i passem al punt quatre.”

4. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de Decret en relació al recurs interposat per varis ramaders (Reg. Núm. 63.826) contra l'Acord del M.I. Consell General de data 31 de juliol de 1992, relatiu a les subvencions a les mares de cria i animals de treball.

El Sr. Secretari General:

“La Comissió Permanent del M.I. Consell General, en la seva reunió del dia 15 d'octubre, ha acordat, per unanimitat, sotmetre al Ple de la Cambra la següent,

Proposta de Decret:

Vista la sol.licitud Núm. 63.826,

Vist que el present recurs s'ha interposat contra una partida pressupostària que estableix unes dotacions econòmiques amb l'objectiu d'afavorir i potenciar que el bestiar romanguí tot l'any al país,

Atès que la qüestió plantejada pels sol.licitants no s'interposa contra cap mesura o disposició legislativa que els hi comporti un resultat lesiu per a la seva activitat professional,

Considerant que la partida pressupostària objecte de recurs duplica la subvenció rebuda anteriorment pels ramaders d'Andorra,

El M.I. Consell General,

Decreta:

Que es desestima el present recurs de reposició i es confirma l'acord del M.I. Consell General de data 31 de juliol de 1992, relatiu a les subvencions a les mares de cria i animals de treball.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Si no hi ha cap observació donem com acceptada per assentiment la Proposta de Decret que ha formulat la Comissió Permanent.

No hi ha cap observació. Doncs, donem per acceptada la Proposta de Decret que ha formulat la Comissió Permanent.

Passaríem al punt següent, al punt cinc de l'Ordre del Dia.”

5. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'Acord en relació al recurs interposat pel Sr. Francesc Molné Armengol, actuant en nom de Nord Andorrà S.A. i Josep Cases Baró, actuant en nom de Mútua Elèctrica de Sant Julià de Lòria (Reg. Núm. 63.899) contra els articles 15 i 16 de la Llei de Pressupost per a 1992.

El Sr. Secretari General:

“La Comissió Permanent i el M.I. Consell General, en la seva reunió del dia 15 d'octubre, vist l'informe de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i CEE sobre el recurs interposat pels Srs. Francesc Molné Armengol, actuant en nom de Nord Andorrà S.A. i Josep Cases Baró, actuant en nom de Mútua Elèctrica de Sant Julià de Lòria, amb sol.licitud Núm. 63.899, ha acordat, per unanimitat, sotmetre al Ple de la Cambra la següent,

Proposta d'Acord:

A. Decretar la sol.licitud Núm. 63.899 en els termes següents:

“Vistes les al.legacions formulades en el present escrit de recurs,

Atès que cap dels dos compareixents no aporta testimoni o certificació de l'existència d'un apoderament general, suficient per a interposar el present recurs, o d'un mandat específic per formular el recurs contra la Llei del Pressupost per al 1992,

Considerant, però, que, per mor de l'economia procedimental, no és voluntat del Consell General el retardar una tramitació per vicis de forma quan hi ha indicis raonables que es podran subsanar,

Vist que la introducció del cànon sobre el consum d'energia elèctrica suposa la introducció de la generalitat en la imposició sobre el consum de fonts d'energia, doncs totes les altres fonts d'energia ja venien essent imposades en el moment de la seva importació a les Valls, ja sigui per mitjà de la Taxa de Consum (fins al juny del 1991) o bé per l'I.M.I. (a comptar del mes de juliol de 1991),

Atès que les relacions contractuals preexistents a la creació de F.E.D.A., en les quals aquesta entitat de dret públic va quedar subrogada en la situació jurídica que corresponia a F.H.A.S.A., són de dret privat i les eventuais mancances o incompliments s'hauran de substanciar i discutir davant la jurisdicció civil i no pas en la via administrativa,

Atès, també, que el procediment de recaptació el fixa l'Estat, en aquest cas el Consell General, i els administrats, en aquest cas les entitats que representen els recurrents, no poden invocar relacions de dret privat per defugir el pagament del cànon,

Considerant que les pèrdues de línia han estat tingudes en compte, que el percentatge d'aquestes pèrdues s'ha de xifrar en un 8% i que la seva incidència en les despeses generals del negoci de distribució d'energia elèctrica és mínima,

Considerant que les despeses de caràcter financer i administratiu que pot comportar la introducció del cànon poden quedar compensades per l'activitat normal del negoci de distribució d'energia elèctrica,

Vista la impossibilitat de les relacions contractuals privades a l'aplicació dels textos legislatius que pel seu propi caràcter són de compliment general i obligatori,

Considerant que és improcedent de considerar suspensius els recursos interposats contra les disposicions legislatives,

Atenent a l'informe de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i CEE en relació a l'aplicació del cànon en tots aquells subministraments gratuïts d'energia elèctrica pel consum d'enllumenat públic,

El M.I. Consell General,

Decreta:

Que es dóna lloc en part al recurs, procedint a introduir en els articles quinzè i setzè de la Llei del Pressupost per 1992 les addicions següents:

- a l'article quinzè, apartat 3: "En tots aquells subministraments gratuïts d'energia elèctrica duts a terme per F.E.D.A. per a l'enllumenat públic de les Corporacions Locals, es considerarà condonat el cànon."

- a l'article setzè: "En tots aquells subministraments gratuïts d'energia elèctrica duts a terme per aquestes entitats de distribució diferents de F.E.D.A. per a l'enllumenat públic de les Corporacions Locals, es procedirà a la corresponent deducció del cànon."

B. Modificar la Llei del Pressupost per 1992 introduint en els articles quinzè i setzè les addicions següents:

- a l'article quinzè, apartat 3: "En tots aquells subministraments gratuïts d'energia elèctrica duts a terme per F.E.D.A. per a l'enllumenat públic de les Corporacions Locals, es considerarà condonat el cànon."

- a l'article setzè: "En tots aquells subministraments gratuïts d'energia elèctrica duts a terme per aquestes entitats de distribució diferents de F.E.D.A. per a l'enllumenat públic de les Corporacions Locals, es procedirà a la corresponent deducció del cànon."

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

"Gràcies, Sr. Síndic. És per fer una intervenció, diria d'urgència, perquè els responsables de Govern han fet saber, i nosaltres, la Comissió d'Economia no hem tingut temps de reunir-nos, que tenien una certa inquietud -després, potser, ja l'exposaran davant del Ple del Consell- en relació a la interpretació de fins on arriba aquesta definició d'enllumenat públic gratuït.

Jo, l'únic que puc fer aquí és explicar amb quin esperit els companys de la Comissió vam fer l'informe, l'esperit i la lletra, en aquest cas. L'esperit era el següent.

Hi havia, hi ha avui, tant els subministraments que fa F.E.D.A. a les parròquies com, eventualment, algun subministrament de Nord Andorrà -que ara no ho sabria afirmar però, en tot cas, subministraments de la Mútua Elèctrica de Sant Julià de Lòria, segur, a la Corporació Comunal Laurediana, que són subministraments que fa gratuïtament l'entitat distribuïdora.

Per tant, nosaltres acceptàvem el recurs i, en aquest sentit, ho vam proposar a la Permanent, perquè s'entenia que no podíem posar un impost a un consum que no era percebut per l'entitat distribuïdora. El risc és de dir fins on arriba el control sobre aquest subministrament gratuït.

Bé, pel que sé de F.E.D.A., hi ha establert un quàntum que, si no m'equivoco, és del 2% i, a partir del moment en què se sobrepassa, les corporacions públiques han de pagar la diferència. Però a mi se'm fa difícil pensar que per via de resolució d'un recurs ho puguem precisar. Per via de desenvolupament reglamentari, el Govern pot afinar el que sigui en el marc de la modificació que aquí es proposa al Consell General que aprovi, dels articles 15 i 16 de la Llei de Pressupost.

Aquesta és la precisió que, com que dic que és d'urgència, és únicament meva, perquè no he pogut consultar amb els companys de la Comissió, però potser val la pena que ho precisem en cinc minuts, no?"

El M.I. Sr. Joan Santamaria:

“Gràcies, Sr. Síndic. Em consta que, pel que fa referència a la Mútua Elèctrica de Sant Julià està degudament establert; hi ha uns comptadors i, malgrat que no es fa pagar una sèrie de serveis al Comú que, essencialment, són places i carrers, està perfectament definit el nombre de KW que representa i, suposo que... En fi, és una societat de bastants socis però, a part això, els comptes es pot dir que són pràcticament públics, però només sobre requeriment. Suposo que els donaran sense cap dificultat.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“Bé, el Sr. Cap de Govern o el Sr. Ministre de Comerç i Indústria, si volessin fer alguna observació sobre el tema, a part que hi pogués haver un aclariment sobre Nord Andorrà per part de la Parròquia de la Massana o de la Parròquia d'Ordino.”

El M.I. Sr. Enric Dolsa:

“Bé, aclariments sobre aquest aspecte no hem podem fer molts, però el que sí voldria, aprofitant l'avinentsa, és recordar al Govern que fa cosa de dos anys va rebre una carta del Comú d'Ordino perquè intentés la compra de Nord Andorrà.”

El M.I. Sr. Cap de Govern:

“Recollint una altra vegada el suggeriment del Sr. Dolsa, se n'ha parlat a nivell de F.E.D.A. en un cert moment. Hi estem en curs, s'han de fer unes línies i s'han de fer després proposicions i negociacions que poden ser llargues.

Referent al Reglament... Bé, la llei no defineix quins son els KW o què s'entén per llum pública, però penso que pot subsanar-se aquest defecte per via reglamentària perquè, com ha dit el Sr. Jaume Bartumeu, entra dins de l'àmbit reglamentari, establint que ha de constar a F.E.D.A. els KW que tenen actualment cada subministrador. Per tant, bloquejant la situació actual, per via reglamentària crec que pot ser suficient.”

El M.I. Sr. Síndic General:

“D'acord. Crec que amb la precisió que acaba de fer Govern sobre el tema reglamentari, donariem per aprovada la Proposta d'Acord que ha formulat la Comissió Permanent al ple de la Cambra, si no hi ha cap més manifestació.

Doncs, donem per aprovada la Proposta d'Acord que ha formulat la Comissió Permanent al recurs que ja hem mencionat.

Passarem a l'últim punt de l'Ordre del Dia, que és el punt sis.”

6. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de Decret en relació al recurs interposat pel Sr. Antoni Cornella Serra, actuant en nom i representació de la Unió Hotelera de les Valls d'Andorra (Reg. Núm. 63.920) contra l'acord del M.I. Consell General de data 31 de juliol de 1992, en relació al Títol IV “Normes Tributàries” -, Capítols I “Cànon sobre electricitat i telèfon” - i II “Taxa sobre el Registre d'activitats comercials, mercantils i de serveis”-, de la Llei de Pressupost per a 1992.

El Sr. Secretari General:

“La Comissió Permanent del M.I. Consell General, en la seva reunió del dia 15 d'octubre, ha acordat, per unanimitat, sotmetre al Ple de la Cambra la següent,

Proposta de Decret:

Vista la sol.licitud Núm. 63.920,

Atès que el recurrent no aporta testimoni o certificació de l'eventual acord de la junta directiva de la "Unió Hotelera de les Valls d'Andorra" facultant-lo per interposar el recurs presentat,

Considerant, però, que, per mor de l'economia procedimental, no és voluntat del Consell General el retardar una tramitació per vicis de forma quan hi ha indicis raonables que es podran subsanar,

Atès que la promulgació d'una llei és una competència legislativa, l'exercici de la qual escapa a la regulació establerta pel capítol II del Codi de l'Administració, invocat reiteradament pel sol.licitant,

Considerant que cap disposició legislativa del Consell General pot ésser suspesa en aplicació de l'article 129 del Codi de l'Administració, com pretén el sol.licitant, perquè només abasta els actes administratius,

El M.I. Consell General,

Decreta:

Que es desestima el present recurs de reposició i es confirma l'acord del M.I. Consell General de data 31 de juliol de 1992, en relació al Títol IV -"Normes tributàries"- , Capítols I -"Cànon sobre electricitat i telèfon"- i II - "Taxa sobre el Registre d'activitats comercials, mercantils i de serveis"-, de la Llei de Pressupost per al 1992."

El M.I. Sr. Síndic General:

"Si no hi ha cap observació, donaríem per acceptada la Proposta de Decret que ha formulat la Comissió Permanent.

No hi ha cap observació? Doncs, donem per acceptada la Proposta de Decret que ha formulat la Comissió Permanent."

I no havent-hi més intervencions i havent-se esgotat l'ordre del dia, el M.I. Sr. Síndic General aixeca la sessió, de la qual se n'ha formalitzat la present acta als efectes pertinents. És un quart i cinc minuts de nou de la nit.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General

V. i P.
El Síndic General